

**Kereskedelmi és Hitelbank Zártkörűen Működő
Részvénytársaság**

KONSZOLIDÁLT ÉVES JELENTÉS

2016. december 31.

K&H BANK ZRT.

KONSZOLIDÁLT ÉVES JELENTÉS
2016. DECEMBER 31.

TARTALOMJEGYZÉK

Kibocsátói nyilatkozat

Konszolidált éves beszámoló

Független könyvvizsgálói jelentés

Konszolidált eredménykimutatás

Konszolidált mérleg

Kiegészítő melléklet

Konszolidált vezetőségi jelentés

Kibocsátói nyilatkozat

A K&H Bank Zrt., mint kibocsátó (képviseli: Hendrik Scheerlinck vezérigazgató és Gombás Attila a Pénzügyi divízió vezetője) nyilatkozik, hogy a K&H Bank Zrt. 2016. évi Éves jelentése és az összevont (konszolidált) 2016. évi Éves jelentése az alkalmazható számviteli előírások alapján, a kibocsátó legjobb tudása szerint készült, és az azokban szereplő pénzügyi kimutatások valós és megbízható képet mutatnak a K&H Bank Zrt. és a konszolidációba bevont vállalkozások eszközeiről, kötelezettségeiről, pénzügyi helyzetéről, valamint nyereségéről, továbbá a Vezetőségi jelentés és az összevont (konszolidált) Vezetőségi jelentés megbízható képet adnak a K&H Bank Zrt. és a konszolidációba bevont vállalkozások helyzetéről, fejlődéséről és teljesítményéről, ismertetve a főbb kockázatokat és bizonytalansági tényezőket.

Budapest, 2017. április 28.

Hendrik Scheerlinck
Vezérigazgató

Gombás Attila
Pénzügyi divízió vezetője

KERESKEDELMI ÉS HITELBANK ZÁRTKÖRŰEN MŰKÖDŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
AZ EURÓPAI UNIÓ ÁLTAL BEFOGADOTT
NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI SZABVÁNYOK (IFRS) SZERINT**

2016. DECEMBER 31.

FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉSEL

FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS

A K&H Bank Zrt. részvényesének

Vélemény

Elvégeztük a K&H Bank Zrt. („a Társaság”) és leányvállalatai (együtt „a Csoport”) mellékelt 2016. évi konszolidált éves beszámolójának könyvvizsgálatát, amely a 2016. december 31-i fordulónapra elkészített konszolidált mérlegből – melyben az eszközök és források egyező végösszege 2 825 697 M Ft – valamint az ugyanezen időponttal végződő évre vonatkozó konszolidált eredménykimutatás és konszolidált egyéb átfogó jövedelemkimutatás – melyben a tárgyévi konszolidált adózott eredmény összesen 38 877 M Ft nyereség –, konszolidált saját tőke kimutatásból, konszolidált cash flow kimutatásból, valamint a számviteli politika jelentős elemeinek összefoglalását is tartalmazó kiegészítő mellékletből áll.

Véleményünk szerint a mellékelt konszolidált éves beszámoló megbízható és valós képet ad Csoport 2016. december 31-én fennálló konszolidált vagyoni és pénzügyi helyzetéről, valamint az ezen időponttal végződő üzleti évre vonatkozó konszolidált jövedelmi helyzetéről és konszolidált cash-flow-járól az Európai Unió által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokban („IFRS”) foglaltakkal összhangban.

A vélemény alapja

Könyvvizsgálatunkat a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardokkal összhangban és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvények és egyéb jogszabályok alapján hajtottuk végre. Ezen standardok értelmében fennálló felelősségünk bővebb leírását jelentésünk „A könyvvizsgáló konszolidált éves beszámoló könyvvizsgálatáért való felelőssége” szakasza tartalmazza.

A konszolidált éves beszámoló általunk végzett könyvvizsgálatára vonatkozó, Magyarországon hatályos etikai követelményeknek megfelelően, függetlenek vagyunk a Csoporttól, és ugyanezen etikai követelményekkel összhangban eleget tettünk egyéb etikai felelősségeinknek is.

Meggyőződésünk, hogy az általunk megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt véleményünkhöz.

Egyéb információk: a konszolidált üzleti jelentés

Az egyéb információk a Csoport 2016. évi konszolidált üzleti jelentéséből állnak. A vezetés felelős a konszolidált üzleti jelentésnek a Magyarországon hatályos, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a „számviteli törvény”), illetve egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival összhangban történő elkészítéséért. A jelentésünk „Vélemény” szakaszában a konszolidált éves beszámolóra adott véleményünk nem vonatkozik a konszolidált üzleti jelentésre.

A konszolidált éves beszámoló általunk végzett könyvvizsgálatával kapcsolatban a mi felelősségünk a konszolidált üzleti jelentés átolvasása és ennek során annak mérlegelése, hogy a konszolidált üzleti jelentés lényegesen ellentmond-e a konszolidált éves beszámolónak vagy a könyvvizsgálat során szerzett ismereteinknek, vagy egyébként úgy tűnik-e, hogy az lényegesen hibás állítást tartalmaz.

A konszolidált üzleti jelentéssel kapcsolatban, a számviteli törvény alapján a mi felelősségünk továbbá a konszolidált üzleti jelentés átolvasása során annak a megítélése, hogy a konszolidált üzleti jelentés a számviteli törvény, illetve, ha van, egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival összhangban készült-e. Véleményünk szerint a Csoport 2016. évi konszolidált üzleti jelentése összhangban van a Csoport 2016. évi konszolidált éves beszámolójával és a konszolidált üzleti jelentés a számviteli törvény előírásaival összhangban készült.

Mivel egyéb más jogszabály a Csoport számára nem ír elő a konszolidált üzleti jelentésre vonatkozó további követelményeket, ezért ezzel kapcsolatban a konszolidált üzleti jelentésre vonatkozó véleményünk nem tartalmaz a számviteli törvény 156.§ (5) bekezdésének h) pontjában előírt véleményt.

A fentiekén túl a Csoportról és annak környezetéről megszerzett ismereteink alapján jelentést kell tennünk arról, hogy a tudomásunkra jutott-e bármely lényegesnek tekinthető hibás közlés (lényeges hibás állítás) a konszolidált üzleti jelentésben, és ha igen, akkor a szóban forgó hibás közlés (hibás állítás) milyen jellegű. Ebben a tekintetben nincs jelentenivalónk.

A vezetés és az irányítással megbízott személyek felelőssége a konszolidált éves beszámolóért

A vezetés felelős a konszolidált éves beszámolóért az Európai Unió által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokban („IFRS”) foglaltakkal összhangban történő és a valós bemutatás követelményének megfelelő elkészítéséért, valamint az olyan belső kontrollért, amelyet a vezetés szükségesnek tart ahhoz, hogy lehetővé váljon az akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítástól mentes konszolidált éves beszámoló elkészítése.

A konszolidált éves beszámoló elkészítése során a vezetés felelős azért, hogy felmérje a Csoportnak a vállalkozás folytatására való képességét és az adott helyzetnek megfelelően közzétegye a vállalkozás folytatásával kapcsolatos információkat, valamint a vezetés felel a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számviteli konszolidált éves beszámolóban való alkalmazásáért, azt az esetet kivéve, ha a vezetésnek szándékában áll megszüntetni a Csoportot vagy beszüntetni az üzletszerű tevékenységet, vagy amikor ezen kívül nem áll előtte más reális lehetőség.

Az irányítással megbízott személyek felelősek a Csoport pénzügyi beszámolási folyamatának felügyeletéért.

A könyvvizsgáló konszolidált éves beszámoló könyvvizsgálataért való felelőssége

A könyvvizsgálat során célunk kellő bizonyosságot szerezni arról, hogy a konszolidált éves beszámoló egésze nem tartalmaz akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítást, valamint az, hogy ennek alapján a véleményünket tartalmazó független könyvvizsgálói jelentést bocsássunk ki. A kellő bizonyosság magas fokú bizonyosság, de nem garancia arra, hogy a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardokkal összhangban elvégzett könyvvizsgálat mindig feltárja az egyébként létező lényeges hibás állítást. A hibás állítások eredhetnek csalásból vagy hibából, és lényegesnek minősülnek, ha ésszerű lehet az a várakozás, hogy ezek önmagukban vagy együttesen befolyásolhatják a felhasználók adott éves beszámoló alapján meghozott gazdasági döntéseit.

Egy, a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardokkal összhangban elvégzésre kerülő könyvvizsgálatnak a részeként szakmai megítélést alkalmazunk, és szakmai szkepticizmust tartunk fenn a könyvvizsgálat egésze során. Emellett:

- Azonosítjuk és felmérjük a konszolidált éves beszámoló akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állításainak kockázatait, az ezen kockázatok kezelésére alkalmas könyvvizsgálói eljárásokat alakítunk ki és hajtunk végre, valamint véleményünk megalapozásához elegendő és megfelelő könyvvizsgálói bizonyítékot szerzünk. A csalásból eredő lényeges hibás állítás fel nem tárásának kockázata nagyobb, mint a hibából eredő, mivel a csalás magában foglalhat összejátszást, hamisítást, szándékos kihagyásokat, téves nyilatkozatokat, vagy a belső kontroll felülírását;

- Megismerjük a könyvvizsgálat szempontjából releváns belső kontrollt annak érdekében, hogy olyan könyvvizsgálati eljárásokat tervezzünk meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a Csoport belső kontrolljának hatékonyságára vonatkozóan véleményt nyilvánítsunk.
- Értékeljük a vezetés által alkalmazott számviteli politika megfelelőségét és a vezetés által készített számviteli becslések és kapcsolódó közzétételek ésszerűségét.
- Következtetést vonunk le arról, hogy helyénvaló-e a vezetés részéről a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel alkalmazása, valamint a megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték alapján arról, hogy fennáll-e lényeges bizonytalanság olyan eseményekkel vagy feltételekkel kapcsolatban, amelyek jelentős kétséget vethetnek fel a Csoport vállalkozás folytatására való képességét illetően. Amennyiben azt a következtetést vonjuk le, hogy lényeges bizonytalanság áll fenn, független könyvvizsgálói jelentésünkben fel kell hívnunk a figyelmet a konszolidált éves beszámolóban lévő kapcsolódó közzétételekre, vagy ha a közzétételek e tekintetben nem megfelelőek, minősítenünk kell véleményünket. Következtetéseink a független könyvvizsgálói jelentésünk dátumáig megszerzett könyvvizsgálati bizonyítékon alapulnak. Jövőbeli események vagy feltételek azonban okozhatják azt, hogy a Csoport nem tudja a vállalkozást folytatni.
- Értékeljük a konszolidált éves beszámoló átfogó bemutatását, felépítését és tartalmát, beleértve a kiegészítő mellékletben tett közzétételeket, valamint értékeljük azt is, hogy a konszolidált éves beszámolóban teljesül-e az alapul szolgáló ügyletek és események valós bemutatása.
- A konszolidált pénzügyi kimutatásokra vonatkozó vélemény nyilvánításához elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerzünk a Csoporton belüli gazdálkodó egységek vagy üzleti tevékenységek pénzügyi információiról. Felelősek vagyunk a csoportaudit irányításáért, felügyeletéért és elvégzéséért. Továbbra is kizárólagos felelősséggel tartozunk a könyvvizsgálói véleményünkért.

Kommunikáljuk az irányítással megbízott személyek felé – egyéb kérdések mellett – a könyvvizsgálat tervezett hatókörét és ütemezését, a könyvvizsgálat jelentős megállapításait, beleértve a Csoport által alkalmazott belső kontrollnak a könyvvizsgálatunk során általunk azonosított jelentős hiányosságait is.

Budapest, 2017. április 13.

Balázs Árpád
Üzlettárs
Kamarai tag könyvvizsgáló
Kamarai tagsági sz.: 006931
PricewaterhouseCoopers Könyvvizsgáló Kft.
1055 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 78.
Nyilvántartásba vételi sz.: 001464

TARTALOMJEGYZÉK

KONSZOLIDÁLT EREDMÉNYKIMUTATÁS.....	4
KONSZOLIDÁLT EGYÉB ÁTFOGÓ JÖVEDELEMKIMUTATÁS	5
KONSZOLIDÁLT MÉRLEG.....	6
KONSZOLIDÁLT SAJÁT TŐKE VÁLTOZÁSA.....	7
KONSZOLIDÁLT CASH FLOW KIMUTATÁS	8
1 – ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK.....	11
2 – SZÁMVITELI POLITIKA.....	11
2.1 A beszámoló készítésének alapja	11
2.1.1 Megfelelőségi nyilatkozat	11
2.1.2 A konszolidáció alapjai	11
2.2 Jelentős számviteli döntések és becslések	12
2.3 Változások a számviteli politikában	12
2.4 A számviteli politika jelentős pontjainak összefoglalása	15
2.4.1 Devizaátváltás	15
2.4.2 Pénzügyi instrumentumok	15
2.4.2.1 Kereskedési-napi és teljesítés-napi könyvelés	15
2.4.2.2 Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	15
2.4.2.3 Származékos ügyletek - derivatívák	16
2.4.2.4 Amortizált bekerülési értéken tartott pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek	17
2.4.2.4.1 Hitelek és követelések	17
2.4.2.4.2 Amortizált bekerülési értéken tartott pénzügyi kötelezettségek	17
2.4.2.4.3 Lejáratig tartott instrumentumok	17
2.4.2.5 Értékesíthető pénzügyi instrumentumok	18
2.4.2.6 Pénzügyi instrumentumok valós érték hierarchiája	18
2.4.3 Napi eredmény	19
2.4.4 Repo és fordított repo megállapodások	19
2.4.5 Értékpapírok kölcsönadása és kölcsönvétele	20
2.4.6 Pénzügyi eszközök értékvesztése	20
2.4.6.1 Amortizált bekerülési értéken szereplő pénzügyi eszközök	20
2.4.6.2 Értékesíthető pénzügyi eszközök	21
2.4.6.3 Újratárgyalt hitelek	21
2.4.7 Beszámítás	22
2.4.8 Pénzügyi eszközök kivezetése	23
2.4.9 Pénzügyi kötelezettségek kivezetése	23
2.4.10 Lízingügyletek	23
2.4.10.1 Csoport mint lízingbe vevő	23
2.4.10.2 Csoport mint lízingbe adó	24
2.4.11 Bevételek elszámolása	24
2.4.12 Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredménye és deviza átértékelés	24
2.4.13 Pénzeszközök	24
2.4.14 Befektetési célú ingatlanok	24
2.4.15 Tárgyi eszközök	25
2.4.16 Immateriális javak	25
2.4.17 Független kötelezettségek	26
2.4.18 Céltartalékok	26
2.4.19 Adózás	26
2.4.20 Letétkezelésre átvett eszközök	27
2.4.21 Törzsrészesvények osztaléka	27
2.4.22 Tőketartalékok	27
2.4.23 Részvény alapú juttatások	27
2.4.24 Meghatározott juttatási program	27
2.4.24 Állami támogatások	27
2.5 A számviteli politika jövőbeli változásai	28
2.6 Pénzügyi szervezetek különadói és illetékei	31
2.7 Visszamenőleges átszámítások és módosítások	31

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.**

2.8 Változások az alkalmazott becslésekben	33
3 – NETTÓ KAMAT ÉS KAMATJELLEGŰ BEVÉTEL	33
4 – NETTÓ DÍJ ÉS JUTALÉK BEVÉTEL	34
5 – EREDMÉNNYEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK NETTÓ EREDMÉNYE ÉS DEVIZA ÁTÉRTÉKELES	35
6 – ÉRTÉKESÍTHETŐ PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK NETTÓ REALIZÁLT EREDMÉNYE	35
7 – OSZTALÉK BEVÉTEL	35
8 – EGYÉB BEVÉTEL / (RÁFORDÍTÁS)	36
9 – ÁLTALÁNOS ADMINISZTRATÍV KÖLTSÉGEK	37
10 – BANKADÓ	38
11 – SZEMÉLYI ÁLLOMÁNY ÁTLAGOS LÉTSZÁMA ÉS SZEMÉLYI JELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK	39
12 – ÉRTÉKVESZTÉS (eredménykimutatás)	40
13 – TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOK EREDMÉNYE	40
14 – NYERESÉGADÓ	41
15 – EGY RÉSZVÉNYRE JUTÓ EREDMÉNY	43
16 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK PORTFOLIÓ ÉS TERMÉK SZERINTI BONTÁSA	44
17 – ÁTADOTT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK	51
18 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÁTSOROLÁSA	52
19 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK BESZÁMÍTÁSA	54
20 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK VALÓS ÉRTÉKE	57
21 – EREDMÉNNYEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS PÉNZÜGYI KÖTELEZETTSÉGEK	64
22 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK – PORTFOLIÓ ÉS FÖLDRAJZI ELHELYEZKEDÉS SZERINTI BONTÁS	65
23 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK – PORTFOLIÓ ÉS MINŐSÍTÉS SZERINTI BONTÁS	67
24 – ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK – HÁTRALÉVŐ LEJÁRAT SZERINTI BONTÁS	72
25 – ÉRTÉKESÍTHETŐ PÉNZÜGYI ESZKÖZÖKRE KÉPZETT ÉRTÉKVESZTÉS	75
26 – HITELEKRE ÉS FÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGRE KÉPZETT ÉRTÉKVESZTÉS	75
27 – SZÁRMAZÉKOS ÜGYLETEK	78
28 – EGYÉB ESZKÖZÖK	80
29 – HALASZTOTT ADÓ ESZKÖZ ÉS KÖTELEZETTSÉG	81
30 – BEFEKTETÉSEK TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOKBAN	82
31 – BEFEKTETÉSI CÉLÚ INGATLANOK	84
32 – TÁRGYI ESZKÖZÖK	85
33 – IMMATERIÁLIS JAVAK	86
34 – CÉLTARTALÉK JÖVŐBENI KÖTELEZETTSÉGEKRE	87
35 – EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK	88
36 – JEGYZETT TŐKE	89
37 – FÜGGŐ KÖVETELÉSEK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK	89
38 – PÉNZÜGYI ÉS OPERATÍV LÍZING ÜGYLETEK	91
39 – ÜGYLETEK KAPCSOLT FELEKKEL	93
40 – MEGHATÁROZOTT JUTTATÁSI PROGRAMOK	99
41 – KÖNYVVIZSGÁLÓ JAVADALMAZÁSA	99
42 – LEÁNYVÁLLALATOK ÉS TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOK	100
43 – MÉRLEGFORDULÓNAP UTÁNI ESEMÉNYEK	100
44 – A MAGYAR SZÁMVITELI TÖRVÉNY ÉS AZ IFRS SZERINTI BESZÁMOLÓK ÖSSZEHASONLÍTÁSA	101
45 – KOCKÁZATKEZELÉS	102
45.1 Általános tudnivalók	102
45.2 A likviditási kockázat és a finanszírozás kezelése	104
45.3 Piaci kockázat	108
45.4 Hitelezési kockázat	112
45.5 Hitelkockázat – átstrukturált hitelek (forbearance)	122
45.6 Működési kockázat	126
46 – TŐKE ÉS TŐKEMEGFELELÉS	128

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.**

KONSZOLIDÁLT EREDMÉNYKIMUTATÁS

Adatok millió Ft-ban

	<u>Kiegészítő melléklet</u>	<u>2016</u>	<u>Újra megállapított 2015</u>
Kamat és kamatjellegű bevételek		93 389	101 807
Kamat és kamatjellegű ráfordítások		(23 367)	(27 973)
Nettó kamat és kamatjellegű bevétel	3;40	70 022	73 834
Díj és jutalék bevételek		69 696	69 943
Díj és jutalék ráfordítások		(17 054)	(17 686)
Nettó díj és jutalék bevétel	4	52 642	52 257
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredménye és deviza átvértékelés	5	20 900	17 785
Értékesíthető pénzügyi instrumentumok nettó realizált eredménye	6	5 288	665
Osztalék bevétel		2	-
Egyéb bevétel / (ráfordítás)	7	14 728	18 130
Bevétel összesen	8	163 582	162 671
Működési költségek		(98 280)	(102 095)
személyi jellegű ráfordítások	11;40	(34 341)	(32 078)
általános adminisztratív költségek	9	(48 389)	(47 386)
tárgyi eszközök és immateriális javak értékcsökkenése	32;33	(7 993)	(6 876)
bankadó	10	(7 557)	(15 755)
Értékvesztés	3;14	(10 091)	(13 090)
hitelekre és függő kötelezettségekre	26	(9 134)	(12 288)
egyéb eszközökre		(957)	(802)
Társult vállalkozások eredménye	13	-	-
Adózás előtti eredmény		55 211	47 486
Nyereségadó	14	(16 334)	(9 663)
Adózott eredmény		38 877	37 823
Egy részvényre jutó eredmény Ft-ban (alap)	15	0,2757664	0,2682901

Az alap és hígított részvényekre számolt egy részvényre jutó eredmény nem különbözik egymástól.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.**

KONSZOLIDÁLT EGYÉB ÁTFOGÓ JÖVEDELEMKIMUTATÁS

	Kiegészítő melléklet	Adatok millió Ft-ban	
		2016	Újra megállapított 2015
Adózott eredmény		38 877	37 823
Konszolidált egyéb átfogó jövedelemkimutatás			
Értékesíthető tőkeinstrumentumok			
Későbbiekben az eredménybe átvezetendő tételek:			
Valós érték változásából származó nyereség / (veszteség)	16	292	4 349
Valós érték változásának halasztott adó hatása	29	(32)	(897)
Átvzetés az átértékelési tartalékból az eredménybe			
Értékesítés vesztesége	6	(4 565)	-
Halasztott adó	29	494	-
Értékesíthető kötvények			
Későbbiekben az eredménybe átvezetendő tételek:			
Valós érték változásából származó nyereség / (veszteség)	16	3 118	869
Valós érték változásának halasztott adó hatása	29	(337)	(179)
Átvzetés az átértékelési tartalékból az eredménybe			
Értékesítés vesztesége	6	(723)	(665)
Átsorolt eszközök amortizációja		(31)	(82)
Halasztott adó	29	82	154
Cash flow fedezeti ügyletek elszámolása			
Későbbiekben az eredménybe átvezetendő tételek:			
Valós érték változásából származó nyereség / (veszteség)		1 148	607
Valós érték változásának halasztott adó hatása	29	(103)	(125)
Átvzetés a cash flow fedezeti tartalékból az eredménybe			
Nem hatékony rész	27	272	394
Realizált adó előtti eredmény	27	(100)	(675)
Halasztott adó	29	(16)	58
Egyéb	29	2 132	-
Konszolidált egyéb átfogó jövedelem összesen		1 631	3 808
Konszolidált átfogó jövedelem összesen		40 508	41 631

Az egyéb sor az alkalmazott társaság adó kulcs 2017-ben várható változásának hatását tartalmazza (további információ a 14-es kiegészítő mellékletben).

Az Igazgatóság 2017. április 13-án hagyta jóvá a beszámolót.

Hendrik Scheerlinck
Vezérigazgató,
az Igazgatóság tagja

Gombás Attila
Pénzügyi divízió vezetője
az Igazgatóság tagja

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KONSZOLIDÁLT MÉRLEG

	Kieg. mell.	2016	Újra megállapított 2016	Adatok millió Ft-ban Újra megállapított 2016. Január 1.
ESZKÖZÖK				
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett betétek		222 020	68 715	77 547
Pénzügyi eszközök	16	2 534 120	2 431 286	2 263 847
Kereskedési célú eszközök	27	95 274	81 735	99 529
ebből fedezetül szolgáló eszközök	16	-	4 674	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt eszközök		-	-	2 571
Értékesíthető eszközök	25	193 110	163 245	126 579
ebből fedezetül szolgáló eszközök	16	79 868	51 081	1 885
Hitelek és követelések	23	1 803 046	1 746 912	1 602 485
ebből fedezetül szolgáló eszközök	16	7 049	13 900	15 410
Lejáratig tartott eszközök	16	428 237	428 371	421 915
ebből fedezetül szolgáló eszközök	16	225 838	235 747	214 081
Fedezeti célú származékos ügyletek	27	16 453	11 023	10 768
Adójellegű követelések		2 750	13 902	13 655
Nyereségadóból származó követelések		2 400	7 803	1 691
Halasztott adó követelés	29	350	6 099	11 964
Befektetések társult vállalkozásokban	30	542	542	542
Befektetési célú ingatlanok	31	1 010	740	850
Tárgyi eszközök	32	38 252	37 457	39 324
Immateriális javak	33	12 060	11 723	10 048
Egyéb eszközök	28	14 943	18 790	37 213
Eszközök összesen		2 825 697	2 583 155	2 443 026
FORRÁSOK				
Pénzügyi kötelezettségek	16	2 512 972	2 286 854	2 176 854
Kereskedési célú kötelezettségek	27	31 806	35 859	46 142
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt kötelezettségek	21	200 131	216 315	196 709
Amortizált bekerülési értéken tartott kötelezettségek	16	2 277 915	2 034 669	1 933 865
Fedezeti célú származékos ügyletek	27	3 120	11	138
Fedezett instrumentum valós érték változása a kamatkockázat portfólió fedezetéhez kapcsolódóan	27	6 185	3 164	1 236
Adójellegű kötelezettségek		36	15	12
Nyereségadóból származó kötelezettségek		36	15	12
Céltartalék jövőbeli és függő kötelezettségekre	26;34	2 437	7 765	53 249
Egyéb kötelezettségek	35;40	43 020	64 818	32 767
Kötelezettségek összesen		2 564 650	2 362 616	2 264 118
Jegyzett tőke	36	140 978	140 978	140 978
Ázsió		48 775	48 775	48 775
Felhalmozott eredmény		39 724	5 560	(29 055)
Egyéb tartalékok		31 570	25 226	18 210
Saját tőke összesen	36;46	261 047	220 539	178 908
Források összesen		2 825 697	2 583 155	2 443 026

Az Igazgatóság 2017. április 13-án hagyta jóvá a beszámolót.

Hendrik Scheerlinck
Vezérigazgató,
az Igazgatóság tagja

Gombás Attila
Pénzügyi divízió vezetője
az Igazgatóság tagja

Az eszközök és források hátralévő lejárat szerinti bontása a 26-os kiegészítő mellékletben található.

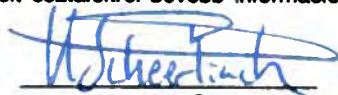
A 11–128. oldalakon található kiegészítő melléklet e beszámoló részét képezi.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KONSZOLIDÁLT SAJÁT TŐKE VÁLTOZÁSA

	Adatok millió Ft-ban						
	Jegyzett tőke	Árszó	Általános tartalék	Értékesít- hető pü. instrum. átértékelési tartaléka	Cash flow fedezeti tartalék	Újra megállapított Felhalmozott eredmény	Újra megállapított Összesen
2015							
Egyenleg az időszak elején	140 978	48 775	5 541	8 662	4 007	(28 247)	179 716
Visszamenőleges módosítás (kieg. mell. 2.7)	-	-	-	-	-	(808)	(808)
Újra megállapított egyenleg az időszak elején	140 978	48 775	5 541	8 662	4 007	(29 055)	178 908
Adózott eredmény	-	-	-	-	-	37 823	37 823
Konszolidált egyéb átfogó jövedelem (kieg. mell. 5)	-	-	-	3 549	259	-	3 808
Konszolidált átfogó jövedelem összesen	-	-	-	3 549	259	37 015	40 823
Általános tartalék felhasználás (kieg. mell. 46)	-	-	3 208	-	-	(3 208)	-
Változások összesen	-	-	3 208	3 549	259	33 807	40 823
Egyenleg az időszak végén	<u>140 978</u>	<u>48 775</u>	<u>8 749</u>	<u>12 211</u>	<u>4 266</u>	<u>5 560</u>	<u>220 539</u>
Ebből:							
részvények átértékelési tartaléka (kieg. mell. 16)	-	-	-	3 452	-	-	-
kötvények átértékelési tartaléka (kieg. mell. 16)	-	-	-	8 759	-	-	-
2016							
Egyenleg az időszak elején	140 978	48 775	8 749	12 211	4 266	5 560	220 539
Adózott eredmény	-	-	-	-	-	38 877	38 877
Konszolidált egyéb átfogó jövedelem (kieg. mell. 5)	-	-	-	(195)	1 826	-	1 631
Konszolidált átfogó jövedelem összesen	-	-	-	(195)	1 826	38 877	40 508
Általános tartalék felhasználás (kieg. mell. 46)	-	-	4 713	-	-	(4 713)	-
Változások összesen	-	-	4 713	(195)	1 826	34 164	40 508
Egyenleg az időszak végén	<u>140 978</u>	<u>48 775</u>	<u>13 462</u>	<u>12 016</u>	<u>6 092</u>	<u>39 724</u>	<u>261 047</u>
Ebből:							
részvények átértékelési tartaléka (kieg. mell. 16)	-	-	-	68	-	-	-
kötvények átértékelési tartaléka (kieg. mell. 16)	-	-	-	11 948	-	-	-

2016-ban (és 2015-ben) nem volt osztalékfizetés. A 2017-ben javasolt osztalékról bővebb információ a 46-os kiegészítő mellékletben található.

Az Igazgatóság 2017. április 13-án hagyta jóvá a beszámolót.

Hendrik Scheerlinck
Vezérigazgató,
az Igazgatóság tagja

Gombás Attila
Pénzügyi divízió vezetője
az Igazgatóság tagja

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KONSZOLIDÁLT CASH FLOW KIMUTATÁS

	Kiegészítő melléklet	2016	Adatok millió Ft-ban Újra megállapított 2015
MŰKÖDÉSI TEVÉKENYSÉGBŐL SZÁRMAZÓ CASH FLOW			
Adózás előtti eredmény		55 211	47 486
Módosító tételek:			
Kamatbevétel	3	(93 389)	(101 807)
Kamatráfordítás	3	23 367	27 973
Értékesíthető pénzügyi instrumentumok átértékelési tartalékából az eredménybe átvezetett nettó összeg	6	(5 319)	(747)
Cash flow fedezeti tartalékból az eredménybe átvezetett nettó összeg	5	172	(281)
Tárgyi eszközök, immateriális javak, értékesíthető pénzügyi eszközök és egyéb eszközök értékcsökkenése és értékvesztése	32;33	8 897	7 691
Tárgyi eszköz értékesítés nettó realizált eredménye	8	(156)	(260)
Befektetési célú ingatlanok értékesítésének nettó realizált eredménye	8	(20)	(57)
Leányvállalatok értékesítésének nettó realizált eredménye	8	(1)	-
Értékvesztés lejáratig tartott eszközökre, hitelekre és függő kötelezettségekre*	12;26	9 203	12 288
Egyéb céltartalékok változása	34	(1 344)	(9 109)
Nem realizált átértékelési nyereség	5	(334)	(17 694)
Adózás előtti működési eredményből származó cash flow a működési eszközök és források változása előtt		(3 713)	(34 517)
Kereskedési célú eszközök változása		(13 091)	24 835
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt eszközök változása		-	2 483
Lejáratig tartott eszközök változása		2 699	(483)
Eszközök átsorolása értékesíthetőből lejáratig tartott portfólióba		(27 821)	-
Értékesíthető eszközök változása		(30 745)	(30 819)
Hitelek és követelések változása		173 697	(346 862)
Egyéb eszközök változása		9 210	12 319
Működési eszközök változása		113 949	(338 527)
Kereskedési célú kötelezettségek változása		(3 111)	(8 193)
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt kötelezettségek változása		(15 315)	19 607
Amortizált bekerülési értéken tartott kötelezettségek változása		255 407	204 190
Egyéb kötelezettségek változása		(22 000)	(3 888)
Működési kötelezettségek változása		214 981	211 716
Fizetett nyereségadó		(8 365)	(4 788)
Kapott kamat		94 703	104 284
Fizetett kamat		(23 701)	(27 569)
Működési tevékenységből származó nettó cash flow		<u>387 854</u>	<u>(89 401)</u>

*Tartalmazza a hitelekre és függő kötelezettségekre képzett értékvesztést és céltartalékot.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KONSZOLIDÁLT CASH FLOW KIMUTATÁS (folytatás)

Adatok millió Ft-ban

	Kiegészítő melléklet	2016	Újra megállapított 2015
BEFEKTETÉSI ÉS BERUHÁZÁSI TEVÉKENYSÉGBŐL SZÁRMAZÓ CASH FLOW			
Lejáratig tartott eszközök beszerzése		(75 800)	(80 762)
Lejáratig tartott eszközök értékesítéséből befolyt összeg		23 404	20 000
Lejáratig tartott eszközök visszafizetéséből befolyó összeg az eszköz lejáratokor		77 558	52 477
Leányvállalat vagy üzletrész értékesítéséből befolyó összeg		4 598	-
Immateriális javak beszerzése	33	(3 798)	(4 368)
Tárgyi eszközök beszerzése	32	(6 884)	(3 607)
Tárgyi eszközök értékesítéséből befolyó összeg	32	613	894
Befektetési és beruházási tevékenységből származó nettó cash flow		19 691	(15 366)
FINANSZÍROZÁSI TEVÉKENYSÉGBŐL SZÁRMAZÓ CASH FLOW			
Finanszírozási tevékenységből származó nettó cash flow		-	-
PÉNZESZKÖZÖK VÁLTOZÁSA			
Pénzeszközök nettó növekedése/(csökkenése)		407 545	(104 767)
Pénzeszközök devizaátértékelési különbözete		(2 228)	7 439
Pénzeszközök állománya év elején		202 213	299 541
Pénzeszközök állománya év végén		607 530	202 213

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KONSZOLIDÁLT CASH FLOW KIMUTATÁS (folytatás)

Adatok millió Ft-ban

	Kiegészítő melléklet	2016	Újra megállapított 2015
MŰKÖDÉSI CASH FLOW OSZTALÉKOKBÓL			
Kapott osztalék	7	2	-
PÉNZESZKÖZÖK ÖSSZETEVŐI			
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett betétek		222 020	68 715
Más hitelintézeteknél elhelyezett látraszóló és 3 hónapon belüli lejáratú betétek	16	430 441	190 927
Hitelintézetek által elhelyezett látraszóló betétek	16	(44 931)	(57 429)
Pénzeszközök összesen		607 530	202 213

A kamat cash flow és a kamateredmény között immateriális az eltérés. A kamat cash flow-k a Csoport banki tevékenységéből származnak, és a működési cash flow részei. További információ a 3-as számú kiegészítő mellékletben.

A más hitelintézeteknél elhelyezett látraszóló és 3 hónapon belüli lejáratú betétek a Hitelek és követelések között kerülnek elszámolásra a konszolidált mérlegben, a hitelintézetek által elhelyezett látraszóló betétek pedig az amortizált bekerülési értéken tartott kötelezettségek közé tartoznak. A Csoport a működési tevékenységből származó cash flow kimutatására az indirekt módszert alkalmazza.

Az Igazgatóság 2017. április 13-án hagyta jóvá a beszámolót.

Hendrik Scheerlinck
Vezérigazgató,
az Igazgatóság tagja

Gombás Attila
Pénzügyi divízió vezetője,
az Igazgatóság tagja

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

1 – ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

A Kereskedelmi és Hitelbank Zártkörűen Működő Részvénytársaság („K&H Bank Zrt.” vagy a „Bank”) Magyarországon létrehozott és bejegyzett részvénytársaság. A K&H Bank és leányvállalatai (a továbbiakban a „Csoport”) a banki szolgáltatások teljes skáláját nyújtják a 207 fiókból álló országos hálózaton keresztül. A K&H Bank székhelye 2016. december 31-én: 1095 Budapest, Lechner Ödön fasor 9.

A K&H Bank anyavállalata a KBC Bank N.V., végső tulajdonosa pedig a KBC Group N.V.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA

A pénzügyi beszámoló készítése során alkalmazott főbb számviteli alapelveket az alábbiakban foglaljuk össze.

2.1 A beszámoló készítésének alapja

A konszolidált beszámolóban az eszközök és források alapvetően bekerülési értéken szerepelnek, a kereskedési célú pénzügyi instrumentumok, az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok, az értékesíthető pénzügyi eszközök és a fedezeti célú származékos ügyletek kivételével, amelyek valós értéken kerülnek megjelenítésre. Valós érték fedezeti ügyletek esetén az eszközök és források könyv szerinti értéke, mely más esetben amortizált bekerülési érték lenne, korrigálásra kerül az instrumentum fedezett kockázatára vonatkozó valós értékében bekövetkező változásokkal.

A Csoport a Magyarországon hatályos kereskedelmi banki és pénzügyi jogszabályok előírásainak megfelelően vezeteti számviteli nyilvántartásait és állítja össze főkönyvét. A Csoport magyar forintban („Ft”) vezeti könyveit. Amennyiben másképp nincs jelezve, az egyenlegek millió forintban („millió Ft”) kerültek feltüntetésre.

2.1.1 Megfelelőségi nyilatkozat

Ezen konszolidált pénzügyi beszámoló a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolók Szabványai (IFRS), és annak minden, alkalmazható, és az EU által átvett szabályai szerint készült.

A magyar számviteli törvény 2005. január 1-jétől hatályos változása lehetővé teszi, hogy a Csoport a konszolidált pénzügyi beszámolóját az EU által is átvett IFRS szerint készítse.

Bizonyos, a törvény által előírt számviteli alapelvek különböznek az IFRS-től. Annak érdekében, hogy a Csoport pénzügyi helyzete és működési eredménye az IFRS szerint kerüljön bemutatásra, a Csoport magyar törvények szerinti konszolidált beszámolójában módosításokat kellett végrehajtani. A módosítások részletes leírása e kiegészítő melléklet 44-es fejezete alatt található meg.

2.1.2 A konszolidáció alapjai

A konszolidált pénzügyi beszámoló tartalmazza a Bank, valamint mindazon vállalkozások pénzügyi beszámolóit, amelyek felett a Bank a 2016. december 31-i állapot szerint kontrollt gyakorolt. A Bank és az irányítása alá tartozó vállalkozások együtt alkotják a „Csoport”-ot. Feltételezhető a kontroll megléte, ha a következő feltételek egyszerre teljesülnek:

- a Banknak befolyása van a vállalkozás felett;
- a Banknak valamilyen változó jövedelme származik a vállalkozással való kapcsolatából;
- a Bank a vállalkozás feletti befolyását fel tudja használni úgy, hogy az hatással legyen erre a változó jövedelemre.

A Bank kizárólagos kontrolja esetén valamennyi lényeges csoporton belüli tranzakció, valamint azok hatása eliminálásra kerül.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

Társultnak számít az a vállalkozás, melyben a Bank közvetlenül vagy közvetve a szavazati jogok 20%-ot meghaladó hányadával rendelkezik, és a társaságban a Csoport jelentős, de többségi irányítást nem biztosító befolyással bír. A társult vállalkozások konszolidációja az equity módszerrel történik, azaz eredményüknek a Csoportra jutó arányos része szerepel a konszolidált eredménykimutatásban. Konszolidáció után a mérlegben a Csoport társult vállalkozásban lévő befektetésének könyv szerinti értéke a társult vállalkozás nettó eszközértékéből a Csoportra jutó részt testesíti meg.

A Csoport leányvállalatai és társult vállalkozásai e kiegészítő melléklet 42-es fejezetében kerülnek bemutatásra.

2.2 Jelentős számviteli döntések és becslések

A Csoport számviteli politikájának alkalmazása során a menedzsment döntéseire alapozva becsléseket használt a konszolidált beszámoló adatainak előállításához. Ezek közül a következők a legjelentősebbek:

A pénzügyi instrumentumok valós értéke

Amennyiben a konszolidált mérlegben kimutatott pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek valós értéke nem állapítható meg az aktív piac segítségével, a valós érték meghatározására különböző értékelési technikák alkalmazhatóak, mint például a matematikai modellek. Ezek a modellek az elérhető piaci információkon alapulnak, ha azonban nincsenek ilyen adatok, a valós érték megállapítása becsléssel történik. A becslés során a Csoport figyelembe vesz likviditási szempontokat és egyéb olyan változókat, mint korreláció és volatilitás. A valós érték kalkuláció során alkalmazott becslések érzékenységről bővebb információ a 20-as és 45.3-as kiegészítő mellékletben található.

Hitelekre és követelésekre képzett értékvesztés, illetve függő és jövőbeni kötelezettségekre képzett céltartalék

A Csoport rendszeresen felülvizsgálja a hiteleket és a követeléseket, illetve a függő és jövőbeni kötelezettségeket az értékvesztés, illetve a céltartalék megállapítása céljából. A Csoport abban az esetben, amikor a hitelfelvevőnek pénzügyi nehézségei adódnak, és a hasonló hitelfelvevőkre vonatkozóan kevés múltbéli adat áll rendelkezésére, az értékvesztés, illetve a céltartalék összegének megállapításához saját döntési tapasztalataira támaszkodik. A Csoport becsléseket alkalmaz a jövőbeli cash flow-ra azokban az esetekben is, amikor bizonyos adóscsoportokra vonatkozóan változás történik azok fizetési képességében, hajlandóságában, az őket érintő gazdasági feltételekben, és ezek veszteséget okozhatnak a Csoport eszközeiben. A Vezetőség a múltbéli veszteségek tapasztalatai alapján végzi el a becslést a hitelek és követelések azon csoportjaira, amelyeknél az eszközök hitelkockázati jellemzője és az értékvesztés objektív bizonyítékai hasonlóak.

Jogi ügyekre és követelésekre képzett céltartalék

A peres ügyekből és követelésekből származó veszteség fedezéséhez szükséges céltartalék összege szintén megemlíthető bizonytalansági tényezőként a konszolidált pénzügyi beszámolóban. Részletes információk a konszolidált pénzügyi beszámoló kiegészítő mellékletének 34-es fejezetében található.

2.3 Változások a számviteli politikában

IFRS-ek változása

A Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) változásokat alkalmazott több számviteli szabványban, melyek 2016-ban léptek hatályba.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

- *IAS 1 Közzététel (módosított)*
- *Befektetési vállalkozások: A konszolidálás alóli kivétel alkalmazása (módosítások IFRS 10, IFRS 12, IAS 28 sztenderdekben)*
- *IFRS 5 Értékesítésre tartott befektetett eszközök és megszűnt tevékenységek*
- *IAS 34 Évközi pénzügyi beszámolás (módosított)*
- *IAS 16 Tárgyi eszközök (módosított)*
- *IAS 38 Immateriális javak (módosított)*
- *IAS 27 Tőke módszer az egyedi pénzügyi kimutatásokban (módosított)*
- *IAS 16 és IAS 41 Mezőgazdaság: Termelésre szánt növények (módosított)*
- *IFRS 11 Közös vezetésű vállalatban érdekeltség szerzése (módosítás)*
- *A 2014-es IFRS-ek éves felülvizsgálata*

Ahol a szabvány lehetőséget ad a benne foglaltak korábbi évekre visszamenőleg történő alkalmazására, ott a Csoport nem él ezzel a lehetőséggel, azaz az új szabványokat, illetve a meglévő szabványok módosításait arra az üzleti évre alkalmazza először, amit a szabvány a hatályba lépés évének kijelöl.

IAS 1 Közzététel (módosított)

A módosítás azt magyarázza, hogy az információkat nem szabad elfedni nem lényeges információk szolgáltatásával vagy összevonásával. A lényegesség meghatározását az éves beszámoló minden részében alkalmazni kell.

Befektetési vállalkozások: A konszolidálás alóli kivétel alkalmazása (módosítások IFRS 10, IFRS 12, IAS 28 sztenderdekben)

A módosítások megerősítik, hogy egy köztes anyavállalat mentesül a konszolidált éves beszámoló készítés alól, ha az anyavállalat leányvállalata egy befektetési vállalatnak, még akkor is, ha a befektetési vállalat valós értéken értékeli leányvállalatait.

IFRS 5 Értékesítésre tartott befektetett eszközök és megszűnt tevékenységek

Az értékesítésre tartott befektetett eszközökre (vagy elidegenítési csoportokra) vonatkozó szabályok érvényesek az olyan befektetett eszközökre (vagy elidegenítési csoportokra) is, amelyeket a tulajdonosok részére kiosztandó eszközként tartanak. A módosítás tisztázza, hogy az értékesítési mód változása nem tekinthető új értékesítési tervnek, hanem az az eredeti terv folytatása lesz. Az IFRS 5 alkalmazásában így nincs megszakítás. A módosítást folytatólagosan kell alkalmazni.

IAS 34 Évközi pénzügyi beszámolás (módosított)

A módosítás tisztázza, hogy a szükséges évközi közzétételnek vagy benne kell lennie az évközi pénzügyi beszámolóban vagy hivatkozni kell az évközi pénzügyi beszámoló azon részére, amely tartalmazza a közzétételeket (például a menedzsment kommentárokban vagy a kockázatkezelési riportokban). Az évközi pénzügyi jelentés egyéb adatait az évközi beszámolóval egy időben, és azonos feltételekkel kell közzé tenni. A módosítást visszamenőlegesen kell alkalmazni.

IAS 16 Tárgyi eszközök (módosított)

Az IAS 16 módosítása tisztázza, hogy az az értékcsökkenési módszer nem megfelelő, amely olyan bevételen alapul, melyet az eszköz használatát is magába foglaló tevékenység generál. Ez azért van így, mert az ilyen módszerek az ahhoz az üzleti folyamathoz köthető gazdasági hasznok beáramlását tükrözik, amelyhez az eszközt használják, nem pedig azt a gazdasági mintát, ami az eszköz jövőbeni gazdasági előnyeire kapcsolódik.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

IAS 38 Immateriális javak (módosított)

Az IAS 38 módosítása bevezet egy megcáfolható feltételezést, hogy a bevétel-alapú amortizációs módszer immateriális javak esetében nem helyénvaló, ugyanazon okokból, mint az IAS 16 szabály esetében. Ugyanakkor a módosítás szerint vannak olyan korlátozott körülmények, amikor a vélelmet fel lehet oldani, ha az immateriális javak kifejezhetőek a bevételek mérésével, és ha bizonyítható, hogy a bevételek és az immateriális eszköz gazdasági hasznainak fogyasztása közt erős a korreláció.

IAS 27 Tőke módszer az egyedi pénzügyi kimutatásokban (módosított)

A módosítások lehetővé teszik az gazdasági egység számára, hogy a befektetéseit a leányvállalataiban, közös vezetésű vállalataiban és társult vállalataiban bekerülési értéken értékelje összhangban az IAS 39 Pénzügyi instrumentumok: megjelenítés és értékelés szabályával vagy az IAS 28 Társult és közös vezetésű vállalkozásokban lévő befektetések szabályban leírt tőke módszer alkalmazásával.

A módosítások tisztázzák, hogy ha az anyavállalat már nem befektetési gazdálkodó egység, vagy befektetési gazdálkodó egységgé válik, akkor a változást a bekövetkezést követően alkalmazni kell.

IFRS 11 Közös vezetésű vállalatban érdekeltség szerzése (módosítás)

Az IFRS 11 módosítása előírja, hogy közös vezetésű vállalatban való érdekeltség szerzése esetében az IFRS 3 szabályban meghatározott üzleti kombinációkra vonatkozó elveket és a többi IFRS szabályt együttesen kell alkalmazni azon elvek kivételével, melyek ütköznek az IFRS 11 iránymutatásaival.

IAS 16 és IAS 41 Mezőgazdaság: Termelésre szánt növények (módosított)

A módosítás célja, hogy a termelésre szánt növényeket az IAS 41 hatálya alól áthelyezze az IAS 16 hatálya alá, ezzel lehetővé teszi a gazdálkodó szervezetek számára, hogy ezeket a növényeket bekerülési értéken értékelje mind a kezdeti, mind a követő és átértékelés esetében. A termelésre szánt növény definíciója mindkét standardba bekerül; azaz olyan élő növény, amelyet mezőgazdasági termelésre vagy ellátásra használnak, várhatóan több perióduson keresztül hasznosítják és csekély a valószínűsége, hogy mezőgazdasági terméként kerül majd eladásra, kivéve az esetleges hulladékként történő értékesítést.

Ennek alapján mindkét hatályos szabály módosításra került, azaz az IAS 41 hatálya alá tartoznak a termelésre szánt növények kivételével a biológiai eszközök. A termelésre szánt növények pedig az IAS 16 hatálya alá kerültek át.

A 2014-es IFRS-ek éves felülvizsgálata

Az IFRS 7 módosítása abban nyújt útmutatást a management számára, hogy azon átadott pénzügyi eszközök kimutatása, melyekben folytatólagos részvétel van jelen, hogyan kerüljenek közzétételre, megfelelően az IFRS 7 előírásainak. A módosítás azt is tisztázza, hogy a beszámítással kapcsolatos IFRS 7-es közzétételek nem kötelezőek évközben, hacsak nem követeli meg a közzétételt az IAS 34.

Az IAS 19 módosítása arra szolgál, hogy a munkaviszony megszűnése utáni juttatásokkal kapcsolatos részleteket szabályozza. Ez tartalmazza azt, hogy a diszkont ráta megválasztásakor, a megbízható vállalati kötvénypiac létezésének megállapításakor, vagy az alapul veendő állampapírok meghatározásakor az a deviza legyen a meghatározó, melyben a kötelezettségek denomináltak, ne annak az országnak a devizája, melyben felmerül a kötelezettség.

A módosítások bevezetése nem volt jelentős hatással az éves beszámolóra.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

2.4 A számviteli politika jelentős pontjainak összefoglalása

2.4.1 Devizaátváltás

A devizában meghatározott eszközök és források forintra való átváltása a Magyar Nemzeti Bank által a mérleg fordulónapjára vonatkozóan közzétett deviza-középfolyamon történik. A devizában felmerülő bevételek és kiadások az ügylet napján érvényes árfolyamon kerülnek átváltásra. Az ebből adódó árfolyamnyereséget, illetve veszteséget a konszolidált eredménykimutatásban kell elszámolni.

2.4.2 Pénzügyi instrumentumok

A pénzügyi instrumentumok számviteli értékelése alapján a pénzügyi instrumentumok besorolhatók mint eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok, amortizált bekerülési értéken tartott pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek, vagy értékesíthető pénzügyi instrumentumok. Megszerzéskor a nyilvántartásba vétel valós értéken történik, növelve - az eredményben átértékelt valós értéken tartott eszközök kivételével – a megszerzéskor felmerülő költségekkel. A pénzügyi instrumentumok kategorizálása megszerzéskor történik, és évente felülvizsgálatra kerül, amennyiben ez megengedett, illetve szükséges.

2.4.2.1 Kereskedési-napi és teljesítés-napi könyvelés

Minden „szabványos módon” vásárolt vagy eladott pénzügyi eszköz elszámolása a teljesítés napján történik, azaz amikor az eszköz a partner számára átadásra kerül. Szabványos vásárlásnak vagy eladásnak azok az ügyletek minősülnek, amelyek során az eszközt előírások vagy a piaci szokványok által meghatározott időn belül át kell adni.

2.4.2.2 Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

A menedzsment azokat a pénzügyi eszközöket és pénzügyi kötelezettségeket sorolhatja bekerüléskor ebbe a kategóriába, melyek eleget tesznek az alábbi követelmények valamelyikének:

- az instrumentum valós értékre értékelése megszünteti vagy jelentős mértékben csökkenti az inkonzisztenciát, mely az eszköz vagy forrás más alapokon történő értékelésekor fellépne, vagy
- az eszköz vagy forrás része egy olyan pénzügyi eszközökből vagy forrásokból, esetleg mindkettőből álló csoportnak, melynek kezelése és eredményességének mérése valós értéken alapul, egy dokumentált kockázatkezelési vagy befektetési stratégiával összhangban, vagy
- a pénzügyi instrumentum beágyazott derivatívát tartalmaz, kivéve, ha a beágyazott derivatíva nem gyakorol jelentős hatást a pénzáramra vagy elemzések elvégzése nélkül is egyértelmű, hogy nem lehetséges elkülönítetten kimutatni.

Ebbe a kategóriába tartoznak a kereskedési célú instrumentumok is. Kereskedési céllal tartott egy instrumentum, amennyiben beszerzése azzal a céllal történik, hogy rövid időn belül továbbértékesítésre kerüljön. A derivatívák kereskedési célúnak tekintendők, kivéve, ha előre megtervezett és hatékony fedezeti instrumentumok.

A bekerülést követően ezek az instrumentumok valós értéken értékelődnek, kamatozó instrumentumok esetén a valós érték és az amortizált bekerülési érték különbségének változása az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredményében kerül a konszolidált eredménykimutatásban elszámolásra. A kamatjellegű rész a kamatbevételek között az effektív kamat módszer alkalmazásával kerül elszámolásra.

Nem kamatozó instrumentumok esetén a valós értékben bekövetkező változások kerülnek az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredményébe.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

2.4.2.3 Származékos ügyletek - derivatívák

A Csoport mind a devizapiacra, mind pedig a pénzügyi piacra köt származékos ügyleteket, ideértve a határidős kamatláb megállapodásokat (FRA), határidős devizaügyleteket, swap (betétcsere) ügyleteket valamint az opciókat. A származékos ügyletek valós értéken kerülnek nyilvántartásra. A származékos ügylet valós értéke megegyezik a származékos ügyletek - az érvényben lévő árfolyamok vagy belső árazási modellek alapján történő - piaci értékelése során kapott nem realizált nyereséggel vagy veszteséggel. A pozitív valós értékkel bíró (nem realizált nyereség) származékos ügyletek a konszolidált mérleg eszközoldalán, míg a negatív valós értéket képviselő (nem realizált veszteség) származékos ügyletek a forrásoldalon jelennek meg.

A derivatívák kereskedési, illetve fedezeti célúak lehetnek. Fedezeti könyvelés szempontjából a fedezeti ügyletek két kategóriába sorolhatók: (a) valós érték fedezeti ügyletek, amelyek egy létező eszköz vagy forrás valós értékében bekövetkező változás kockázatára nyújtanak fedezetet; illetve (b) „cash flow” fedezeti ügyletek, amelyek egy létező eszközzel vagy forrással kapcsolatos konkrét kockázatnak, vagy egy jövőbeni ügyletnek tulajdonítható pénzáram-ingadozás kockázatát hivatottak kivédeni.

A fedezeti kapcsolat kezdetekor a Csoport formális dokumentációt készít a fedezett tétel és a fedezeti instrumentum közötti kapcsolatáról. A fedezeti dokumentáció tartalmazza a fedezett kockázat típusát, a fedezeti ügylet létrehozásának kockázatkezelési céljait és stratégiáját és a fedezeti hatékonyság mérésének a módszerét.

A fedezeti kapcsolat kezdetekor a Csoport formális értékeléssel biztosítja, hogy a fedezeti instrumentum várhatóan nagyon hatékonyan kiegyenlíti a fedezett tétel előrejelzett kockázatát. A fedezeti ügyletek formális értékelésére a fedezeti dokumentációban meghatározott gyakorisággal kerül sor. A fedezeti kapcsolat akkor tekinthető hatékonynak, ha a fedezeti kapcsolat fennállása során a fedezett tétel valós értékének, illetve cash flow-inak (a fedezett kockázat következtében bekövetkező) változását várhatóan a fedezeti instrumentum valós értékének, illetve cash flow-inak változása 80-125%-os határok között kiegyenlíti. Amennyiben a fedezett tétel egy előrejelzett ügylet, a Csoport meghatározza, hogy az ügylet mennyire valószínű és bemutatja a cash flow-k különböző variációit, amelyek hatása végül a konszolidált eredménykimutatásban jelenik meg.

Az olyan valós érték fedezeti ügyletek esetében, amelyek megfelelnek a fedezeti ügyletekre vonatkozó számviteli szabályoknak, a fedezeti eszköz átértékeléséből adódó bármely nyereség vagy veszteség azonnal elszámolásra kerül az eredmény terhére. A fedezett tétel helyesbítésre kerül a fedezett kockázathoz kapcsolódó valós érték változásokkal, melynek elszámolása az eredményben történik.

Az olyan „cash flow” fedezeti ügyletek esetében, amelyek megfelelnek a fedezeti ügyletekre vonatkozó számviteli szabályoknak, a hatékony fedezeti ügyletnek minősülő fedezeti ügyleten realizált nyereség vagy veszteség elkülönítetten, konszolidált egyéb átfogó jövedelemként kerül elszámolásra, míg a nem hatékony rész az eredményben. A hatékony „cash flow” fedezeti ügyletekből származó, korábban saját tőkeként elszámolt felhalmozott nyereség vagy veszteség, a későbbiekben átkerül annak az időszakra az eredményébe, amelyben a fedezett ügylet realizált eredménye is megmutatkozik, vagy bekerül annak a nem pénzügyi eszköznek vagy forrásnak a bekerülési értékébe, melynek kockázatát az említett ügylet fedezte. Az olyan fedezeti ügyletek esetében, amelyek nem felelnek meg a fedezeti ügyletekre vonatkozó számviteli szabályoknak, a fedezeti eszköz piaci értékében bekövetkező változásokból eredő nyereség vagy veszteség közvetlenül az adott időszakra vonatkozó eredményben kerül elszámolásra.

Beágyazott derivatívák esetén a Csoport a szerződéskötéskor eldönti, hogy a beágyazott derivatívát el kell-e különíteni az alapszerződéstől és elkülönült származékos ügyletként kell-e elszámolni. A későbbiekben nincs lehetőség a minősítés felülvizsgálatára.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

2.4.2.4 Amortizált bekerülési értéken tartott pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek

2.4.2.4.1 Hitelek és követelések

Azok a nem derivatív pénzügyi eszközök tartoznak ide, melyekhez rögzített vagy meghatározott kifizetések kapcsolódnak és nem rendelkeznek aktív piaccal. Ezek az eszközök a belső megtérülési ráta alkalmazásával számított amortizált bekerülési értéken szerepelnek a beszámolóban. Nyereségük, illetve veszteségük az eredményben az amortizáció során folyamatosan, illetve az eszköz nyilvántartásból való kivezetésekor vagy értékvesztésekor egy összegben kerülnek elszámolásra.

2.4.2.4.2 Amortizált bekerülési értéken tartott pénzügyi kötelezettségek

A pénzügyi és üzleti tranzakciók költségeivel növelt valós értéken kerülnek nyilvántartásba. Ezt követően valamennyi kamatozó betét - a kereskedési célú kötelezettségek és az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek kivételével - a törlesztett összegekkel csökkentett, amortizált bekerülési értéken kerül értékelésre. Az amortizált bekerülési érték kiszámításánál figyelembe kell venni a teljesítéskor felmerülő esetleges diszkontot, illetve prémiumot. A prémiumok, illetve diszkontok leírása belső megtérülési ráta alkalmazásával a betét lejáratáig rendszeresen történik, és a kamatráták között jelenik meg. Az amortizált költségen nyilvántartott - fedezeti ügylettel nem érintett - kötelezettségek esetében a valós értékre értékelésből származó esetleges veszteséget vagy nyereséget a Csoport az adott kötelezettség megszűnésekor számolja el az eredményben.

2.4.2.4.3 Lejáratig tartott instrumentumok

A nem derivatív pénzügyi instrumentumok, melyekhez rögzített vagy meghatározott kifizetések tartoznak, és rögzített lejáratral rendelkeznek, lejáratig tartott instrumentumoknak minősülnek, amennyiben a Csoport szándéka és lehetősége szerint azt meg kívánja tartani lejáratig. Az instrumentum nem minősül lejáratig tartottnak, amennyiben a fenti feltételek nem állnak fenn. A lejáratig tartott instrumentumokat amortizált bekerülési értéken kell tartani. Az amortizált bekerülési érték az eredeti bekerülési érték csökkentve a tőketörlesztésekkel, csökkentve vagy növelve az eredeti bekerülési érték és a lejáratkor megtérülő tőkeösszeg különbözetének belső megtérülési rátájával számított felhalmozott amortizációval. A számításban minden, az ügylethez kapcsolódó kapott vagy fizetett díjat, költséget és egyéb prémiumot vagy diszkontot figyelembe kell venni, mely részét képezheti az instrumentum belső megtérülési rátájának.

Az amortizált bekerülési értéken tartott instrumentumok nyereségét vagy veszteségét az eredményben az amortizáció során folyamatosan, illetve az instrumentum nyilvántartásból való kivezetésekor vagy értékvesztésekor egy összegben kell elszámolni.

A Csoport egyik pénzügyi eszközére sem alkalmazhatja a lejáratig tartott instrumentum kategóriáját az aktuális, illetve az azt követő két üzleti évben, amennyiben a teljes lejáratig tartott portfólió értékéhez viszonyítva jelentős értékű eszközt értékesít vagy átsorol azok lejáratára előtt, kivéve az értékesítés és az átsorolás következő eseteit:

- a pénzügyi eszköz lejáratára annyira közeli (például 3 hónappal a lejárat előtt), hogy a piaci kamatváltozások már nem befolyásolhatják jelentősen a pénzügyi eszközök valós értékét;
- azután következik be, hogy a tőkeösszeg lényegében teljes egészében realizálódott az addig teljesített tervezett kifizetéseken, vagy előzetes fizetéseken keresztül; vagy
- olyan elszigetelt, nem ismétlődő eseményeknek tulajdonítható a bekövetkezése, amelyek kontrollálására a Csoportnak nem volt lehetősége, illetve amelyet a Csoport ésszerűen nem láthatott előre.

A lejáratig tartott instrumentumokból való értékesítés akkor tekinthető nem jelentősnek éves szinten, ha az értékesítés nem haladja meg a pénzügyi év január 1-én meglévő lejáratig tartott állomány 5%-át.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

2.4.2.5 Értékesíthető pénzügyi instrumentumok

Értékesíthető pénzügyi instrumentumnak minősül minden nem derivatív pénzügyi instrumentum, melyet a Csoport ezzel a céllal szerez be, illetve melyek nem tartoznak a következő kategóriákba:

- eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok
- hitelek és előlegek és amortizált bekerülési értéken tartott pénzügyi kötelezettségek
- lejáratig tartott pénzügyi instrumentumok

Beszerzéskor az értékesíthető pénzügyi instrumentumok valós értéken kerülnek a nyilvántartásokba, nyereségük, illetve veszteségük konszolidált egyéb átfogó jövedelemként elkülönítetten kerül kimutatásra, mindaddig, amíg az instrumentum kivezetésre vagy értékvesztésre nem kerül, ekkor a korábban tőkében elszámolt felhalmozott nyereséget vagy veszteséget a tárgyévi eredmény terhére kell elszámolni. A belső megtérülési ráta alapján kalkulált kamatjellegű eredmény elszámolása mindig az eredményben történik.

Azon instrumentumok valós értékének meghatározása, melyek forgalmazása szabványosított aktív pénzügyi piacon történik, a piacon jegyzett, a mérleg fordulónapja végén érvényes záróárfolyam alapján történik. Az aktív piaccal nem rendelkező instrumentumok valós értékének meghatározására egyéb értékelési technikák alkalmazhatók. Ezek közé tartozik a diszkontált cash flow elemzés, de az adott instrumentum valós értéke meghatározható más, hasonló kondíciókkal rendelkező instrumentum aktuális valós értéke alapján is.

Az értékesíthető befektetések közé tartoznak olyan tőkeinstrumentumok, melyek nem rendelkeznek aktív piacon jegyzett árfolyammal, valós értékük nem becsülhető megbízhatóan. Ezek a befektetések értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken kerülnek elszámolásra.

2.4.2.6 Pénzügyi instrumentumok valós érték hierarchiája

A valós érték számítási módszerek besorolásra kerülnek a valós érték hierarchiába, amelyben a valós érték kalkuláció alapjául szolgáló adatok jelentősége is visszatükröződik. Az egyes szintekre történő besorolás a valós érték meghatározásához alkalmazott alapadatok alapján történik a következők kritériumok szerint:

1 - es szint	aktív piacokon jegyzett (korrigálatlan) ár az eszközökre vagy forrásokra vonatkozóan,
2 - es szint	az 1 - es szintben szereplő jegyzett áron kívüli, közvetlenül (pl. áruk) vagy közvetetten (pl. áraból származtatott) megfigyelhető alapadatok az eszközökre vagy forrásokra vonatkozóan,
3 - as szint	az eszközökre vagy forrásokra vonatkozó olyan alapadatok, amelyek piacon meg nem figyelhető adatokon alapulnak.

A valós értékelési eljárások a legalacsonyabb szintű, jelentősnek minősülő alapadat alapján kerülnek besorolásra a valós érték hierarchia szintjeibe. Egy alapadat jelentősége a kapcsolódó portfólió valós értékéhez való viszonyításával kerül meghatározásra. Ha egy megfigyelhető adatokon alapuló valós értékelés eredménye jelentősen módosításra kerül a piacon meg nem figyelhető adatok alapján, akkor az értékelési módszer a 3 - as szintbe kerül besorolásra.

A Csoport a valós érték korrekció jelentőségét portfólió szinten határozza meg, a korrekciónak az érintett portfólióhoz történő viszonyításával. A Csoport akkor tekinti jelentősnek a valós érték korrekciót, ha az eléri az érintett portfólió névértékének legalább 5%-át.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

Változások a valós érték besorolásában

A pénzügyi instrumentumok valós érték hierarchiába történő besorolása nem statikus. A besorolás módosítása szükségessé válhat különböző okok miatt, például:

- piaci változások: A piac inaktívvá válhat. Ennek eredményeként a korábban a piacon megfigyelhető input paraméterek meg nem figyelhető paraméterekké válhatnak (esetleges áttérés az 1. szintről a 2. illetve 3. szintre).
- modell változás: Egy új modell alkalmazása, amely kifinomultabb, amelyik több, a piacon megfigyelhető input tényezőt vesz figyelembe, illetve csökkenti a meg nem figyelhető inputok hatását (esetleges áttérés a 3. szintről a 2. szintre).
- érzékenység változása: A teljes valós érték érzékenysége az értékelési input paraméterekre idővel változhat. Egy használt input paraméter hatása jelentőssé vagy éppen jelentéktelenné válhat. A valós érték hierarchia besorolása ennek következtében változhat a 3. szintről a 2. szintre illetve fordítva, a 2. szintről a 3. szintre.

A fenti példák mutatják, hogy a pénzügyi eszközök valós érték besorolását a változó piaci körülmények, a korszerűsített modellek és az input tényezők érzékenységének figyelembe vételével lehet csak elvégezni. Ebből következően egy-egy instrumentum típus valós érték besorolását rendszeresen időről-időre felülvizsgálja a Csoport.

2.4.3 Napi eredmény

A valós értéken tartott instrumentumok esetén a valós érték és a bekerülési érték közti különbség azonnal elszámolásra kerül a konszolidált eredménykimutatásban vagy konszolidált egyéb átfogó jövedelemként. A többi pénzügyi instrumentum esetén, ahol a bekerülési érték megállapítása valamilyen értékelési technikán alapul, a valós érték és a bekerülési érték különbsége amortizálásra kerül az eredményben az instrumentum futamideje alatt.

A valós értéken tartott instrumentumok esetén a kezdeti valós érték legjobb megközelítése a tranzakció ára. Bekerüléskor csak abban az esetben keletkezhet nyereség vagy veszteség, ha a valós érték és a tranzakció ára között eltérés van, amit ugyanannak az instrumentumnak más, piacon megfigyelhető tranzakcióival vagy valamilyen piacon megfigyelhető adaton alapuló értékelési technikával lehet alátámasztani.

Azon egyéb pénzügyi instrumentumoknál, ahol a valós érték 3-as szintű paramétereket használó értékelési technikán alapul, az induláskori különbség (egyéb) eszközként vagy (egyéb) kötelezettségként kerül rögzítésre és a továbbiakban egyenletesen kerül amortizálásra az instrumentum lejáratáig.

2.4.4 Repo és fordított repo megállapodások

Azon eszközök, melyeket egy későbbi időpontban való visszavásárlásra szóló megállapodás keretében (repo) értékesít a Csoport, nem kerülnek kivezetésre a nyilvántartásokból, értékelésükre a kereskedési, illetve a befektetési célú eszközökre vonatkozó számviteli előírások vonatkoznak, amennyiben a visszavásárlási ár nem egyenlő a visszavásárlás időpontjában érvényes piaci értékkel. A visszavásárlási kötelezettséget amortizált bekerülési értéken tartott kötelezettségként kell kimutatni a beszámolóban az értékesítésből származó bevétellel egyező összegben. Az eladási ár és a visszavásárlási ár közötti különbséget kamatfordításként kell kezelni és az ügylet futamideje alatt időarányosan az eredményben elszámolni. Azon eszközök, melyek egy későbbi időpontban való újraértékesítésre szóló megállapodás keretében (fordított repo) kerülnek beszerzésre, nem szerepelnek a konszolidált mérlegben, mert a Csoportnak nincs rendelkezési joga ezen eszközök felett. Az ilyen megállapodásból eredő követelések a hitelek és követelések között jelenhetnek meg a konszolidált mérlegben a beszerzési értékkel egyező összegben. A beszerzési ár és a jövőbeni értékesítési ár közötti különbséget kamatbevételként kell kezelni és az ügylet futamideje alatt időarányosan az eredményben elszámolni.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

2.4.5 Értékpapírok kölcsönadása és kölcsönvétele

Az értékpapír kölcsönadási és kölcsönvételi ügyletek általában értékpapírral vagy készpénzzel fedezettek. Az értékpapírok elidegenítése csak akkor jelenik meg a konszolidált mérlegben, ha a tulajdonjoghoz kapcsolódó kockázatok és hasznok is átadásra kerülnek. A biztosítékként adott vagy kapott készpénz eszközként vagy forrásként kerül bemutatásra.

A kölcsönkapott értékpapírok nem kerülnek bemutatásra a konszolidált mérlegben, kivéve, ha azokat a Csoport harmadik fél részére értékesíti. Ebben az esetben az értékpapírok visszaadására vonatkozó kötelezettség, mint Kereskedési célú kötelezettség jelenik meg a konszolidált mérlegben, értékelése valós értéken történik, a kapcsolódó nyereségek és veszteségek pedig az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredményében jelennek meg.

2.4.6 Pénzügyi eszközök értékvesztése

A Csoport minden mérlegkészítéskor felülvizsgálja, hogy szükséges-e pénzügyi eszközeire értékvesztést elszámolnia. Egy pénzügyi eszköz vagy a pénzügyi eszközök egy csoportja akkor és csak akkor tekinthető értékvesztettnek, ha olyan objektív külső tényezők lépnek fel, amelyeket az eszköz beszerzése után bekövetkezett események váltanak ki, és amely eseménynek hatása van a pénzügyi eszköz vagy a pénzügyi eszközök egy csoportjának becsült jövőbeli cash flow-jára, és ez megbízhatóan becsülhető.

Az értékvesztés alapjául szolgáló objektív külső tényezők lehetnek a következő jelzések: a hitelfelvevőnek vagy a hitelfelvevők csoportjának jelentős pénzügyi nehézségei vannak, a kamat- vagy tőkefizetések késedelmre vagy elmulasztásra, valószínűsíthetően csődeljárás vagy egyéb pénzügyi átstrukturálás fog bekövetkezni, és ahol elérhető adatok mérhető csökkenést mutatnak a becsült jövőbeli cash flow-ban, mint például a fizetési elmaradások vagy olyan gazdasági feltételek, melyek a fizetésképtelenséggel korrelálnak.

A pénzügyi eszközök értékvesztését az eszköz behajthatatlansága vagy a tulajdonjog átruházása miatt történő kivezetésekor kell felhasználni.

Tőkeinstrumentumok esetén az értékvesztés alapjául szolgáló objektív külső tényezőnek számít, ha jelentős vagy hosszan tartó csökkenés következik be a valós értékükben (amellyel a befektetés értéke a beszerzési érték alá kerül). A Csoport „jelentős” alatt általában a 15%-os vagy a feletti változást, a „hosszan tartó” alatt pedig az 1 évnél hosszabb időtartamot érti.

A három hónapnál hosszabb ideje esedékes kamatok elhatárolása visszavételre kerül és a kamateredmény elszámolása az értékvesztés megállapításánál is használt módszerrel, a jövőbeli cash flow-k effektív kamatlábbal való diszkontálásával történik (diszkont hatás).

2.4.6.1 Amortizált bekerülési értéken szereplő pénzügyi eszközök

A Csoport először megvizsgálja, hogy objektív külső tényezők indokolják-e a pénzügyi eszközök értékvesztését.

Amennyiben objektív külső tényezők alapján a Csoport úgy ítéli meg, hogy egy egyedileg jelentős, amortizált bekerülési értéken szereplő pénzügyi eszközre értékvesztést kell elszámolni, az értékvesztés összegét az eszköz könyv szerinti értéke és a becsült jövőbeli cash flow-nak (mely nem tartalmazza a lehetséges, de még be nem következett jövőbeli veszteségeket) az eszköz eredeti belső megtérülési rátájával (az eszköz keletkezésekor kiszámított belső megtérülési ráta) diszkontált jelenértéke közötti különbözetként állapítja meg. Az értékvesztés az eszköz könyv szerinti értékétől elkülönítetten kerül elszámolásra, a veszteség leírása a tárgyévi eredményben történik.

A biztosítékkal fedezett eszközök esetében a becsült jövőbeni cash flow jelenértékének számításakor figyelembe kell venni a biztosíték értékesítéséből származó lehetséges bevételeket, csökkentve az értékesítéssel járó költségekkel, függetlenül attól, hogy az értékesítésre sor kerül-e vagy sem.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

Amennyiben a Csoport objektív külső tényezők alapján úgy ítéli meg, hogy egy egyedileg nem jelentős, amortizált bekerülési értéken szereplő pénzügyi eszközre értékvesztést kell elszámolni, vagy ha nem léteznek ilyen objektív külső tényezők az értékvesztés elszámolására (akár jelentős, akár nem jelentős egyedileg az eszköz), akkor az eszközre más, hasonló hitelkockázati jellemzőkkel rendelkező eszközökkel együttesen, csoportosan történik meg az értékvesztés képzése. Azok az eszközök, melyekre egyedileg megállapított értékvesztést számolt el a Csoport, nem képezhetik alapját a csoportos értékvesztésnek.

A csoportos értékvesztés képzés érdekében a pénzügyi eszközök a Csoport belső hitelminősítési rendszere alapján csoportosításra kerülnek. A csoportok kialakítása a hitelezési kockázat különböző jellemzőinek figyelembe vételével történik, mint például az eszköz típusa, a hitelfelvevő iparága, a földrajzi elhelyezkedés, a biztosíték típusa, az eszköz esedékessége és egyéb lényeges tényezők.

A pénzügyi eszközök egy csoportjára csoportosan képzett értékvesztés számítása a hasonló hitelkockázati jellemzőkkel rendelkező eszközökre vonatkozó múltbéli veszteségek tapasztalatain alapul. A Csoport a múltbéli veszteségek tapasztalatait alkalmazza az aktuális objektív külső tényezőkre, hogy azok olyan aktuális kondíciók hatásait tükrözzék, melyek a múltban nem léteztek.

Ha egy, az értékvesztés elszámolása után bekövetkező esemény az értékvesztés visszairását indokolja, akkor azt a tárgyévi eredmény javára kell elszámolni. Az eszköz nettó könyv szerinti értéke a visszairást követően nem haladhatja meg az eszköznek az adott időpontra vonatkozó amortizált bekerülési értékét.

Ha egy hitel behajthatatlanná válik, leírásra kerül a rá képzett értékvesztéssel szemben. A hitelek a szükséges eljárások befejeztével kerülnek leírásra, miután a veszteség összege meghatározásra került. A korábbi leírásokhoz kapcsolódó esetleges megtérülések csökkentik az eredményben elszámolt hitelezési veszteség összegét.

2.4.6.2 Értékesíthető pénzügyi eszközök

Ha egy értékesíthető eszköz értékvesztetté válik, akkor az amortizált bekerülési értéke és az aktuális valós értéke közötti különbség csökkenve a korábban már az eredményben elszámolt értékvesztéssel átkerül a tőkéből a tárgyévi eredménybe. Az értékesíthető tőkeinstrumentumok értékvesztésének visszairása nem számolható el az eredményben. A hitelt megtestesítő instrumentumok értékvesztésének visszairása az eredményben kerül elszámolásra, amennyiben az adott eszköz valós értékében bekövetkező növekedés egy, az értékvesztés eredményben való elszámolását követően bekövetkező eseménynek köszönhető.

A kamatok elhatárolása az eszközök értékvesztéssel csökkentett könyv szerinti értéke és az eredeti effektív kamatláb alapján folytatódik, és a kamat és kamatjellegű eredményben kerülnek elszámolásra.

2.4.6.3 Újratárgyalt hitelek

Amennyiben lehetséges, a Csoport a hitelek újratárgyalására törekszik a biztosítékok birtokba vétele helyett.

A Csoport újratárgyaltnak tekinti az adós vagy a Csoport kezdeményezésére a - követelést keletkeztető eredeti - szerződés módosítása keretében újratárgyalt, átütemezett (prolongált), átstrukturált azon hiteleket, kölcsönöket, amelyek esetében a szerződésmódosításra a nem fizetés elkerülése érdekében azért került sor, mert az adós, pénzügyi pozíciójának, fizetőképességének jelentős romlása miatt, visszafizetési kötelezettségének az eredeti szerződéses feltételek szerinti nem tud eleget tenni. Az ilyen szerződésmódosítás az eredeti szerződés szerinti feltételeket - az azonos típusú, azonos feltételekkel kötött szerződésekre vonatkozó piaci feltételektől eltérően, az ügyfél számára lényegesen kedvezőbb módon és - jelentősen megváltoztatja.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

A módosított szerződési feltételek vonatkozhatnak többek között a visszafizetések (kamat- és/vagy a tőketörlesztések) átmeneti időre (türelmi időre) történő elhalasztására, részletfizetésre, a kamatok mértékének megváltoztatására (átárazására például kamatkedvezmény formájában), a kamatok tőkésítésére, a devizanem megváltoztatására, a hitel futamidejének meghosszabbítására, a törlesztések átütemezésére, a megkövetelt fedezetek, biztosítékok mértékének csökkentésére, más fedezettel, biztosítékkal való kicserélésére, a fedezettől való eltekintésre (fedezetkiengedésre), újabb szerződéses feltételek kialakítására vagy az eredeti feltételek egy részének megszüntetésére. Továbbá sor kerülhet az adós és a Csoport, vagy az adós és az eredeti hitelező kapcsolt vállalkozása között olyan kiegészítő megállapodásra, vagy új szerződés megkötésére, amely a fel nem mondott eredeti szerződés miatt fennálló tartozások (tőke- és/vagy kamattartozások) törlesztése céljára nyújtott új hitelre, illetve a kockázat növekedésének elkerülését és a veszteség mérséklését szolgáló további kötelezettségvállalásra vonatkoznak. Ilyen esetben ezen kiegészítő megállapodások, illetve kapcsolódó új szerződések miatt a Csoportnál (beleértve az eredeti hitelező kapcsolt vállalkozásának minősülő pénzügyi intézményt is) keletkezett követelések is újratárgyalt hitelnek (követelésnek) minősülnek.

A Csoport nem tekinti újratárgyaltnak az olyan hiteleket, amelyek szerződésmódosítására a piaci feltételek változása miatt került sor, és amelynek során a felek a hasonló típusú szerződésekre vonatkozó piaci feltételekben állapodnak meg, továbbá az adós fizetőképessége azt igazolja, hogy képes lesz kötelezettségét a szerződés szerint teljesíteni.

Újratárgyalt hitelek kivezetése

Az újratárgyalt hitelek kivezetésére a Csoport a következő szabályokat alkalmazza. Az adósságinstrumentumok jelentősen eltérő feltételek melletti cseréjét a meglévő hitelező és az adós között az eredeti pénzügyi eszköz megszűnéseként és egy új pénzügyi eszköz megjelenítéseként számolja el a Csoport. Egy meglévő pénzügyi eszköz, vagy annak egy része feltételeinek jelentős módosítása az eredeti pénzügyi eszköz megszűnéseként és egy új pénzügyi eszköz megjelenítéseként kerül elszámolásra.

A feltételek abban az esetben mindenképpen lényegesen eltérőnek minősülnek, ha az új feltételek alapján a – kapott díjakkal csökkentett fizetett díjakat is tartalmazó – cash flow-k diszkontált jelenértéke az eredeti effektív kamatlábbal diszkontálva legalább 10 százalékkal eltér az eredeti pénzügyi eszköz még hátralévő cash flow-inak diszkontált jelenértékétől.

Ha az adósságinstrumentumok cseréje vagy a feltételek módosítása megszüntetésként kerül elszámolásra, akkor bármely felmerülő költséget vagy díjat az eszköz megszűnésével kapcsolatos nyereségként vagy veszteségként jelenít meg a Csoport. Ha a csere vagy a módosítás nem megszüntetésként kerül elszámolásra, akkor a felmerülő költségek vagy díjak az eszköz könyv szerinti értékét módosítják, és a módosított kölcsön hátralévő futamideje alatt kerülnek amortizálásra.

2.4.7 Beszámítás

A pénzügyi eszközök és források egymással szembeni kölcsönös beszámítására és azok nettó egyenlegének mérlegbeli megjelenítésére csak akkor kerülhet sor, ha az elismert összegek beszámítására törvényesen érvényesíthető jogosultság áll fenn és a Csoport vagy nettó módon kívánja rendezni az adott tételeket, vagy egyidejűleg akarja értékesíteni az eszközt és rendezni a kötelezettséget.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

2.4.8 Pénzügyi eszközök kivezetése

A pénzügyi eszközök (esetleg azok egy része vagy hasonló pénzügyi eszközök csoportjának egy része) kivezetésre kerülnek, ha:

- az eszközből származó pénzáramok beszedésének joga megszűnik;
- a Csoport átruházza az eszközből származó pénzáramok szedésének jogát, vagy megállapodás keretében kötelezettséget vállal arra, hogy a megszerzett teljes pénzáramot haladéktalanul átadja egy harmadik félnek;
- vagy (a) a Csoport az eszközből származó összes gazdasági előnyt, illetve kockázatot átadja vagy (b) a Csoport nem adja át az eszközből származó összes gazdasági előnyt, illetve kockázatot, de átadja az eszköz feletti kontrollt.

Ha a Csoport átruházta az eszközből származó pénzáramokra vonatkozó jogát, vagy megállapodást köt azok átadására, de sem az eszközből származó gazdasági előnyöket illetve kockázatokat, sem az eszköz feletti kontrollt nem adta át, akkor a Csoport az eszközt a folytatólágosság elvének megfelelően mutatja ki. A folytatólágosság ebben az esetben egy, az eszközre vonatkozó garancia formájában jelenik meg, melyet az eredeti bekerülési érték, illetve a Csoporttól követelhető maximum visszafizetés összege közül az alacsonyabbra kell értékelni.

2.4.9 Pénzügyi kötelezettségek kivezetése

Egy pénzügyi kötelezettség akkor kerül kivezetésre, ha a kötelezettség kifizetésre vagy törlésre kerül, illetve lejár. Amennyiben egy meglévő pénzügyi kötelezettséget az adós egy másik, eltérő kondíciókkal rendelkező pénzügyi kötelezettséggel vált ki, esetleg egy meglévő kötelezettség kondíciói módosításra kerülnek, akkor az eredeti kötelezettség kivezetésre kerül, és egy újat kell rögzíteni, a kettő közti különbözetet pedig a konszolidált eredménykimutatásban kell elszámolni.

2.4.10 Lízingügyletek

Annak meghatározása, hogy egy szerződés lízing-e

Annak meghatározása, hogy egy ügylet lízingnek minősül-e, az ügylet tartalmától függ. A megítélés azon alapul, hogy az ügylet teljesítése függ-e egy speciális eszköz használatától, illetve hogy az eszköz használati joga átadásra kerül-e.

2.4.10.1 Csoport mint lízingbe vevő

A pénzügyi lízingek, amelyek során a bérbe adott eszköz tulajdonjogából származó minden kockázat és haszon a Csoporté, a lízingidőszak kezdetén fizetendő minimum lízingdíjak jelenértékén kerülnek aktiválásra egy – az aktivált összeggel azonos mértékű – lízingkötelezettséggel szemben. A kifizetett lízingdíjak a lízingkötelezettség törlesztéseként és kamatjellegű ráfordításként, azaz finanszírozási költségként kerülnek megosztásra az ügylet belső megtérülési rátája alapján.

Az aktivált bérbevett eszközök értékcsökkenése az eszköz várható hasznos élettartama és a bérlet futamideje közül a rövidebb idő alatt kerül elszámolásra.

Az olyan lízingszerződések, amelyek során a bérbeadónál marad a bérbe adott eszköz összes kockázata és a belőle származó haszon, operatív lízingnek minősülnek. Az operatív lízing keretében fizetett lízingdíjak a lízingidőszak során lineáris módszerrel költségként kerülnek elszámolásra az eredményben.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

2.4.10.2 Csoport mint lízingbe adó

A pénzügyi lízingbe adott eszközök esetében a lízingdíjak és a nem garantált maradványérték jelenértéke lízing követelésként jelenik meg a beszámolóban. A követelés bruttó összegének és a követelés jelenértékének a különbsége a pénzügyi tevékenység meg nem szolgált bevételeként kerül elszámolásra.

A lízingbevétel a lízingidőszak során folyamatosan kerül be az eredménybe, így a követelés fennmaradó összegére rögzített kamatláb alkalmazható.

Az operatív lízingbe adott eszközök a konszolidált mérleg Tárgyi eszközök sorában szerepelnek, míg a kapott lízingdíjak az eredményben bevételként jelennek meg.

Gépjármű vagy egyéb berendezés vásárlás finanszírozása esetén a finanszírozás fő biztosítékát a vásárolt gépjármű, egyéb berendezés képezi, amelyre a banknak vételi joga van.

A gépjármű vagy egyéb berendezés finanszírozási szerződésének rendkívüli felmondása esetén a követelés fejében átvett készletek bekerülési értéke a gépjármű vagy az egyéb berendezés piaci értéke. Amennyiben az átvett eszközök értékelése során megállapított érték eltér az eszköz könyv szerinti értékétől értékvesztés kerül elszámolásra, illetve a már elszámolt értékvesztés részben vagy egészben visszairásra kerül.

2.4.11 Bevételek elszámolása

A kamatbevétel és a pénzügyi instrumentumokhoz kapcsolódó – egy összegben rendezett - díjak és jutalékok az instrumentum futamideje alatt kerülnek amortizálásra, az egyéb díjkövetelések (tranzakciók lebonyolításából vagy szolgáltatásnyújtásból) vagy kötelezettségek egy összegben, a megszolgáltatáskor kerülnek elszámolásra, azaz a tranzakció lebonyolításakor, vagy a szolgáltatás nyújtása után. Az osztalékbevétel elszámolása a jogosultság megállapításakor történik.

2.4.12 Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredménye és deviza átértékelés

Az „Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredménye és deviza átértékelés” tartalmazza az összes valós értéken értékelt pénzügyi eszköz és kötelezettség (kivéve az értékesíthető pénzügyi eszközöket) vásárlásából és eladásából származó nettó realizált eredményt, a valós érték változását, valamint a deviza- és valutaügyletek hatását.

2.4.13 Pénzeszközök

A cash flow kimutatás céljából minden - a megszerzéstől számított - 90 napnál rövidebb eredeti lejáratú eszköz pénzeszköznek minősül, ideértve a készpénzállományt, az MNB-nél elhelyezett betéteket (ideértve a kötelező tartalékot), az egyéb hitelintézeteknél elhelyezett betéteket, az egyéb hitelintézetekkel szembeni követeléseket, melyekből levonásra kerülnek a hitelintézetek által elhelyezett látraszóló betétek.

2.4.14 Befektetési célú ingatlanok

Követelés kiegyenlítéseként kapott hitelfedezeti ingatlanok befektetési célú ingatlanként kerülnek besorolásra. A befektetési célú ingatlanok bekerülési értéken kerülnek nyilvántartásba vételre, amelynek részét képezik a tranzakciós költségek is. Későbbi értékelés során a bekerülési érték csökkentésre kerül a halmozott értékcsökkenéssel, és ha szükséges, értékvesztéssel. A befektetési célú ingatlanok értékcsökkenése lineáris módszerrel kerül elszámolásra az eszköz hasznos élettartama alatt. A befektetési célú ingatlanok hasznos élettartama 33 év.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.****KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET****2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)****2.4.15 Tárgyi eszközök**

Az ingatlanok, gépek és berendezések kezdetben bekerülési értéken kerülnek nyilvántartásba. Értékcsökkentésük lineáris módszerrel történik az eszközök becsült hasznos élettartama alatt, a földterületek kivételével, melyek élettartama korlátlan, ezért értékcsökkenés sem számolható el utánuk. Az ingatlanok, gépek és berendezések becsült hasznos élettartama a következőkben kerül bemutatásra:

Épületek	10-50 év
Bérelményen végzett átalakítások	5-20 év
Bútorok, berendezések és felszerelések	3-7 év
Rendszer szoftver	5 év
Vagyoni értékű jogok	10-50 év

Az eszköz élettartamát meghosszabbító vagy állapotát jelentős mértékben javító cserék és korszerűsítések aktiválásra kerülnek. A javítási és karbantartási költségeket azok felmerülésekor az eredmény terhére kell elszámolni. A Csoport minden mérlegkészítéskor felülvizsgálja, hogy történt-e olyan esemény, mely az adott eszközre értékvesztés elszámolását teheti szükségessé. Amennyiben a körülmények azt indokolják, vagy egy adott eszköz értékvesztés tesztelése évente szükséges, a Csoport becslést készít az eszköz megtérülési értékére. Az eszköz megtérülési értéke a valós értéke, csökkentve az esetleges értékesítés költségeivel, és a használati értéke közül a magasabb, melyeket eszközönként egyedileg kell megállapítani, kivéve, ha az eszközön realizált gazdasági haszon más eszközökből vagy eszközcsoportokból származó haszontól nem különíthető el. Amennyiben az eszköz könyv szerinti értéke meghaladja a megtérülési értékét, az eszközre értékvesztést kell elszámolni, úgy, hogy az új könyv szerinti érték a megtérülési érték legyen. A használati érték a becsült jövőbeli cash flow-k adóhatást nem tartalmazó diszkontrátával számított jelenértéke, amely a pénz időértékét és az adott eszközhöz kapcsolható kockázatot tükrözi az aktuális piaci körülmények között.

2.4.16 Immateriális javak

Az immateriális javak csak abban az esetben kerülnek megjelenítésre, ha valószínű, hogy az eszköznek tulajdonítható várható jövőbeni gazdasági hasznok be fognak folyni a Bankhoz, valamint az eszköz bekerülési értéke megbízhatóan mérhető. A saját előállítású immateriális eszköz bekerülési értéke magában foglalja az eszköznek a használatra alkalmassá válásához szükséges, az eszköz létrehozásához, elkészítéséhez és előkészítéséhez közvetlenül kapcsolódó költségeket. A saját előállítású szoftverek esetében a Bank jellemzően ilyennek tekinti a személyi jellegű ráfordításokat, valamint a szoftverfejlesztéshez szükséges infrastruktúrával kapcsolatos költségeket.

Az immateriális javak határozott vagy határozatlan hasznos élettartammal rendelkezhetnek. A határozott hasznos élettartamú immateriális javak értékcsökkenése a hasznos gazdasági élettartam alatt mint „Általános adminisztratív költség” kerül elszámolásra a konszolidált eredménykimutatásban. A határozott hasznos élettartamú immateriális javak értékvesztésének meghatározása a tárgyi eszközökkel megegyező módon történik. A Csoport tulajdonában lévő immateriális javak határozott hasznos élettartammal rendelkeznek.

Az immateriális javak a halmozott értékcsökkenéssel csökkentett bekerülési értéken szerepelnek a beszámolóban. Az értékcsökkenés lineáris módszer alkalmazásával kerül kiszámításra, az eszközök becsült hasznos élettartamára vetítve:

Felhasználói szoftverek és egyéb immateriális javak	5 év
Banküzemi szoftverek	8 év

Alapvető banküzemi szoftverek alatt az olyan alkalmazásokat értjük, melyek a nap folyamán keletkező összes tranzakciót feldolgozzák és megképzik az azokra vonatkozó könyvelési tételeket is, melyeket feladnak a főkönyvi rendszer felé. Alapvető banküzemi szoftvernek így jellemzően a számlavezető ill. hitelekkel kezelő alkalmazásokat tekintjük, melyek a főkönyvi, valamint a jelentésszolgálati alkalmazások felé is rendelkeznek kapcsolattal.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

A Csoport számviteli politikája alapján a szoftverek elszámolása során

- a licencek, rendszerszoftverek és a sztenderd szoftverek minden esetben aktiválandók,
- a testre szabott és a saját előállítású szoftverek csak abban az esetben aktiválhatók, ha a szoftver fejlesztésének költsége meghalad egy bizonyos összeghatárt. Ez a küszöbérték 2015-ben és 2016-ban 120 millió forint volt. A küszöbérték alatti fejlesztések költségként számolandók el a felmerüléskor.

Testre szabott szoftverek alatt olyan vásárolt szoftverek vagy szoftver modellek értendők, melyek az átadás vagy a használatba vétel előtt módosításra kerülnek egy, a meglévő sztenderd szoftvert kiegészítő, pótlólagosan fejlesztett szoftverrel.

2.4.17 Függő kötelezettségek

A Csoport szokásos üzletmenete során mérlegen kívüli kötelezettségeket vállal, idetartoznak például a garanciák, hitelnyújtásra vonatkozó kötelezettségvállalások, akkreditívek, kezességek valamint a pénzügyi eszközökre vonatkozó ügyletek. Ezek a kötelezettségvállalások a pénzügyi beszámolóban csak akkor jelennek meg, amikor esedékessé válnak.

A pénzügyi garanciák bekerüléskor valós értéken kerülnek rögzítésre az „Egyéb kötelezettségek” között, mint kapott prémium. A bekerülést követően a Csoport a kötelezettséget átértékeli az amortizált prémium vagy a garanciához kapcsolódó pénzügyi kötelezettség teljesítéséhez szükséges becsült ráfordítás közül a magasabbra.

A pénzügyi garanciákból származó kötelezettség értékében bekövetkező növekedés a konszolidált eredménykimutatás „Hitelekre és függő kötelezettségekre képzett értékvesztés” során jelenik meg. A kapott prémium lineáris módszer alkalmazásával a garancia futamideje alatt kerül elszámolásra a konszolidált eredményben mint „Nettó díj és jutalék bevétel”.

Mivel az IAS 39, IAS 37 illetve egyéb standardok nem tartalmaznak specifikus előírásokat a nem pénzügyi garanciák kibocsátására vállalt kötelezettségek (garanciakeretek) elszámolásával kapcsolatban, ezért a nem pénzügyi garanciák elszámolását is a pénzügyi garanciákkal azonos módon végzi el a Csoport.

A függő kötelezettségek veszteségeire olyan mértékű céltartalék kerül képzésre, amely a vezetés megítélése szerint elégséges ahhoz, hogy fedezze a jövőben esetlegesen felmerülő veszteséget. A tartalék megfelelőségét a vezetés az egyes tételek rendszeres áttekintése, a közelmúltban elszenvedett veszteségek, az aktuális gazdasági helyzet, az egyes ügyletkategóriák kockázati jellemzői és más kapcsolódó tényezők alapján határozza meg.

2.4.18 Céltartalékok

Céltartalékok akkor kerülnek elszámolásra, amikor egy múltbeli esemény következtében a Csoportnak a jelenben merül fel (törvényi vagy feltételezett) kötelezettsége, és fennáll annak a valószínűsége, hogy a kötelezettség rendezése érdekében gazdasági hasznot megtestesítő források kifizetésére lesz szükség és az ilyen kötelezettségek összege megbízhatóan becsülhető. A kereskedelmi tevékenységhez kapcsolódó követelésekből és jogi vitákból adódó működési veszteségekre képzett céltartalékok megtérülése egyéb bevételként / ráfordításként kerül elszámolásra, amikor az lényegileg biztossá válik.

2.4.19 Adózás

Az adójellegű követelések és kötelezettségek megállapítása Magyarország adórendeleteivel összhangban történik.

A halasztott adó követelés vagy kötelezettség megállapítása a Csoport magyar és nemzetközi számviteli alapelvek alapján összeállított konszolidált mérlegében mutatkozó átmeneti eltérések alapján történik. Az adó megállapításához a Csoport azt a jogszabályban meghatározott adókulcsot alkalmazza, mely az átmeneti eltérés megszűnésekor várhatóan érvényben lesz.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

2.4.20 Letétkezelésre átvett eszközök

Az ügygondnoki vagy vagyonkezelői minőségben átvett eszközök nem a Csoport eszközei, és így nem jelennek meg jelen pénzügyi beszámolóban.

2.4.21 Törzsrészcények osztaléka

A törzsrészcények osztaléka kötelezettségként jelenik meg és a részvényesek jóváhagyásakor kerül levonásra a tőkéből. Az időközi osztalék levonása a tőkéből a bejelentéskor történik meg, amikor az osztalékfizetés ténye már nem számít banktitoknak.

2.4.22 Tőketartalékok

A Csoport konszolidált mérlegében szereplő tartalékok a következőket tartalmazzák:

- értékesíthető pénzügy instrumentumok átértékelési tartaléka, melyben az értékesíthető pénzügyi instrumentumok valós értékének változásai kerülnek elszámolásra;
- cash flow fedezeti tartalék, a cash flow fedezeti ügyletek nyereségéből illetve veszteségéből a hatékony rész elszámolására;
- általános tartalék, mely a Bank magyar Számviteli törvény szerint számolt eredményének 10%-a, és a jövőbeli veszteségek fedezésére kell megképezni.

2.4.23 Részvény alapú juttatások

A Csoport munkavállalóinak egy része jutalmát részvény alapú juttatás formájában kapja. A munkavállalók jogot szereznek a részvény értékére, melynek kiegyenlítése pénzeszközben történik. A pénzeszközben kiegyenlített részvény alapú kifizetések a jog átruházásának napján valós értékre értékelődnek a KBC részvényárfolyam alapján. A részvény alapú kifizetés a teljesítmény évében kerül elszámolásra a költségek és a kötelezettségek között. A kötelezettséget a Csoport év végén az érintett részvények aktuális záró árfolyamára értékeli. A kötelezettség a juttatás kifizetésének napján kerül kivezetésre.

2.4.24 Meghatározott juttatási program

A Bank munkavállalóinak egy csoportja jogosult meghatározott juttatási programban való részvételre.

A programhoz kapcsolódó meghatározott juttatási költségek összetevőit a Bank az alábbiak szerint számolja el:

- a megszolgált juttatásokat, illetve a program feltételeinek módosulása miatti költségeket a személyi jellegű ráfordítások között,
- a meghatározott juttatási kötelezettség miatti kamatráfordítást az eredménykimutatás kamat és kamatjellegű ráfordítások sorában, továbbá
- a meghatározott juttatási kötelezettség újraértékelését (pl. a becsléshez vagy a diszkontáláshoz használt hozamgörbék változásának, vagy a juttatáshoz kapcsolódó adókulcs változásának hatása) az egyéb átfogó jövedelemben.

2.4.24 Állami támogatások

Az állami támogatások olyan állami közreműködések, mely során erőforrások kerülnek átadásra a Csoport részére és amelyet az Állam a Csoport működési tevékenységéhez kapcsolódó, meghatározott feltételek múltbeli vagy jövőbeli teljesítése ellenében nyújt.

Egy állami támogatás csak akkor kerül megjelenítésre az eredményben, ha ésszerű bizonyíték áll rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy a Csoport teljesíteni fogja a hozzá kapcsolódó feltételeket, és hogy a támogatást meg fogja kapni. Az állami támogatások szisztematikusan kerülnek bevételként elszámolásra azon időszakok alatt, amelyek alatt a kompenzálni kívánt kapcsolódó ráfordítások felmerülnek.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

Az eszközökhöz kapcsolódó állami támogatásokat – ideértve a valós értéken számított nem monetáris támogatásokat is – a mérlegben vagy halasztott bevételeként kell bemutatni, vagy a támogatással az eszköz könyv szerinti értékét kell csökkenteni. A Csoport a halasztott bevételeként történő bemutatás módszerét alkalmazza. (Bővebb információ az állami támogatásokon 2016-ban elszámolt eredményről az 5-ös kiegészítő mellékletben található.)

2.5 A számviteli politika jövőbeli változásai

A Csoport által még nem alkalmazott IAS, IFRS és IFRIC szabványok

A Csoport a következő kibocsátott, de hatályban még nem lévő IAS, IFRS és IFRIC szabványokat nem alkalmazza:

IFRS 9 Pénzügyi instrumentumok (új)

Bevezetés

2014 júliusában az IASB kibocsátotta az IFRS 9 (Pénzügyi instrumentumok) szabványt a pénzügyi instrumentumok besorolásáról és értékeléséről, amely felváltja a jelenlegi IAS 39 (Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés) megfelelő követelményeit. Az IFRS 9 kötelező alkalmazásának dátuma 2018. január 1. Az IFRS 9 bevezetésére irányuló projekt évek óta fut, mind KBC Csoport, mind K&H Csoport szintjén. 2016-ban a projekt a tervezési fázisból a bevezetési szakaszba lépett, ami 2017-ben is folytatódik. A projekt két pillér, nevezetesen a „Besorolás & értékelés”, valamint az „Értékvesztés” köré csoportosul. Mindez kiegészül egy átfogó feladat csoporttal, amely lefedi a jelentésszolgálati és a kiegészítő mellékletekre vonatkozó hatások kezelését.

A Csoport várhatóan alkalmazni fogja az összehasonlító adatok közzététele alóli mentesítésre vonatkozó áttérési szabályt az első alkalmazáskor, de valószínűleg a jelentős tételekre vonatkozóan majd bemutat bizonyos összehasonlító adatokat.

Besorolás és értékelés

A besorolás és értékelés a pénzügyi eszközök esetében IFRS 9 szerint az adott üzleti modelltől és az eszköz szerződéses cash flow jellemzőitől függ. A projekt már elérte azt a szintet, hogy az üzleti modellek azonosításra, elemzésre és dokumentálásra kerültek. Ugyanez vonatkozik a szerződéses cash flow jellemzők nagy részére is. Az első alkalmazáskori hatás a jelenlegi várakozások szerint (az aktuális piaci körülmények, szabályozás, értelmezések, politikák és feltételezések alapján) nem lesz jelentős (a felmérés még könyvvizsgálói felülvizsgálat tárgyát képezi). A legnagyobb hatás a befagyasztott AFS tartalék visszavezetéséhez kapcsolódik. A befagyasztott AFS tartalék IAS 39 alatt keletkezett az értékesíthető (AFS) értékelési kategóriából a lejáratig tartott (HTM) kategóriába való korábbi átsorolások miatt, melyet vissza kell vezetni az IFRS 9 - re való áttéréskor.

A pénzügyi kötelezettségek esetében, az eredményben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumhoz kapcsolódó saját hitelkockázatból eredő nyereség ill. veszteség bemutatásának szabályát az IFRS 9 megváltoztatja. A Csoport 2017.01.01 – től él az IFRS 9 ezen részére vonatkozó korábbi alkalmazás lehetőségével. A saját hitelkockázatból eredő nyereség ill. veszteség az egyéb átfogó jövedelemben kerül bemutatásra a továbbiakban. Ezen korábbi alkalmazásnak a hatása feltehetően minimális lesz a saját hitelkockázatból eredő eredmény jelenlegi csekély összege miatt.

Pénzügyi eszközök értékvesztése

2016 – ban további előrehaladás történt az KBC csoportszintű IFRS 9 – nek megfelelő értékvesztés politikák és modellezési útmutatók finomhangolásában. Számos IFRS 9 modell került kidolgozásra, melyekben kiinduló pontként kerültek felhasználásra a már létező bázeli modellek. A modellek implementálása folyamatban van az értékvesztés számítását végző alkalmazásba.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

Az értékvesztés tárgyát képező pénzügyi eszközök három kategóriába kerülnek besorolásra.

- kategória: Jól teljesítő
- kategória: Alul teljesítő
- kategória: Nem teljesítő vagy értékvesztett

A KBC Csoport elkészítette a politikákat és folyamatokat arra vonatkozóan, hogy minden beszámolási időszak végén felülvizsgálatra kerüljön az, hogy történt – e jelentős növekedés a hitelkockázatban, ami szükségesség teszi a kategóriák közötti átsorolást. A Csoport a jövőben ezen politikákat és folyamatokat fogja alkalmazni. A hitel portfólió esetében a kategóriák közti váltások egy többszintű módszertan szerint történnek, amely a belső hitelminősítést, az adósságkönnyítési intézkedéseket, a csoportos értékelést és a késett napok számát veszi figyelembe.

A befektetési portfólió esetében egy hasonló többszintű módszer kerül majd alkalmazásra azzal a kivétellel, hogy a Csoport élni kíván az alacsony hitelkockázat mentesítéssel, mely szerint minden érintett PD 1-3 kategóriába tartozó kötvényt az 1. kategóriába sorol, hacsak más szempont nem indokolja a másik kategóriába való besorolását.

Az 1 – es és 2 – es kategóriára vonatkozóan a Csoport IAS 39 alatt is számol el portfólió alapú értékvesztést, melyeket jelenleg az észlelési periódus befolyásol. IFRS 9 alatt a pénzügyi eszközök értékvesztése az 1. kategóriában a 12 hónapra vonatkozó várható hitelezési veszteséggént, a 2. kategóriában a teljes élettartam alatt várható veszteséggént kerül meghatározásra. Ennek következményeként az értékvesztés szint várhatóan általánosan emelkedni fog. A 3. kategóriára vonatkozóan a Csoport nem vár jelentős változást.

Mind a kategóriák meghatározásának feltételeit, mind a várható hitelezési veszteség meghatározását jövőbe tekintő információk is vezérik. Különböző makrogazdasági tényezők kerülnek figyelembe vételre, valamint kiértékelésre kerülnek a lehetséges kimenetek. A Csoport többféle kimenetelt vesz majd figyelembe a számítások során.

A végleges áttérési hatás a szabályozói környezettől és az áttéréskori gazdasági feltételektől, valamint a portfóliók összetételétől függ.

Az IFRS 9 szerinti értékvesztés szint a következő okok miatt tér majd el a jelenlegi prudenciális követelményektől: i) a ciklusokon átívelő becslési módszer alkalmazása prudenciális célokra ellentétben az adott időpontra vonatkozó becslési módszerrel IFRS 9 alatt; ii) 12 havi PD alkalmazása prudenciális célokra ellentétben a teljes élettartamra vonatkozó PD – vel IFRS 9 alatt (2. és 3. kategóriában); és iii) prudenciális küszöbértékek és a recessziós gazdasági ciklus miatti módosítások az PD, EAD és LGD becslésekben prudenciális okokból.

Fedezeti elszámolás

A Csoport élni kíván azzal a lehetőséggel, hogy a fedezeti elszámolást továbbra is az IAS 39 szabályai szerint végzi. A makro fedezeti elszámolással kapcsolatban pedig vár az IASB további szabályozására.

IFRS 15 Szerződéses bevételek (új)

IFRS 15 meghatározza, hogy hogyan és mikor szükséges az IFRS-ek alkalmazójának bemutatni a bevételeket, valamint előírja, hogy a gazdálkodó szervezetek a felhasználók számára informatívabb és relevánsabb információkat tegyenek közzé a pénzügyi kimutatásokban.

Az új szabványt legkésőbb a 2018. január 1-jén, vagy az az után induló üzleti évektől kezdődően kell alkalmazni. A szabvány korábbi alkalmazása megengedett.

A Csoport nem vár jelentős hatást az IFRS 15 bevezetésének következményeként.

A Csoport akkor alkalmazza a fenti szabványt, mikor az alkalmazása kötelezővé válik.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

IFRS 16 Lízingek (új)

Az IFRS 16 új szabvány, amely a lízing ügyletek számviteli elszámolásával foglalkozik. Az IFRS 16 szabvány az IASB-nek azon törekvését tükrözi, hogy lecserélje az IAS 17-es szabványt.

Az IFRS 16 szerint a lízingbe vevő használati jog követelést, valamint lízing kötelezettséget mutat ki a nyilvántartásaiban. A használati jog követelést az egyéb nem pénzügyi eszközökhöz hasonlóan kell nyilvántartani, illetve az értékcsökkenést elszámolni. Ez a módszer jellemzően egy magas kezdeti költség profilt fog eredményezni, mivel a használati jog követelés lineáris értékcsökkenési leírását és a kötelezettségek után fizetendő kamatráfordítás csökkenését feltételezve, a módszer összességében a költségek csökkenését eredményezi a beszámolási időszak alatt.

A lízing kötelezettséget a lízingszerződés időtartama alatt fizetendő lízingdíjak jelenértékeként kell a nyilvántartásokban kimutatni, az ügylet belső megtérülési rátája alapján diszkontálva.

A lízingbe adó félnél a lízingbevétel a lízingidőszak során folyamatosan kerül be az eredménybe, így a követelés fennmaradó összegére rögzített kamatláb alkalmazható. Operatív lízing esetén a kapott lízingdíjak lineárisan kerülnek be az eredménybe.

Mivel az új szabvány nem változtatja jelentősen a lízing ügyletek elszámolását a lízingbe adónál, ezért a bevezetése várhatóan nem lesz jelentős hatással a Csoportra.

Az IFRS 16 szabványt legkésőbb a 2019. január 1-jén, vagy az után induló üzleti évektől kezdődően kell alkalmazni. A szabvány korábbi alkalmazása megengedett, amennyiben az IFRS 15 szabványt is alkalmazzák.

A Csoport akkor alkalmazza a fenti szabványt, mikor az alkalmazása kötelezővé válik.

Egyéb

Az IASB számos egyéb szabványra vonatkozóan adott ki kisebb módosításokat 2016 folyamán. Ezeket a Csoport alkalmazni fogja, amikor kötelezővé válnak, hatásuk azonban várhatóan elenyésző lesz.

A hivatkozott módosítások listája a következő:

- *Nem realizált veszteségek utáni halasztott adó megjelenítése – IAS 12 módosítása*
Hatályba lépés napja: 2017. január 1.
- *Közzétételek – IAS 7 módosítása*
Hatályba lépés napja: 2017. január 1.
- *Részvény alapú juttatások – IFRS 2 módosítása*
Hatályba lépés napja: 2018. január 1.
- *Éves IFRS javítások 2014-2016 ciklus*
Hatályba lépés napja: 2017. január 1. az IFRS 12 esetében, 2018. január 1. az IFRS 1 és IAS 28 esetében
- *IFRIC 22 – Külföldi pénznemben végzett tranzakciók és előlegek*
Hatályba lépés napja: 2018. január 1.
- *Befektetési célú ingatlanok átadása - IAS 40 módosítása*
Hatályba lépés napja: 2018. január 1.

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

2.6 Pénzügyi szervezetek különadói és illetékei

A magyarországi hitel- és pénzügyintézetek 2010 óta ún. bankadó fizetésére kötelezettek (lásd 10-es kiegészítő melléklet).

A bankadót és annak visszaírását abban az évben kell ráfordításként elszámolni, amelyre az törvényileg vonatkozik.

Mivel a bankadó a nem nettó bevételi értékeken alapszik, ezért nem elégíti ki a társasági adó feltételeit IFRS szerint, ezért működési költségként kell bemutatni a konszolidált beszámolóban.

Az IFRIC 21 illetékekről szóló értelmezés úgy azonosítja a fizetési kötelezettség megjelenítését keletkeztető eseményt, mint azon tevékenység, amely a vonatkozó jogszabály alapján kiváltja az illeték megfizetését. Az IFRIC 21 értelmezése alapján a bankadó év elején egy összegben kerül elszámolásra a Csoport pénzügyi beszámolójában.

2013-ban pénzügyi tranzakciós illeték került bevezetésre bizonyos tranzakció típusokra (készpénzes műveletek és átutalások). Az adó alanyi hatálya a pénzügyi szolgáltatást nyújtókra terjed ki (akik magyarországi székhellyel vagy fiókkal rendelkeznek).

A pénzügyi tranzakciós illeték az általános adminisztratív költségek között kerül elszámolásra a kapcsolódó gazdasági esemény felmerülésekor.

A bankkártyával végzett tranzakciók utáni illetékfizetési kötelezettség ettől eltérően év elején egy összegben kerül elszámolásra, mivel az illetékfizetés alapja az előző naptári év fizetési műveletei, mely év elején keletkeztet fizetési kötelezettséget.

A Befektető-védelmi Alap (BEVA) célja, hogy a befektetési szolgáltatók esetleges fizetéseképtelensége miatt a befektetőket érő vagyoni károk részbeni kompenzálását biztosítsa. A tagok éves díjat fizetnek az alapnak, melyet a Csoport év elején egy összegben számol el az IFRIC 21 előírása alapján.

A 2014-ben alapított Szanálási Alapot a hitelintézetek és befektetési vállalkozások finanszírozzák, célja pedig, hogy a pénzügyi szektorban felmerülő problémák kezelésének költségeit a szektor viselje. Az alap a tagok által fizetett éves díjból kerül feltöltésre. Az IFRIC 21-nek megfelelően a Csoport az alapnak fizetendő díjat a beszámolási időszak elején egy összegben elszámolja.

2.7 Visszamenőleges átsorolások és módosítások

A Konszolidált éves beszámoló néhány kiegészítő melléklete megváltozott az előző évihez képest. A kiegészítő mellékletekben bemutatott új és újra megállapított kategóriák az érintett mellékletekben megjelölésre kerültek.

A módosítások a következő kiegészítő mellékleteket érintették:

- 3 Nettó kamat és kamatjellegű bevétel
- 14 Nyereségadó
- 15 Egy részvényre jutó eredmény
- 28 Egyéb eszközök
- 29 Halasztott adó eszköz és kötelezettség
- 35 Egyéb kötelezettségek

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)

Átsorolások

Az átsorolások a következő kiegészítő melléleteket érintették:

- 4 Nettó díj és jutalék bevétel
- 11 Személyi állomány átlagos létszáma

Meghatározott juttatási programok

Bizonyos kollektív megállapodással kapcsolatos elszámolások pontosításra kerültek a konszolidált beszámolóban (lásd 40-es kiegészítő melléklet). Az összehasonlító adatok ennek megfelelően módosultak.

Adatok millió Ft-ban

	<u>Korábban jelentett 2015. január 1.</u>	<u>Visszamenőleges módosítás</u>	<u>Újra megállapított 2015. január 1.</u>
Konszolidált mérleg			
Eszközök			
Halasztott adó követelés	11 774	190	11 964
Kötelezettségek és saját tőke összesen			
Egyéb kötelezettségek	31 769	998	32 767
Saját tőke	179 716	(808)	178 908

Adatok millió Ft-ban

	<u>Korábban jelentett 2015. december 31.</u>	<u>Visszamenőleges módosítás</u>	<u>Újra megállapított 2015. december 31.</u>
Konszolidált mérleg			
Eszközök			
Halasztott adó követelés	5 900	199	6 099
Kötelezettségek és saját tőke összesen			
Egyéb kötelezettségek	63 771	1 047	64 818
Saját tőke	221 387	(848)	220 539
Konszolidált eredménykimutatás			
Kamat és kamatjellegű bevételek	(27 924)	(49)	(27 973)
Kamat és kamatjellegű ráfordítások	(9 672)	9	(9 663)

A vezetőség úgy gondolja, hogy a 2015-ös évet érintő módosítások és átsorolások nincsenek jelentős hatással a konszolidált beszámoló egészére.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
2 – SZÁMVITELI POLITIKA (folytatás)
2.8 Változások az alkalmazott becslésekben

A Csoport 2016-tól bevonta a portfólió alapú értékvesztés számolásba a központi költségvetés alá tartozó szervezeteket és a Magyar Nemzeti Bankot is.

3 – NETTÓ KAMAT ÉS KAMATJELLEGŰ BEVÉTEL

Adatok millió Ft-ban

	2016	Újra megállapított 2015
Hitelek és követelések	57 225	63 685
Lejáratig tartott eszközök	20 921	24 855
Értékesíthető pénzügyi eszközök	6 528	5 969
Eredménnyel szemben valós értékre nem értékelt pénzügyi eszközök kamat és kamatjellelű bevétele összesen	84 674	94 509
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	2 120	2 002
Eszköz/forrás menedzsment célú származékos ügyletek	832	1 312
Fedezeti célú származékos ügyletek	5 763	3 907
Egyéb, eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	-	77
Kamat és kamatjellelű bevétel összesen	93 389	101 807
Amortizált bekerülési értéken tartott kötelezettségek	(12 963)	(16 953)
Egyéb, eredménnyel szemben valós értékre nem értékelt kötelezettségek	(17)	(108)
Eredménnyel szemben valós értékre nem értékelt pénzügyi kötelezettségek kamat és kamatjellelű bevétele összesen	(12 980)	(17 061)
Kereskedési célú kötelezettségek	(24)	(64)
Eszköz/forrás menedzsment célú származékos ügyletek	(773)	(1 595)
Fedezeti célú származékos ügyletek	(2 804)	(1 532)
Egyéb, eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	(6 755)	(7 672)
Meghatározott juttatási programok kamatráfordítása	(31)	(49)
Kamat és kamatjellelű ráfordítások összesen	(23 367)	(27 973)
Nettó kamat és kamatjellelű bevétel összesen	70 022	73 834

A Csoport 183 millió Ft kamatbevételt (diszkont hatás) számolt el az értékvesztett eszközökre 2016-ban (376 millió Ft-ot 2015-ben).

K&H BANK ZRT.**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.****KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET****4 – NETTÓ DÍJ ÉS JUTALÉK BEVÉTEL**

Adatok millió Ft-ban

	2016	Átsorolt 2015
Befektetési szolgáltatások	1 708	1 184
Letétkezelési szolgáltatások	12 037	14 468
Hitel és garancia díjak	3 243	3 216
Projekt finanszírozás	269	259
Pénzforgalom és számlavezetés	39 977	39 897
Bankkártya szolgáltatások	10 654	9 790
Egyéb	1 808	1 129
Díj és jutalék bevétel összesen	<u>69 696</u>	<u>69 943</u>
Befektetési szolgáltatások	(1 667)	(1 631)
Hitel és garancia díjak	(1 867)	(2 030)
Ügynöki jutalék	(205)	(112)
Struktúrált finanszírozás	-	(107)
Pénzforgalom és számlavezetés	(5 295)	(5 005)
Bankkártya szolgáltatások	(5 346)	(6 872)
Biztosítási díjak	(2 558)	(1 923)
Egyéb	(116)	(6)
Díj és jutalék ráfordítás összesen	<u>(17 054)</u>	<u>(17 686)</u>
Nettó díj és jutalék bevétel	<u><u>52 642</u></u>	<u><u>52 257</u></u>

A hitelezéshez kapcsolódó egyösszegű díjak részét képezik az effektív kamat módszer számításnak és a kamat és kamatjellegű bevételek és ráfordítások között kerülnek elszámolásra az érintett hitel, illetve követelés futamideje alatt.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
5 – EREDMÉNNYEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK NETTÓ EREDMÉNYE ÉS DEVIZA ÁTÉRTÉKELÉS

Adatok millió Ft-ban

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Kereskedési célú értékpapírok	1 313	151
Származékos kamatügyletek (valós érték átértékelés és kamat)	3 825	2 169
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt egyéb pénzügyi instrumentumok és deviza átértékelés	31	856
Kereskedési tevékenység eredménye (beleértve a származékos devizaügyletek valós érték átértékelését és kamatát)	15 903	14 328
Cash flow hedge ügyletek valós értékelése*	<u>(172)</u>	<u>281</u>
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredménye és deviza átértékelés	<u><u>20 900</u></u>	<u><u>17 785</u></u>

*Melyből 2016-ban 100 millió Ft nyereség került átvezetésre a cash flow hedge származékos ügyletek miatt a Konszolidált egyéb átfogó jövedelemből a Konszolidált eredménykimutatásba (2015-ben 675 millió Ft nyereség). A 2016-os eredményben ezen kívül elszámolásra került 272 millió Ft veszteség (394 millió Ft veszteség 2015-ben) a nem hatékony cash flow fedezeti ügyletek valós érték átértékelése címén.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek valós érték változásából a hitelkockázatnak tulajdonítható veszteség 8 millió Ft volt 2016-ban (113 millió Ft 2015-ben), a felhalmozott eredmény pedig 17 millió Ft nyereség volt 2016. december 31-én (25 millió Ft nyereség 2015. december 31-én).

Azoknak az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumoknak a valós értékében bekövetkező változások, melyek valós érték számítása nem a piacon megfigyelhető paraméterek alapján történik, 93 millió Ft veszteséget tettek ki 2016-ban (5 millió Ft veszteség 2015-ben).

A Magyar Nemzeti Bank által indított Piaci Hitelprogramhoz kapcsolódóan a Csoport 902 millió Ft bevételt számolt el a hitelezési aktivitáshoz kötött kamatcsere ügyleten (HIRS) 2016-ban.

6 – ÉRTÉKESÍTHETŐ PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK NETTÓ REALIZÁLT EREDMÉNYE

Adatok millió Ft-ban

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Fix kamatozású értékpapírok	723	665
Részvények	<u>4 565</u>	<u>-</u>
Értékesíthető pénzügyi eszközök nettó realizált eredménye	<u><u>5 288</u></u>	<u><u>665</u></u>

2016-ban a Visa Inc. megvásárolta a Visa Europe-ot. A tranzakció ellenértéke két részből tevődött össze: készpénz és a Visa Inc.-ben lévő elsőbbségi részvények. Az eladásból származó nyereség az Értékesíthető pénzügyi instrumentumok nettó realizált eredménye soron kerül bemutatásra.

7 – OSZTALÉK BEVÉTEL

A Csoport 2 millió forint osztalék bevételt számolt el 2016-ban (2015-ben nem történt osztalékfizetés). Az osztalékot a Visa Inc. fizette.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

8 – EGYÉB BEVÉTEL / (RÁFORDÍTÁS)

Adatok millió Ft-ban

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Tárgyi eszközök értékesítésének eredménye	177	317
Közvetített szolgáltatások bevétele	395	680
Lejáratig tartott befektetések értékesítéséből származó nyereség/(veszteség)	374	139
Egyéb szolgáltatások bevétele	314	453
Működési kockázatból adódó nyereségek / (veszteségek)	(418)	2 208
Céltartalék a Kúria törvényhez kapcsolódóan várható veszteségre	-	(279)
Hitelek és követelések könyv szerinti értékének módosítása a jövőbeni cash flow-k újrabecslése miatt	13 739	15 142
Egyéb	147	(530)
Egyéb bevétel / (ráfordítás)	<u>14 728</u>	<u>18 130</u>

A 314 millió Ft bevétel az egyéb szolgáltatások bevétele soron 2016-ban (2015-ben 453 millió Ft) a Csoport által más KBC Csoporttagoknak (melyek Magyarországon működnek, de a konszolidációba nincsenek bevonva) nyújtott pénzügyi és számviteli, üzemgazdasági, műszaki, logisztikai és bankbiztonsági szolgáltatásokból adódik.

A forintosítás során kivezetett és újbóli nyilvántartásba vett hitelek könyv szerinti értékének folytatólagos módosításaként bemutatott 13 739 millió Ft nyereség a forintosított hitelek könyv szerinti értékének a hitelek minőségének javulásából származó növekedéséből ered (10 440 millió forint 2015-ben). A jövőbeni pénzbefolyások becsült értékében a hitel minőség romlásából eredő későbbi csökkenés értékvesztésként kerül kimutatásra az összes hitelre és követelésre.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.****KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET****9 – ÁLTALÁNOS ADMINISZTRATÍV KÖLTSÉGEK**

Adatok millió Ft-ban

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
IT költségek	(8 711)	(9 642)
Bérleti díjak	(2 819)	(2 707)
Javítás és karbantartás	(1 311)	(1 150)
Marketing költségek	(1 460)	(1 532)
Szakértői díjak	(2 818)	(2 196)
Egyéb fenntartási költség	(4 132)	(4 351)
Kommunikációs költségek	(274)	(214)
Utazási költség	(91)	(92)
Oktatási költség	(478)	(307)
Munkavállalókkal kapcsolatos költségek	(217)	(260)
Pénzügyi tranzakciók illeték	(21 326)	(21 403)
Egyéb adminisztratív költségek	(4 755)	(3 955)
Egyéb céltartalékok	3	423
	<u> </u>	<u> </u>
Általános adminisztratív költségek összesen	<u><u>(48 389)</u></u>	<u><u>(47 386)</u></u>

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

10 – BANKADÓ

A Csoport 2016-ban 7 557 millió Ft bankadót fizetett (15 755 millió Ft 2015-ben). A pénzügyi szervezetek által fizetendő bankadó alapja és az adóráta csoporttagonként változhat tevékenységüktől függően.

Az alábbi tábla a csoporttagok által 2016-ban és 2015-ben fizetett bankadót mutatja be.

2016	Tevékenység	Adóalap	Adatok millió Ft-ban	
			Adóráta %	Adó
Csoporttagok:				
K&H Bank Zrt.	Hitelintézet	2 888 110	0.258*	7 443
K&H Befektetési Alapkezelő Zrt.	Alapkezelő	211 992	0.050	114
Összesen		<u>3 100 102</u>	<u>0.244</u>	<u>7 557</u>
2015	Tevékenység	Adóalap	Adatok millió Ft-ban	
			Adóráta %	Adó
Csoporttagok:				
K&H Bank Zrt.	Hitelintézet	2 888 110	0.542*	15 648
K&H Befektetési Alapkezelő Zrt.	Alapkezelő	211 992	0.050	107
Összesen		<u>3 100 102</u>	<u>0.508</u>	<u>15 755</u>

*Effektív ráta

A Csoporttagok által 2016-ra fizetendő bankadó az alábbiak szerint került számszerűsítésre.

A hitelintézetek esetén az adóalap a teljes mérlegfőösszeg 2009. december 31-re vonatkozóan, csökkentve:

- magyar bankközi hitelek, beleértve a bankközi kihelyezéseket és a viszonteladási megállapodásokat is;
- magyar hitelintézetek, pénzügyi és befektetési szolgáltatók által kibocsátott kötvények és részvények;
- magyar hitelintézeteknek, pénzügy és befektetési szolgáltatóknak nyújtott hitelek és alárendelt kölcsöntőkének számító hitelek és hiteljellegű követelések (beleértve a velük kötött valódi penziós, óvadéki repo és sajátos szállítási repo ügyleteket is);
- Európai Unió bankközi hitelekből származó követelések, hitelintézetek által kibocsátott kötvények és részvények.

A 2016-ban alkalmazandó adóráta a hitelintézetek számára 0,15% az adóalap 50 000 millió Ft-ot meg nem haladó részére és 0,24% az 50 000 millió Ft-ot meghaladó részre (0,53% 2015-ben).

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

10 – BANKADÓ (folytatás)

Alapkezelők esetén az adó alapja a forgalmazó által ügyfelei részére vezetett értékpapír számlákon nyilvántartott értékpapírok forintban kifejezett – a vásárolt értékpapírok napi nettó eszközértékén számított, negyedévben összesített érték és a negyedév naptári napjai hányadosaként számított – értéke, ide nem értve a kollektív befektetési forma tulajdonában lévő, ezen számlákon nyilvántartott értékpapírok értékét. Az alkalmazandó adóráta 0,05%.

A Csoport számára előírt bankadó 2017-re vonatkozóan várhatóan 5 580 millió Ft lesz (amely tartalmazza az alapok által fizetendő adó becsült összegét is). A 2017-ben várható bankadó csökkenését az adóalap és az adóráta csökkenése okozza. 2017-ben hitelintézeteknél az adó alapja a fent felsorolt tételekkel csökkentett 2015. december 31-i mérlegfőösszeg. Az 50 000 millió Ft feletti adóalapon 2016. december 31-ig alkalmazandó 0,24%-os adókulcs 0,21%-ra változik.

A Bank 5 451 millió Ft adókötelezettsége 2017. január 1-jén keletkezik.

11 – SZEMÉLYI ÁLLOMÁNY ÁTLAGOS LÉTSZÁMA ÉS SZEMÉLYI JELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK

	<u>2016</u>	<u>Átsorolt 2015</u>
Szellemi dolgozók	3 594	3 471
Fizikai dolgozók	26	29
Vezetőség	38	36
	<u>3 658</u>	<u>3 536</u>
Foglalkoztatottak átlagos létszáma összesen		
	<u>2016</u>	<u>Újra megállapított 2015</u>
Béreköltség	24 227	22 041
Szociális hozzájárulások	7 831	7 433
Meghatározott juttatási program	(562)	-
Részvényalapú juttatások	63	183
Egyéb személyi jellegű ráfordítások	2 782	2 421
	<u>34 341</u>	<u>32 078</u>
Személyi jellegű ráfordítások összesen		

K&H BANK ZRT.**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.****KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET****12 – ÉRTÉKVESZTÉS (eredménykimutatás)**

Adatok millió Ft-ban

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Hitelekre és függő kötelezettségekre képzett értékvesztés és céltartalék		
Hitelekre képzett specifikus értékvesztés	(10 017)	(12 564)
Függő kötelezettségekre képzett specifikus céltartalék	735	(1 515)
Portfólió alapon képzett értékvesztés és céltartalék	<u>148</u>	<u>1 791</u>
Hitelekre és függő kötelezettségekre képzett értékvesztés és céltartalék összesen	<u>(9 134)</u>	<u>(12 288)</u>

Az értékvesztés eredmény változásáról további információ található a 26-os kiegészítő mellékletben.

Adatok millió Ft-ban

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Egyéb értékvesztés		
Immateriális javak	(149)	(8)
Követelés fejében átvett ingatlanok	(7)	(11)
Tárgyi eszközök	(728)	(777)
Lejáratig tartott eszközök	(69)	-
Egyéb	<u>(4)</u>	<u>(6)</u>
Egyéb értékvesztés összesen	<u>(957)</u>	<u>(802)</u>

13 – TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOK EREDMÉNYE

A HAGE Zrt. könyv szerinti értéke 542 millió Ft volt 2016. december 31-én (és 2015. december 31-én). A Vezetőség úgy gondolja, hogy ez a könyv szerinti érték reprezentálja legjobban a Csoport befektetésének értékét. Az előző évekhez hasonlóan a HAGE Zrt. teljes eredményének a Csoportra jutó része értékvesztésre került 2016-ban. A Csoport a HAGE Zrt. esetében 166 millió Ft értékvesztést képzett 2016-ban (2015-ben 26 millió Ft értékvesztést képzett). A társult vállalkozások tárgyévi eredménye és a rájuk képzett értékvesztés nettó módon került kimutatásra a konszolidált eredménykimutatás „Társult vállalkozások eredménye” során. (A társult vállalkozások főbb pénzügyi adatairól további információk a 30-as kiegészítő mellékletben találhatóak.)

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

14 – NYERESÉGADÓ

A nyereségadó összetevői 2016. és 2015. december 31-re a következők:

Adatok millió Ft-ban

	<u>Kieg. mell.</u>	<u>2016</u>	<u>Újra megállapított 2015</u>
Társasági adó ráfordítás		(5 013)	(1 376)
Társasági adó önrevízióból		1 134	(217)
Helyi adó		(3 271)	(3 195)
Befektetési szolgáltatási adó		(1 215)	-
Halasztott adó (bevétel) / ráfordítás	29	(7 969)	(4 875)
Nyereségadó ráfordítás / bevétel		<u>(16 334)</u>	<u>(9 663)</u>

Társasági adó ráfordítás

2016-ban és 2015-ben a társasági adó 10% az éves szinten 500 millió Ft-ot meg nem haladó nyereségre, 500 millió Ft-ot meghaladó nyereségre pedig 19%.

A helyi adók nem forgalmi jellegük miatt a nyereségadó részét képezik a konszolidált eredménykimutatásban. A helyi adó az iparüzési adót és az innovációs adót foglalja magába.

A befektetési szolgáltatási adó 2016-ban került bevezetésre Magyarországon. Az adót a befektetési szolgáltatások eredménye után kell fizetni, az adóráta 5,6%.

Magyarországon nem létezik az adók megállapítására vonatkozó jogerős megállapodás. Az adóhatóság az adóévet követő öt éven belül bármikor felülvizsgálhatja a számviteli nyilvántartásokat és módosíthatja a kivetett adót. Ennek megfelelően adóhatósági ellenőrzés esetén a Csoportnál is előfordulhat adómódosítás. Az adóhatóság a Bank társasági adóbevallásait 2013-ig bezárólag felülvizsgálta és lezárta, kivéve a 2011-es évet. A vezetésnek nincs tudomása olyan jelentős elmaradt adókötelezettségről, amely az adóhatóság által még nem ellenőrzött évek kapcsán felmerülhetne.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

14 – NYERESÉGADÓ (folytatás)

A Csoport 5 128 millió Ft halasztott adó eszközt vett fel a könyveibe előző években adójóváírás céljára az Elszámolási törvénynek megfelelően. A Csoport 2016-ban felhasználta a halasztott adó eszközt.

A Csoport eredményében érvényesülő tényleges adókulcs a következő tételek miatt tér el a törvényileg előírttól:

	Adatok millió Ft-ban	
	<u>2016</u>	<u>Újra megállapított 2015</u>
Adózás előtti eredmény	55 211	47 535
Társasági adó kulcs	19.00%	19.00%
Kalkulált társasági adó	(10 490)	(9 032)
Adóalap módosító tételek adóhatása:		
Nem átmeneti különbözetekből adódó adóalap csökkentő tételek	425	1 629
Előző évekkel kapcsolatos társasági adó korrekció	1 134	(217)
Halasztott adó nyitó állományának korrekciója adóráta változása miatt	(2 988)	-
Elhatárolt veszteség felhasználása, melyre nem volt halasztott adó képezve	106	-
Helyi adók és befektetési szolgáltatási adó	(4 255)	(3 195)
Nem átmeneti különbözetekből adódó adóalap növelő tételek	(263)	1 143
Egyéb	(3)	-
Adóalap módosító tételek adóhatása összesen	(5 844)	(640)
Nyereségadó ráfordítás (kalkulált társasági adó + adóalap módosító tételek adóhatása)	<u>(16 334)</u>	<u>(9 672)</u>

A tényleges adókulcs 2016-ban 29,58% (2015-ben 20,35%) volt.

A Halasztott adó nyitó állományának korrekciója adóráta változása miatt soron a társasági adó 2017-es csökkentésének (19%-ról 9%-ra) hatása látható.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.****KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET**

15 – EGY RÉSZVÉNYRE JUTÓ EREDMÉNY

Az egy részvényre jutó eredmény a részvényesek között felosztható tárgyévi eredmény osztva az adott időszak alatt forgalomban lévő részvények súlyozott átlagos számával. A számításnál a visszavásárolt saját részvények figyelmen kívül hagyandók. 2016. és 2015. december 31-én más átváltoztatható értékpapír nem létezett. Az egy részvényre jutó hozam számításánál az alábbi összegek kerültek figyelembevételre:

	<u>2016</u>	<u>Újra megállapított 2015</u>
Részvényesek között felosztható tárgyévi eredmény (millió Ft)	38 877	37 823
Részvények súlyozott átlagos száma (millió)	140 978	140 978
Egy részvényre jutó eredmény Ft-ban (alap)	0,2757664	0,2682901

Az alap és hígított részvényekre számolt egy részvényre jutó eredmény nem különbözik egymástól.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
16 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK PORTFOLIÓ ÉS TERMÉK SZERINTI BONTÁSA

Adatok millió Ft-ban

	Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	Eredményel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	Értékesíthető pénzügyi instrumentumok	Hitelek és követelések	Lejáratig tartott eszközök	Fedezeti célú származékos ügyletek	Összesen
Pénzügyi eszközök 2016. december 31-én							
Hitelek és követelések központi bankokkal szemben*	-	-	-	86 206	-	-	86 206
Hitelek és követelések hitelintézetekkel és befektetési vállalkozásokkal szemben**	-	-	-	521 250	-	-	521 250
Hitelek és követelések ügyfelekkel szemben	-	-	-	1 179 522	-	-	1 179 522
Factoring	-	-	-	19 758	-	-	19 758
Fogyasztási hitel	-	-	-	24 568	-	-	24 568
Hitelkártya	-	-	-	5 444	-	-	5 444
Jelzáloghitel	-	-	-	449 579	-	-	449 579
Meghatározott időre szóló hitel	-	-	-	548 111	-	-	548 111
Pénzügyi lízing követelés	-	-	-	44 072	-	-	44 072
Folyószámla	-	-	-	87 255	-	-	87 255
Egyéb	-	-	-	735	-	-	735
Tőkeinstrumentumok	559	-	1 558	-	-	-	2 117
Hitelviszonyt megtestesítő állampapírok	54 450	-	191 552	16 068	426 237	-	688 307
Közintézmény által kibocsátott értékpapírok	54 450	-	191 552	1 176	426 237	-	673 415
Pénzügyi vállalkozások által kibocsátott értékpapírok	-	-	-	14 892	-	-	14 892
Származékos ügyletek	40 265	-	-	-	-	16 453	56 718
Könyv szerinti érték összesen	95 274	-	193 110	1 803 046	426 237	16 453	2 534 120

A közintézmények által kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok magyar államkötvényeket és magyar önkormányzati kötvényeket tartalmaznak.

*A központi bankokkal szembeni hitelek és követelések 90 napon belüli eredeti lejáratral rendelkeznek.

**A hitelintézetekkel és befektetési vállalkozásokkal szembeni hitelek és követelések teljes állományából 412 669 millió Ft látraszóló, illetve 90 napon belüli eredeti lejáratral rendelkezik. A hitelek és követelések hitelintézetekkel és befektetési vállalkozásokkal, valamint ügyfelekkel szemben 384 116 millió Ft viszonteladási megállapodást tartalmaz.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
16 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK PORTFOLIÓ ÉS TERMÉK SZERINTI BONTÁSA (folytatás)

Adatok millió Ft-ban

	Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	Eredményel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	Értékesíthető pénzügyi instrumentumok	Hitelek és követelések	Lejáratig tartott eszközök	Fedezeti célú származékos ügyletek	Összesen
Pénzügyi eszközök 2015. december 31-én							
Hitelek és követelések központi bankokkal szemben*	-	-	-	523 338	-	-	523 338
Hitelek és követelések hitelintézetekkel és befektetési vállalkozásokkal szemben**	-	-	-	73 632	-	-	73 632
Hitelek és követelések ügyfelekkel szemben	-	-	-	1 133 989	-	-	1 133 989
Factoring	-	-	-	20 740	-	-	20 740
Fogyasztási hitel	-	-	-	21 094	-	-	21 094
Hitelkártya	-	-	-	4 884	-	-	4 884
Jelzáloghitel	-	-	-	432 627	-	-	432 627
Meghatározott időre szóló hitel	-	-	-	531 915	-	-	531 915
Pénzügyi lízing követelés	-	-	-	36 981	-	-	36 981
Folyószámla	-	-	-	84 910	-	-	84 910
Egyéb	-	-	-	838	-	-	838
Tőkeinstrumentumok	1 013	-	4 995	-	-	-	6 008
Hitelviszonyt megtestesítő állampapírok	40 555	-	158 250	15 953	428 371	-	643 129
Közintézmény által kibocsátott értékpapírok	40 555	-	158 250	1 430	428 371	-	628 606
Pénzügyi vállalkozások által kibocsátott értékpapírok	-	-	-	14 523	-	-	14 523
Származékos ügyletek	40 167	-	-	-	-	11 023	51 190
Könyv szerinti érték összesen	<u>81 735</u>	<u>-</u>	<u>163 245</u>	<u>1 746 912</u>	<u>428 371</u>	<u>11 023</u>	<u>2 431 286</u>

A közintézmények által kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok magyar államkötvényeket és magyar önkormányzati kötvényeket tartalmaznak.

* A központi bankokkal szembeni hitelek és követelések 90 napon belüli eredeti lejáratral rendelkeznek.

**A hitelintézetekkel és befektetési vállalkozásokkal szembeni hitelek és követelések teljes állományából 1 908 millió Ft látraszóló, illetve 90 napon belüli eredeti lejáratral rendelkezik. A hitelek és követelések hitelintézetekkel és befektetési vállalkozásokkal, valamint ügyfelekkel szemben 13 413 millió Ft viszonteladási megállapodást tartalmaz

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
16 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK PORTFOLIÓ ÉS TERMÉK SZERINTI BONTÁSA (folytatás)

Adatok millió Ft-ban

	Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	Fedezeti célú származékos ügyletek	Amortizált bekerítési értéken tartott instrumentumok	Összesen
Pénzügyi kötelezettségek 2016. december 31-én					
Központi bankok által elhelyezett betétek	-	-	-	172 500	172 500
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások által elhelyezett betétek*	-	-	-	136 921	136 921
Betétek és betét jellegű kötelezettségek ügyfelekkel szemben	-	200 131	-	1 968 161	2 168 292
Betétek	-	191 512	-	1 939 968	2 131 480
Látraszóló	-	-	-	1 404 079	1 404 079
Meghatározott időre lekötött	-	191 512	-	243 416	434 928
Megtakarítási	-	-	-	292 473	292 473
Betét jellegű kötelezettségek	-	8 619	-	28 193	36 812
Betéti okirat	-	-	-	236	236
Nem átváltható kötvények	-	8 619	-	-	8 619
Nem átváltható alárendelt kölcsöntőke	-	-	-	27 957	27 957
Származékos ügyletek	24 295	-	3 120	-	27 415
Rövid pozíció	4 626	-	-	-	4 626
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokban	4 626	-	-	-	4 626
Egyéb	2 885	-	-	-	3 218
Könyv szerinti érték összesen	31 806	200 131	3 120	2 277 915	2 512 972

*Melyből 44 931 millió Ft látraszóló.

A hitelintézetek és befektetési vállalkozások által elhelyezett betétek 1 035 millió Ft visszavásárlási megállapodást tartalmaznak.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
16 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK PORTFOLIÓ ÉS TERMÉK SZERINTI BONTÁSA (folytatás)

Adatok millió Ft-ban

	Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	Fedezeti célú származékos ügyletek	Amortizált bekerítési értéken tartott instrumentumok	Összesen
Pénzügyi kötelezettségek 2015. december 31-én					
Központi bankok által elhelyezett betétek	-	-	-	188 096	188 096
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások által elhelyezett betétek*	-	-	-	161 666	161 666
Betétek és betét jellegű kötelezettségek ügyfelekkel szemben	-	216 315	-	1 684 182	1 900 497
Betétek	-	209 820	-	1 655 800	1 865 620
Látraszóló	-	-	-	1 025 232	1 025 232
Meghatározott időre lekötött	-	209 820	-	354 045	563 865
Megtakarítási	-	-	-	276 523	276 523
Betét jellegű kötelezettségek	-	6 495	-	28 382	34 877
Betéti okirat	-	-	-	241	241
Nem átváltható kötvények	-	6 495	-	-	6 495
Nem átváltható alárendelt kölcsöntőke	-	-	-	28 141	28 141
Származékos ügyletek	25 971	-	11	-	25 982
Rövid pozíció	9 888	-	-	-	9 888
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokban	9 888	-	-	-	9 888
Egyéb	-	-	-	725	725
Könyv szerinti érték összesen	35 859	216 315	11	2 034 669	2 286 854

*Melyből 57 429 millió Ft látraszóló.

A hitelintézetek és befektetési vállalkozások által elhelyezett betétek 5 456 millió Ft visszavásárlási megállapodást tartalmaznak

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
16 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK PORTFOLIÓ ÉS TERMÉK SZERINTI BONTÁSA (folytatás)
Kötelezettségek és függő kötelezettségek fedezetül szolgáló eszközök

	Adatok millió Ft-ban	
	2016	2015
Eszközök, melyek fedezetül szolgálnak az alábbi kötelezettségeknek:		
Repo kötelezettségek	1 006	5 407
EIB refinanszírozási hitelek	11 213	34 892
MNB Növekedési Hitelprogram	182 600	196 500
Származékos ügyletek	7 915	14 738
Elszámolási ügyletek	110 021	53 865
Fedezetül szolgáló eszközök összesen	<u>312 755</u>	<u>305 402</u>

A repo kötelezettségek mögött álló fedezetekről a 17-es kiegészítő mellékletben található további információk.

A refinanszírozási hitelek, származékos ügyletek és egyéb elszámolások mögött álló fedezetek pénzeszközöket és értékpapírokat foglalnak magukban. Ezek az eszközök nem kerülnek átadásra a partnernek. A származékos ügyletek esetén a fedezetek elszámolására vonatkozó feltételek külön CSA-kban (Credit Support Annex) kerülnek rögzítésre a felek között. Az értékpapírok esetén a fedezeti követelmények meghatározása portfólió alapon történik és a központi elszámolóháznál (KELER) vezetett számlán elkülönítésre kerül.

Az elszámolási ügyletek soron a CLS rendszer biztonságos működtetéséhez zárolt értékpapírok láthatók.

Részletes információk a pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan
Tőkeinstrumentumok és hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

A tőkeinstrumentumok és hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok bontását az alábbi tábla tartalmazza:

	Adatok millió Ft-ban	
	2016	2015
<u>Kereskedési célú értékpapírok</u>		
Magyar kincstárjegyek	14 543	558
Forintban kibocsátott magyar államkötvények	28 843	38 545
Devizában kibocsátott magyar államkötvények	11 064	1 452
Tőzsdén jegyzett tőkeinstrumentumok	559	551
Tőzsdén nem jegyzett tőkeinstrumentumok	-	462
Kereskedési célú értékpapírok összesen	<u>55 009</u>	<u>41 568</u>

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

16 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK PORTFOLIÓ ÉS TERMÉK SZERINTI BONTÁSA (folytatás)

	Adatok millió Ft-ban	
	<u>2016</u>	<u>2015</u>
<u>Értékesíthető értékpapírok</u>		
Forintban kibocsátott magyar államkötvények	169 485	147 437
Devizában kibocsátott magyar államkötvények	22 067	10 813
Tőzsdén nem jegyzett tőkeinstrumentumok	<u>1 558</u>	<u>4 995</u>
Értékesíthető értékpapírok összesen	<u><u>193 110</u></u>	<u><u>163 245</u></u>

Az értékesíthető pénzügyi instrumentumok közé tartoznak tőzsdén nem jegyzett részesedések is, melyek könyv szerinti értéke 2016. év végén 646 millió Ft (646 millió Ft 2015. év végén) és amelyek valós értéke nem állapítható meg megbízhatóan. Ezen részesedéseknek nincs aktív piaca. A Vezetőség véleménye szerint a bekerülési értéken tartott befektetések könyv szerinti értéke megközelítően a valós értéküknek felel meg.

Ezek az értékesíthető pénzügyi instrumentumok hosszú távú befektetések olyan vállalkozásokban, melyekben a Csoportnak nincs befolyásoló részesedése, ezért nincsenek konszolidálva sem teljeskörűen, sem equity módszerrel.

A fent említett befektetések nettó könyv szerinti értékét a következő táblázat mutatja be:

	Adatok millió Ft-ban	
	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Garantiqa Hitelgarancia Zrt.	640	640
SWIFT S.C.	<u>6</u>	<u>6</u>
	<u><u>646</u></u>	<u><u>646</u></u>

A Csoport 2 781 millió Ft adózott nyereséget számolt el egyéb átfogó jövedelemként az értékesíthető kötvények valós érték értékelésének eredményeként 2016-ban (689 millió Ft nyereség 2015-ben).

Az értékesíthető kötvények nem realizált, felhalmozott adózott eredménye 2016. december 31-én 11 948 millió Ft veszteség volt (8 759 millió nyereség 2015. december 31-én).

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
16 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK PORTFOLIÓ ÉS TERMÉK SZERINTI BONTÁSA (folytatás)

Adatok millió Ft-ban

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
<u>Hitelek és követelések</u>		
Forintban kibocsátott önkormányzati kötvények	1 176	1 430
Pénzintézetek által forintban kibocsátott kötvények	<u>14 892</u>	<u>14 523</u>
Hitelek és követelések összesen	<u><u>16 068</u></u>	<u><u>15 953</u></u>

A pénzintézetek által kibocsátott kötvényeket az Országos Betétbiztosítási Alap és a Befektető-védelmi Alap bocsátotta ki.

Adatok millió Ft-ban

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
<u>Lejáratig tartott eszközök</u>		
Devizában kibocsátott magyar államkötvények	15 347	34 216
Forintban kibocsátott magyar államkötvények	<u>410 890</u>	<u>394 155</u>
Lejáratig tartott eszközök összesen	<u><u>426 237</u></u>	<u><u>428 371</u></u>

Refinanszírozási hitelek

A Bank több refinanszírozási hitelkeret megállapodást is kötött különböző pénzintézetekkel (EIB, FHB – Jelzálogbank, MFB – Fejlesztési Bank; EXIM Bank) a Bank tevékenysége egy részének finanszírozása céljából. A jogosult kedvezményezettek meghatározását, valamint a végső hitelfelvevők, illetve a visszafizetési folyamat figyelemmel kísérését számos szerződéses előírás szabályozza. A végső hitelfelvevőhöz kapcsolódó összes hitelkockázatot minden esetben a Bank viseli és köteles biztosítani az összes kötelezettség betartását is.

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) új programot indított 2013-ban Növekedési Hitelprogram néven. A program célja a kis- és középvállalkozások (KKV) refinanszírozása a magyar bankrendszeren keresztül. Az MNB átmeneti ideig és meghatározott összegig a piaci kamatlábnál alacsonyabb kamatozású forrást nyújt a programban résztvevő hitelintézeteknek. A hitelintézetek ezt a forrást arra használják, hogy hasonlóan kedvező kondíciójú hiteleket adjanak a KKV-knak meghatározott célokra. A refinanszírozási hitelek maximális lejáratát 10 év az induláskor és összhangban áll az ügyfélnek nyújtott hitel lejáratával.

A Menedzsment úgy gondolja, hogy a Bank 2016. december 31-én minden kötelezettségének megfelel. A konszolidált mérlegben a refinanszírozási hitelek amortizált bekerülési értéken tartott pénzügyi kötelezettségként vannak nyilvántartva.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
16 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK PORTFOLIÓ ÉS TERMÉK SZERINTI BONTÁSA (folytatás)

	Adatok millió Ft-ban	
	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Refinanszírozási hitelek MNB Növekedési Hitelprogram keretében	172 500	188 096
Egyéb refinanszírozási hitelek	87 335	98 800
Refinanszírozási hitelek összesen	<u>259 835</u>	<u>286 896</u>

Alárendelt kölcsöntőke

	Adatok millió Ft-ban	
	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Alárendelt kölcsöntőke a KBC csoporttól	27 957	28 141
	<u>27 957</u>	<u>28 141</u>

2006 júniusában a Csoport 60 millió euró összegű alárendelt kölcsöntőkét vett fel a KBC Bank N.V. Dublintól, a KBC Csoport tagjától. 2014-ben az alárendelt kölcsöntőkét a KBC Bank N.V. átvette fióktelepétől. A hitel eredeti lejáratát (2016. június 30.) 10 évvel meghosszabbították 2015 márciusában. A hitel változó kamatozású, amelynek mértékét a 3 hónapos EURIBOR plusz 2,70% éves kamatban állapították meg.

A Csoport további 30 millió euró összegű kölcsöntőkét vett fel 10 éves futamidőre a KBC Bank N.V.-től 2015 szeptemberében 3 hónapos EURIBOR plusz 3,05% éves kamattal.

Az alárendelt kölcsöntőke amortizált bekerülési értéken tartott pénzügyi kötelezettségként jelenik meg a konszolidált mérlegben.

17 – ÁTADOTT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK

Az alábbi táblázat azokat az átadott pénzügyi eszközöket tartalmazza, melyeket a Csoport teljes egészében a mérlegében mutat ki.

	Adatok millió Ft-ban			
	<u>2016</u>		<u>2015</u>	
	<u>Átadott eszköz könyv szerinti értéke</u>	<u>A kapcsolódó kötelezettség könyv szerinti értéke</u>	<u>Átadott eszköz könyv szerinti értéke</u>	<u>A kapcsolódó kötelezettség könyv szerinti értéke</u>
Kereskedési célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-	-	4 674	4 717
Lejáratig tartott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 006	1 035	733	739
Átadott eszközök és kapcsolódó kötelezettségek összesen	<u>1 006</u>	<u>1 035</u>	<u>5 407</u>	<u>5 456</u>

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.****KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET****17 – ÁTADOTT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK (folytatás)***Repo és fordított repo megállapodások*

A fordított repo megállapodások keretében a Csoport tulajdonjogot szerez az érintett fedezetet illetően, tehát lehetősége van a fedezetet felhasználni. Mindemellett kötelezettséget vállal arra, hogy a fedezetet visszaszolgáltatja a kölcsönt felvevőnek az ügylet lejáratakor. A keletkező kötelezettség amortizált bekerülési értéken tartott pénzügyi kötelezettségként kerül rögzítésre. A fordított repo megállapodás keretében fedezetként elfogadott értékpapírok valós értéke 2016. december 31-én 376 220 millió Ft volt, melyből 4 626 millió Ft (amely rövid pozíció címen kerül elszámolásra a konszolidált mérlegben) tényleges eladás keretében továbbértékesítésre került (2015. december 31-én ebben a sorrendben 13 233 és 9 888 millió Ft).

A repo és fordított repo megállapodások 3 hónapon belüli futamidővel rendelkeznek, az ügyletek kamatlába a bankközi forint kamathoz igazodik (BUBOR).

A Csoportnak nincs olyan, átadott eszközhöz kapcsolódó kötelezettsége, amely kizárólag az eszközre szóló visszkereseti jogot testesítene meg.

18 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÁTSOROLÁSA

A Csoport a devizában kibocsátott önkormányzati kötvényeket átsorolta az Értékesíthető eszközökből a Hitelek és követelések közé, megszüntetve ezzel a tőkének az eszközök valós értékének változásából adódó ingadozását. A kötvények az átsorolás napján (2011. július 1) megfeleltek a hitelek és követelések definíciójának és a Csoportnak szándékában állt és lehetősége volt megtartani az eszközöket a belátható jövőben azok lejártáig.

Az értékesíthető eszközök kategóriájából kivezetett és a hitelek és követelések közé átsorolt eszközök könyv szerinti és valós értéke 49 376 millió Ft volt 2011. július 1-én.

Az alábbi táblázatok a kötvények könyv szerinti értékét mutatják be 2016. december 31-re és 2015. december 31-re vonatkozóan úgy, ahogyan azok a konszolidált beszámolóban szerepelnek és úgy, ahogyan szerepelnének, ha nem kerültek volna átsorolásra.

Adatok millió Ft-ban

	<u>Átsorolás után</u>	<u>Átsorolás nélkül</u>
Könyv szerinti érték 2016. december 31-én	1 176	1 152
Értékesíthető pénzügyi instrumentumok átértékelési tartaléka	-	(26)
Adózás előtti eredmény	-	-

Adatok millió Ft-ban

	<u>Átsorolás után</u>	<u>Átsorolás nélkül</u>
Könyv szerinti érték 2015. december 31-én	1 430	1 417
Értékesíthető pénzügyi instrumentumok átértékelési tartaléka	-	(12)
Adózás előtti eredmény	-	-

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

18 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÁTSOROLÁSA (folytatás)

A valós érték átértékelésből származó nyereség, melyet a Csoport elszámolt volna egyéb átfogó jövedelemként, amennyiben az eszközöket nem sorolja át 14 millió Ft veszteség volt 2016-ban (42 millió Ft nyereség 2015-ben).

Az átsorolt kötvények átsorolás után amortizált bekerülési értéken értékelődnek, az átsorolás napján közvetlenül a tőkében rögzített valós érték átértékelés, mely a könyv szerinti értéknek is része, amortizálásra kerül az eredménnyel szemben.

Átsorolás nélkül a kötvények valós értéken értékelődnének, a valós érték változásai konszolidált egyéb átfogó jövedelemként kerülnének elszámolásra.

2011. július 1-jén a Csoport az átsorolt eszközökből a következő pénzáramot várta:

	Adatok millió Ft-ban
	<u>Jövőbeli pénzáram</u>
Három hónapon belül	363
Három hónap és egy év között	1 513
Egy éven túl és öt éven belül	21 294
Öt éven túl	<u>48 270</u>
Összesen	<u><u>71 440</u></u>

Az eszközök átlagos megtérülési rátája 5,21% volt 2011. július 1-jén.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
19 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK BESZÁMÍTÁSA

Az alábbi táblázatok azokat a pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket mutatják be, melyek tárgyát képezik valamilyen érvényesíthető, elsődleges nettósítási megállapodásnak 2016. december 31-én:

	Mérlegben szereplő állományok			Állományok, melyek nem kerülnek beszámításra a mérlegben			
	Pénzügyi eszközök bruttó értéke	Beszámításra kerülő pénzügyi kötelezettségek bruttó értéke	Pénzügyi eszközök nettó értéke	Pénzügyi instrumentumok	Kapott fedezetek - pénzeszközök	Kapott értékpapír fedezetek	Nettó érték
Származékos ügyletek	56 718	-	56 718	22 939	25 475	-	8 304
Fordított visszavásárlási megállapodások	384 116	-	384 116	-	-	376 210	7 906
Beszámítás vagy elsődleges nettósítási megállapodás tárgyát képező pénzügyi eszközök összesen	<u>440 834</u>	<u>-</u>	<u>440 834</u>	<u>22 939</u>	<u>25 475</u>	<u>376 210</u>	<u>16 210</u>
	Mérlegben szereplő állományok			Állományok, melyek nem kerülnek beszámításra a mérlegben			
	Pénzügyi kötelezettségek bruttó értéke	Beszámításra kerülő pénzügyi eszközök bruttó értéke	Pénzügyi kötelezettségek nettó értéke	Pénzügyi instrumentumok	Adott fedezetek - pénzeszközök	Adott értékpapír fedezetek	Nettó érték
Származékos ügyletek	27 415	-	27 415	22 939	1 027	107	3 342
Visszavásárlási megállapodások	1 035	-	1 035	-	-	1 006	29
Beszámítás vagy elsődleges nettósítási megállapodás tárgyát képező pénzügyi kötelezettségek összesen	<u>28 450</u>	<u>-</u>	<u>28 450</u>	<u>22 939</u>	<u>1 027</u>	<u>1 113</u>	<u>3 371</u>

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
19 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK BESZÁMÍTÁSA (folytatás)

Az alábbi táblázatok azokat a pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket mutatják be, melyek tárgyát képezik valamilyen érvényesíthető, elsődleges nettósítási megállapodásnak 2015. december 31-én:

	Mérlegben szereplő állományok			Állományok, melyek nem kerülnek beszámításra a mérlegben			
	Pénzügyi eszközök bruttó értéke	Beszámításra kerülő pénzügyi kötelezettségek bruttó értéke	Pénzügyi eszközök nettó értéke	Pénzügyi instrumentumok	Kapott fedezetek - pénzeszközök	Kapott értékpapír fedezetek	Nettó érték
Származékos ügyletek	51 190	-	51 190	21 573	14 311	-	15 306
Fordított visszavásárlási megállapodások	13 413	-	13 413	-	-	13 233	180
Beszámítás vagy elsődleges nettósítási megállapodás tárgyát képező pénzügyi eszközök összesen	<u>64 603</u>	<u>-</u>	<u>64 603</u>	<u>21 573</u>	<u>14 311</u>	<u>13 233</u>	<u>15 486</u>
	Mérlegben szereplő állományok			Állományok, melyek nem kerülnek beszámításra a mérlegben			
	Pénzügyi kötelezettségek bruttó értéke	Beszámításra kerülő pénzügyi eszközök bruttó értéke	Pénzügyi kötelezettségek nettó értéke	Pénzügyi instrumentumok	Adott fedezetek - pénzeszközök	Adott értékpapír fedezetek	Nettó érték
Származékos ügyletek	25 982	-	25 982	21 573	2 811	11	1 587
Visszavásárlási megállapodások	5 456	-	5 456	-	-	5 407	49
Beszámítás vagy elsődleges nettósítási megállapodás tárgyát képező pénzügyi kötelezettségek összesen	<u>31 438</u>	<u>-</u>	<u>31 438</u>	<u>21 573</u>	<u>2 811</u>	<u>5 418</u>	<u>1 636</u>

19 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK BESZÁMÍTÁSA (folytatás)

A származékos ügyletek, visszavásárlási megállapodások és fordított visszavásárlási megállapodások különböző nettósítási megállapodások tárgyát képezik, mint pl. ISDA (International Swaps and Derivatives Association) megállapodások, CSA-k (Credit Support Annex) és GMRA-k (Global Master Repurchase Agreement) intézményi ügyfelekkel kötött ügyletek esetén (hitelintézetek és befektetési szolgáltatást végző intézmények), illetve treasury limitek a vállalati ügyfelekkel kötött ügyletek esetén.

Az elsődleges nettósítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi eszközök és kötelezettségek nem kerülnek egymással szemben beszámításra a konszolidált mérlegben, mivel a Csoportnak a szokásos üzletmenetben nem áll szándékában ezeket az instrumentumokat nettó módon elszámolni.

A pénzeszközök közé tartozó adott fedezetek a Hitelek és követelések portfólióban hitelintézetekkel és befektetési szolgáltatást végző intézményekkel szembeni látraszóló követelésként vannak nyilvántartva. A pénzeszköz típusú kapott fedezetek az amortizált bekerülési értéken tartott pénzügyi kötelezettségek között, mint hitelintézetek és befektetési szolgáltatást végző intézmények által elhelyezett látraszóló betétek jelennek meg.

A kapott értékpapír fedezetek nem jelennek meg a konszolidált mérlegben. Az adott értékpapír fedezetek a konszolidált mérlegben a megfelelő portfólióban vannak nyilvántartva (és a kötelezettségek és függő kötelezettségek fedezetéül szolgáló eszközökként bemutatásra kerülnek a 16-os kiegészítő mellékletben).

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
20 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK VALÓS ÉRTÉKE

Az alábbi tábla a pénzügyi eszközök és források valós értékéhez kapcsolódó információkat mutat be a 2016-os évre vonatkozóan:

Adatok millió Ft-ban

	Valós érték			Valós érték összesen	Könyv szerinti érték összesen	El nem számolt nyereség - (vesztés)	Egyéb átfogó jövedelemben elszámolt nyereség	Eredményben elszámolt – nem megfigyelhető adatokon alapuló*
	Jegyzett piaci ár (1-es szint)	Értékelési technika – megfigyel- hető adatokon alapuló (2-es szint)	Értékelési technika – nem megfigyel- hető adatokon alapuló (3- as szint)					
Kézpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett betétek	35 458	186 562	-	222 020	222 020	-	-	-
Pénzügyi eszközök	628 745	762 968	1 188 035	2 579 748	2 534 120	45 628	249	3 030
Kereskedési célú eszközök	54 294	37 537	3 443	95 274	95 274	-	-	3 030
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt eszközök	-	-	-	-	-	-	-	-
Értékesíthető eszközök	160 399	31 153	1 558	193 110	193 110	-	249	-
Hitelek és követelések	-	622 123	1 183 034	1 805 157	1 803 046	2 111	-	-
Lejáratig tartott eszközök	414 052	55 702	-	469 754	426 237	43 517	-	-
Fedezeti célú származékos ügyletek	-	16 453	-	16 453	16 453	-	-	-
Kézpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett betétek és pénzügyi eszközök összesen	664 203	949 530	1 188 035	2 801 768	2 756 140	45 628	249	3 030
Pénzügyi kötelezettségek								
Kereskedési célú kötelezettségek	4 733	23 723	3 350	31 806	31 806	-	-	(2 937)
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt kötelezettségek	-	200 131	-	200 131	200 131	-	-	-
Amortizált bekerülési értéken tartott kötelezettségek	-	101 387	2 178 337	2 279 724	2 277 915	(1 809)	-	-
Fedezeti célú származékos ügyletek	-	3 120	-	3 120	3 120	-	-	-
Pénzügyi kötelezettségek összesen	4 733	328 361	2 181 687	2 514 781	2 512 972	(1 809)	-	(2 937)

*A konszolidált eredménykimutatásban az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredménye és deviza átértékelés soron kerül kimutatásra.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
20 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK VALÓS ÉRTÉKE (folytatás)

Az alábbi tábla a pénzügyi eszközök és források valós értékéhez kapcsolódó információkat mutat be a 2015-ös évre vonatkozóan:

Adatok millió Ft-ban

	Valós érték			Valós érték összesen	Könyv szerinti érték összesen	El nem számolt nyereség - (veszteség)	Egyéb átfogó jövdelemben elszámolt nyereség	Eredményben elszámolt – nem megfigyelhető adatokon alapuló*
	Jegyzett piaci ár (1-es szint)	Értékelési technika – megfigyel- hető adatokon alapuló (2-es szint)	Értékelési technika – nem megfigyel- hető adatokon alapuló (3- as szint)					
Kézpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett betétek	33 148	35 567	-	68 715	68 715	-	-	-
Pénzügyi eszközök	526 685	810 409	1 135 821	2 472 915	2 431 286	41 629	4 349	2 027
Kereskedési célú eszközök	39 986	39 369	2 380	81 735	81 735	-	-	2 027
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt eszközök	-	-	-	-	-	-	-	-
Értékesíthető eszközök	127 535	30 715	4 995	163 245	163 245	-	4 349	-
Hitelek és követelések	-	623 027	1 128 446	1 751 473	1 746 912	4 561	-	-
Lejáratig tartott eszközök	359 164	106 275	-	465 439	428 371	37 068	-	-
Fedezeti célú származékos ügyletek	-	11 023	-	11 023	11 023	-	-	-
Kézpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett betétek és pénzügyi eszközök összesen	<u>559 833</u>	<u>845 976</u>	<u>1 135 821</u>	<u>2 541 630</u>	<u>2 500 001</u>	<u>41 629</u>	<u>4 349</u>	<u>2 027</u>
Pénzügyi kötelezettségek								
Kereskedési célú kötelezettségek	9 899	23 580	2 380	35 859	35 859	-	-	(2 032)
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt kötelezettségek	-	216 315	-	216 315	216 315	-	-	-
Amortizált bekerülési értéken tartott kötelezettségek	-	118 492	1 920 172	2 038 664	2 034 669	(3 995)	-	-
Fedezeti célú származékos ügyletek	-	11	-	11	11	-	-	-
Pénzügyi kötelezettségek összesen	<u>9 899</u>	<u>358 398</u>	<u>1 922 552</u>	<u>2 290 849</u>	<u>2 286 854</u>	<u>(3 995)</u>	<u>-</u>	<u>(2 032)</u>

*A konszolidált eredménykimutatásban az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredménye és deviza átértékelés soron kerül kimutatásra.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
20 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK VALÓS ÉRTÉKE (folytatás)

A magyar államkötvényeknek van tőzsdén jegyzett árfolyama, kivéve a 3 hónapnál rövidebb hátralévő lejáratúakat, melyeknél az értékelés alapját a 3 hónapos BUBOR hozamgörbe képezi. A kötvények értékelésében emiatt bekövetkező változás hatására a kereskedési célú kötvények esetén 2016-ban 181 millió Ft (50 millió Ft 2015-ben) került át a jegyzett piaci árú kategóriából a piaci adatokon alapuló értékelési technikával értékelt kategóriába.

A következőkben bemutatásra kerül azon pénzügyi instrumentumok valós értékének változása, melyeknél az értékelés nem piaci adatokon alapul.

Adatok millió Ft-ban

	Kereskedési célú derivatívák	Eredménnyel szemben valós értéken értékelt államkötvények	Értékesítésre tartott tőke instrumentumok	Összesen
Pénzügyi eszközök				
Egyenleg 2015. december 31-én	2 380	-	4 349	6 729
Nettó nyereség / (veszteség) az eredményben elszámolva	1 857	-	-	1 857
az egyéb átfogó eredményben elszámolva	-	-	249	249
Elszámolás	(794)	-	(4 598)	(5 392)
Egyenleg 2016. december 31-én	3 443	-	-	3 443

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

20 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK VALÓS ÉRTÉKE (folytatás)

Adatok millió Ft-ban

	Kereskedési célú derivatívák	Eredménnyel szemben valós értéken értékelt államkötvények	Értékesítésre tartott tőke instrumentumok	Összesen
Pénzügyi eszközök				
Egyenleg 2014. december 31-én	2 022	2 571	-	4 593
Nettó nyereség / (veszteség) az eredményben elszámolva	778	(127)	-	651
az egyéb átfogó eredményben elszámolva	-	-	4 349	4 349
Elszámolás	(420)	(2 444)	-	(2 864)
Egyenleg 2015. december 31-én	2 380	-	4 349	6 729

Adatok millió Ft-ban

	Kereskedési célú derivatívák
Pénzügyi kötelezettségek	
Egyenleg 2015. december 31-én	2 380
Nettó (nyereség) / veszteség az eredményben elszámolva	1 578
Elszámolás	(608)
Egyenleg 2016. december 31-én	3 350

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
20 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK VALÓS ÉRTÉKE (folytatás)

Adatok millió Ft-ban

	Kereskedési célú derivatívák
Pénzügyi kötelezettségek	
Egyenleg 2014. december 31-én	2 006
Nettó (nyereség) / veszteség az eredményben elszámolva	646
Elszámolás	(272)
Egyenleg 2015. december 31-én	2 380

*Valós érték**Valós értékre értékelt pénzügyi instrumentumok*

A kereskedési célú instrumentumok, az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok, az értékesíthető instrumentumok és a fedezeti célú származékos ügyletek nyilvántartása valós értéken történik.

Piaci árfolyamon kerülnek értékelésre azok a pénzügyi eszközök, melyek számára létezik aktív piac rendszeresen nyilvánosságra hozott, jegyzett árakkal. Ebbe a kategóriába tartoznak a kincstárjegyek, magyar államkötvények, egyéb tőzsdén jegyzett kötvények és tőkeinstrumentumok, kivéve a forintban denominált 3 hónapnál rövidebb hátralévő lejáratú rendelkező állampapírokat, az euróban denominált prémium magyar államkötvényeket, a forintban denominált bónusz magyar államkötvényeket, valamint néhány kincstárjegyet. A forintban denominált 3 hónapnál rövidebb hátralévő lejáratú rendelkező állampapírokra nincs piaci árjegyzés ezért ezek értékelése 3 hónapos BUBOR hozamgörbe alapján történik. A prémium magyar államkötvényeknek nincs aktív másodpiaca, ezért ezek a kibocsátáskor jegyzett áron kerülnek értékelésre. Mivel az állam ezeknek a kötvényeknek a visszavásárlását a kibocsátáskor érvényes áron garantálja, ezért a vezetőség úgy gondolja, hogy a kötvények könyv szerinti értéke megközelítőleg a valós értékük is.

Amennyiben a pénzügyi instrumentumnak nincs aktív piaca, illetve jegyzett ára, akkor piaci adatokon alapuló értékelési technikát alkalmaz a Csoport, mint például a jövőbeli cash flow-k diszkontálása vagy opció árazási modellek. A forintban denominált bónusz magyar államkötvények, a valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek és a származékos ügyletek nagy része ide tartozik, például a deviza forwardok és swapok, deviza és kamatláb opciók, keresztdevizás- és kamatláb swapok és a határidős kamatláb megállapodások.

20 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK VALÓS ÉRTÉKE (folytatás)

Ha nincsenek rendelkezésre álló piaci paraméterek, akkor a Csoport a lehető legpontosabb feltételezéseit és becslését használja fel azoknak a befolyásoló körülményeknek a megállapítására, melyekkel számolni kell a modell értékelés során. Nem áll rendelkezésre megfigyelhető piaci adat a kereskedési célú exotikus származékos ügyletek esetében.

Az egzotikus származtatott termékeket elsősorban a belső pozícióvezető rendszer beépített modelljei értékelik ki piaci paraméterek felhasználásával. Azon termékekre, amelyekre nincs ilyen modell, kétféle megoldást alkalmaz a Csoport: (1) azokat a pozíciókat, amelyek tökéletesen fedezve vannak, a Csoport elfogadja a fedező bank által számolt árakat (amennyiben a fedező bank az értékelő ügynök szerepét is betölti), vagy (2) az értékelés belső modelleken alapuló legjobb közelítő becslés elve alapján határozódik meg (pl. az önkormányzati kötvények beágyazott swaptionjeinek értékelése esetén).

A Csoport az exotikus származékos ügyletek esetén nem hagy nyitott pozíciót, ennek megfelelően a kereskedési célú exotikus származékos ügyleteken immateriális eredmény kerül kimutatásra a konszolidált eredménykimutatásban.

A Visa Inc. elsőbbségi részvények valós érték értékelése a Csoport tulajdonában lévő részvények számán, a Visa Inc. jegyzett részvényekre vonatkozó átváltási ráta és a Visa Inc. részvények new yorki tőzsdén jegyzett árán alapul, ami korrigálásra kerül egy illikviditási diszkonttal.

A fenti pénzügyi instrumentumok valós értéke és bekerülési értéke közötti különbség, mely még nem került elszámolásra az eredményben immateriális volt az év elején és végén 2016-ban és 2015-ben.

A következőkben leírásra kerülnek azok a módszerek és feltételezések, melyeknek segítségével sor került azon pénzügyi eszközök valós értékének számszerűsítésére, melyek jelenleg még nincsenek valós értéken tartva a konszolidált beszámolóban.

Értékesíthető eszközök

Az értékesíthető pénzügyi instrumentumok közé tartoznak részesedések is, melyek könyv szerinti értéke 2016. év végén 646 millió Ft (646 millió Ft 2015. év végén) és amelyek valós értéke nem állapítható meg megbízhatóan.

A Vezetőség véleménye szerint az értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken tartott befektetések könyv szerinti értéke megközelítően a valós értéküknek felel meg (további információ a 16-os számú kiegészítő mellékletben).

A valós érték meghatározása mögött az a feltételezés áll, hogy a Csoport egy folyamatosan működő vállalkozás, és tevékenységét nem áll szándékában jelentősen korlátozni vagy bármilyen ügyletet hátrányos feltételek mellett megkötni, és erre nem is kötelezik.

Lejáratig tartott eszközök

A lejáratig tartott eszközök magyar államkötvényeket tartalmaznak. Ezeknek az instrumentumoknak a jelen kiegészítő mellékletben bemutatott valós értéke rendszeresen jegyzett piaci árakon alapszik, mivel az instrumentumoknak aktív piaca van. Kivételt képeznek a forintban denominált 3 hónapnál rövidebb hátralévő lejáratú rendelkező magyar államkötvények, melyek értékelésének alapját a 3 hónapos BUBOR hozamgörbe képezi. Az euróban kibocsátott magyar államkötvényeknek aktív piaca van ezért értékelésük rendszeresen jegyzett piaci árakon alapszik.

Az euróban denominált prémium magyar államkötvényeknek nincs aktív másodpiaca, ezért ezek a lejáratig tartott prémium magyar államkötvények a kibocsátáskor jegyzett áron kerülnek a konszolidált mérlegbe. Mivel az állam ezeknek a kötvényeknek a visszavásárlását az eladási ár 98%-án garantálja, ezért a Csoport ezen eladási ár alapján határozza meg a valós értéket.

20 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK VALÓS ÉRTÉKE (folytatás)

A forintban denominált bónusz magyar államkötvények valós értékének megállapításához értékelési technikát használ a Csoport, melynek során a jövőbeli cash flow-k asset swap és illikviditási résekkel korrigált IRS görbékkel kerülnek diszkontálásra. Habár az illikviditási rés nem a piacon megfigyelhető paraméter, tekintettel arra, hogy az eszköz teljes valós értékéhez hozzáadott értéke immateriális, ezért a kötvény a valós érték hierarchiában a piaci adatokon alapuló értékelési technikával értékelt eszközök közé került besorolásra.

Hitelek és követelések, amortizált bekerülési értéken tartott kötelezettségek

A likvid vagy rövid hátralévő futamidővel (1 éven belüli) rendelkező eszközök és források esetén a Csoport azzal a feltételezéssel él, hogy a könyv szerinti érték megközelítően a valós érték. Ez a feltételezés alkalmazandó a látraszóló, a meghatározott lejáratú nem rendelkező megtakarítási, és a változó kamatozású eszközökre és forrásokra is. A fix vagy változó kamatozású refinanszírozási forrásból nyújtott hitelek és refinanszírozási források valós érték különbözőzetei a hitelek és követelések, valamint az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek nem realizált nyereségében / (veszteségében) kerül bemutatásra.

Az amortizált bekerülési értéken tartott fix kamatozású és 1 évnél hosszabb hátralévő lejáratú rendelkező források (a refinanszírozási forrásokat is beleértve) becslött valós értékének meghatározása az aktuális, a hátralévő futamidőnek megfelelő bankközi piaci hozamgörbe alapján, diszkontált cash flow számítással történik.

Az amortizált bekerülési értéken tartott fix kamatozású és 1 évnél hosszabb hátralévő lejáratú rendelkező eszközök (a refinanszírozott eszközöket is beleértve) valós értékének meghatározása az eszköz becslött piaci hozamgörbéjével diszkontált cash flow számítással történik, ahol az aktuális, a hátralévő futamidőnek megfelelő bankközi piaci hozamgörbe módosításra kerül a Csoport lakossági és vállalati hitel portfóliójának átlagos kamatmarzsával.

A Csoport úgy gondolja, hogy az értékvesztett hitelek könyv szerinti értéke a legjobb megközelítése a valós értéküknek és ezért az értékvesztett hitelekre és hiteljellegű követelésekre nem mutat be nem realizált nyereséget illetve veszteséget ebben a kiegészítő mellékletben.

A hitelek és hiteljellegű követelések portfólióban nyilvántartott önkormányzati kötvényeket eredetileg HUF-ban bocsátották ki. A kötvény egyik tulajdonsága, hogy a futamidő alatt bármely időpontban a kötvény devizanemét az átváltás napján érvényes spot árfolyamon EUR-ra, és CHF-re lehet változtatni. Mindazonáltal a referencia kamatot meghaladó kamat margin mértéke változatlan marad.

Mindez a Csoport szempontjából egy eladott, halasztott díjfizetésű amerikai többdevizás swaptionnak tekinthető. Az ilyen jellegű deviza swaptionre nincs elérhető piaci ár, de belső értéke a rendelkezésre álló piaci paraméterekből kiszámolható. A swaption értéke nem jelentős.

Az önkormányzati kötvény két összetevőre bontható, amelyek valós értékének összege adja a kötvény teljes valós értékét. A két instrumentum a 1) kötvény és a 2) swaption. A kötvény piaci értéke a jövőbeni cash-flow-k diszkontált jelenértékéből számítható. A kötvény jövőbeni pénzáramlása az alapértelmezett pénzügyi hozamgörbével kerül előrejelzésre.

A kötvényeknek nincs aktív piaca, ahonnan az árazáshoz szükséges paramétereket meg lehetne figyelni, különösen érvényes ez a magyar államkötvények árán felüli kockázatra vonatkozó hitelfelárra. A Csoport az értékelési modell alátámasztására lehetséges alternatív feltételezésként növelte az alkalmazott hitelfelárat.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
21 – EREDMÉNNYEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS PÉNZÜGYI KÖTELEZETTSÉGEK

Adatok millió Ft-ban

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
<u>Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek</u>		
Lekötött betétek:		
- lakosság	3 060	7 432
- vállalat	6 688	9 425
- befektetési alap	181 764	192 963
Egyéb kibocsátott kötvények	<u>8 619</u>	<u>6 495</u>
	<u>200 131</u>	<u>216 315</u>

21 – EREDMÉNNYEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS PÉNZÜGYI KÖTELEZETTSÉGEK (folytatás)

A Csoport 2007-ben kötvénykibocsátási programba kezdett. A Csoport nyilvános körben bocsát ki dematerializált kötvényeket. A kötvények devizaneme HUF, EUR és USD lehet, melyek lejáratára 60 nap és 20 év között mozog, a kötvények kamatlába pedig lehet fix vagy változó, kapcsolódhat valamilyen részvény-, deviza-, vagy áruindexhez vagy hitelhez.

A kötvények a bekerüléstől kezdve Eredménnyel szemben valós értéken értékelt forrásként kerültek kimutatásra, mivel a kibocsátott kötvényeket a Csoport származékos ügyletekkel fedezte, melyek nem felelnek meg a fedezeti elszámolás követelményeinek.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek között deviza opciókkal kombinált lakossági és vállalati lekötött betétek is szerepelnek. A Csoport ezeket az opciókat beágyazott derivatívaként kezeli, a betét és az opció valós értéke nem kerül elkülönítésre.

A Csoport treasury politikájának megfelelően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek között szereplő hosszú lejáratú, fix kamatozású befektetési alapoktól származó betéteit származékos kamatügyletekkel fedezte, melyek nem felelnek meg a fedezeti elszámolás követelményeinek.

Lejáratkor a Csoport által a szerződések szerint kifizetendő összeg 2 877 millió Ft-tal magasabb a betétek és a kibocsátott kötvények valós értékénél (2015-ben 6 152 millió Ft-tal magasabb).

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ

2016. DECEMBER 31.

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

22 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK – PORTFOLIÓ ÉS FÖLDRAJZI ELHELYEZKEDÉS SZERINTI BONTÁS

A Csoport pénzügyi eszközei, kötelezettségvállalásai és függő kötelezettségei az alábbi földrajzi régiók szerint elemezhetők a biztosítékok és egyéb hitelminőség javítások nélkül 2016. december 31-én:

	Adatok millió Ft-ban							
	Kereskedési célú pénzügyi instrumentu- mok	Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	Értékesíthető pénzügyi instrumentumok	Hitelek és követelések	Lejáratig tartott eszközök	Fedezeti célú származé- kos ügyletek	Amortizált bekerülési értéken tartott instrument- umok	Összesen
Pénzügyi eszközök								
Magyarország	66 748	-	192 192	1 291 199	426 237	-	-	1 976 376
EMU országok	26 501	-	6	491 391	-	15 276	-	533 174
Kelet-európai országok	81	-	-	3 156	-	-	-	3 237
Oroszország	-	-	-	5 848	-	-	-	5 848
Egyéb európai országok	1 944	-	-	3 658	-	1 177	-	6 779
Nem európai országok	-	-	912	7 794	-	-	-	8 706
Összesen	<u>95 274</u>	<u>-</u>	<u>193 110</u>	<u>1 803 046</u>	<u>426 237</u>	<u>16 453</u>	<u>-</u>	<u>2 534 120</u>
Pénzügyi források								
Magyarország	14 405	199 755	-	-	-	-	2 114 018	2 328 178
EMU országok	15 558	-	-	-	-	2 552	143 370	161 480
Kelet-európai országok	47	376	-	-	-	-	4 412	4 835
Oroszország	-	-	-	-	-	-	4 685	4 685
Egyéb európai országok	1 796	-	-	-	-	568	6 767	9 131
Nem európai országok	-	-	-	-	-	-	4 663	4 663
Összesen	<u>31 806</u>	<u>200 131</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>3 120</u>	<u>2 277 915</u>	<u>2 512 972</u>

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ

2016. DECEMBER 31.

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

22 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK – PORTFOLIÓ ÉS FÖLDRAJZI ELHELYEZKEDÉS SZERINTI BONTÁS (folytatás)

A Csoport pénzügyi eszközei, kötelezettségvállalásai és függő kötelezettségei az alábbi földrajzi régiók szerint elemezhetők a biztosítékok és egyéb hitelminőség javítások nélkül 2015. december 31-én:

	Kereskedési célú pénzügyi instrumentu- mok	Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	Értékesíthető pénzügyi instrumentumok	Hitelek és követelések	Lejáratig tartott eszközök	Fedezeti célú származé- kos ügyletek	Adatok millió Ft-ban Amortizált bekerülési értéken tartott instrument- umok	Összesen
Pénzügyi eszközök								
Magyarország	56 654	-	158 798	1 667 813	428 371	-	-	2 311 636
EMU országok	23 534	-	88	55 652	-	10 867	-	90 141
Kelet-európai országok	9	-	-	4 695	-	-	-	4 704
Oroszország	-	-	-	9 041	-	-	-	9 041
Egyéb európai országok	1 538	-	4 359	4 572	-	156	-	10 625
Nem európai országok	-	-	-	5 139	-	-	-	5 139
Összesen	81 735	-	163 245	1 746 912	428 371	11 023	-	2 431 286
Pénzügyi források								
Magyarország	15 992	215 700	-	-	-	-	1 865 173	2 096 865
EMU országok	16 890	30	-	-	-	4	151 875	168 799
Kelet-európai országok	1 019	55	-	-	-	-	4 237	5 311
Oroszország	-	-	-	-	-	-	4 808	4 808
Egyéb európai országok	1 958	160	-	-	-	7	3 917	6 042
Nem európai országok	-	370	-	-	-	-	4 659	5 029
Összesen	35 859	216 315	-	-	-	11	2 034 669	2 286 854

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ

2016. DECEMBER 31.

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

23 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK – PORTFOLIÓ ÉS MINŐSÍTÉS SZERINTI BONTÁS**Hitelminőség pénzügyi eszköz osztályonként**

Az alábbi táblázat a pénzügyi eszközök 2016. december 31-i hitelminőségi besorolását mutatja be:

Adatok millió Ft-ban

	Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	Eredményel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	Értékesíthető pénzügyi instrumentumok	Hitelek és követelések	Lejáratig tartott eszközök	Fedezeti célú származékos ügyletek	Összesen
Nem értékvesztett eszközök	95 259	-	193 110	1 755 922	426 237	16 453	2 486 981
Értékvesztett eszközök	15	-	-	89 929	-	-	89 944
Értékvesztés	-	-	-	(42 805)	-	-	(42 805)
Könyv szerinti érték összesen	<u>95 274</u>	<u>-</u>	<u>193 110</u>	<u>1 803 046</u>	<u>426 237</u>	<u>16 453</u>	<u>2 534 120</u>

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ

2016. DECEMBER 31.

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

23 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK – PORTFOLIÓ ÉS MINŐSÍTÉS SZERINTI BONTÁS (folytatás)

Az alábbi táblázat a pénzügyi eszközök 2015. december 31-i hitelminőségi besorolását mutatja be:

Adatok millió Ft-ban

	Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	Eredményel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	Értékesíthető pénzügyi instrumentumok	Hitelek és követelések	Lejáratig tartott eszközök	Fedezeti célú származékos ügyletek	Összesen
Nem értékvesztett eszközök	81 634	-	163 245	1 676 155	428 371	11 023	2 360 428
Értékvesztett eszközök	101	-	-	120 984	-	-	121 085
Értékvesztés	-	-	-	(50 227)	-	-	(50 227)
Könyv szerinti érték összesen	<u>81 735</u>	<u>-</u>	<u>163 245</u>	<u>1 746 912</u>	<u>428 371</u>	<u>11 023</u>	<u>2 431 286</u>

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
23 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK – PORTFOLIÓ ÉS MINŐSÍTÉS SZERINTI BONTÁS
(folytatás)

Az egyedileg értékvesztett pénzügyi eszközök, függő és jövőbeli kötelezettségek 2016. december 31-re vonatkozóan az alábbi táblában kerülnek bemutatásra.

Adatok millió Ft-ban

	<u>Értékesíthető eszközök</u>	<u>Hitelek és követelések</u>	<u>Függő és jövőbeli kötelezettségek</u>	<u>Összesen</u>
Egyedileg értékvesztett eszközök	-	27 062	8 518	35 580
Egyedi értékvesztés	-	(19 616)	(1 978)	(21 594)
Összesen	-	7 446	6 540	13 986

Az egyedileg értékvesztett pénzügyi eszközök, függő és jövőbeli kötelezettségek 2015. december 31-re vonatkozóan az alábbi táblában kerülnek bemutatásra.

Adatok millió Ft-ban

	<u>Értékesíthető eszközök</u>	<u>Hitelek és követelések</u>	<u>Függő és jövőbeli kötelezettségek</u>	<u>Összesen</u>
Egyedileg értékvesztett eszközök	-	32 412	12 345	44 757
Egyedi értékvesztés	-	(29 890)	(5 960)	(35 850)
Összesen	-	2 522	6 385	8 907

Késedelmes és nem értékvesztett hitelek korelemzése

A késedelmes és nem értékvesztett hitelek korelemzése 2016. december 31-re vonatkozóan:

Adatok millió Ft-ban

	<u>30 napon belül</u>	<u>30 – 90 napon belül</u>	<u>Összesen</u>
Ügyfeleknek nyújtott hitelek			
- Vállalat	6 338	271	6 609
- Lakosság	28 170	6 067	34 237
Összesen	34 508	6 338	40 846

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
23 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK – PORTFOLIÓ ÉS MINŐSÍTÉS SZERINTI BONTÁS (folytatás)

A késedelmes és nem értékvesztett hitelek korelemzése 2015. december 31-re vonatkozóan:

Adatok millió Ft-ban

	<u>30 napon belül</u>	<u>30 – 90 napon belül</u>	<u>Összesen</u>
Ügyfeleknek nyújtott hitelek			
- Vállalat	2 675	297	2 972
- Lakosság	<u>30 719</u>	<u>8 351</u>	<u>39 070</u>
Összesen	<u><u>33 394</u></u>	<u><u>8 648</u></u>	<u><u>42 042</u></u>

A késedelmes hitelek azokat az eszközöket tartalmazzák, amelyeket az ügyfél nem egyenlített ki annak esedékességekor (akkor is, ha a késedelem csak egy nap).

Az értékvesztett vagy késett pénzügyi eszközök mögött álló fedezetek 114 408 millió Ft-ot tettek ki 2016. december 31-én (139 308 millió Ft-ot 2015. december 31-én). A fedezetek értéke az indexált vagy felülvizsgált fedezeti értéket tartalmazza a kapcsolódó követelés erejéig.

Maximális hitelkockázati kitétség a hitelbiztosítékok és hitelminőség javítások nélkül

Az alábbi táblázat a konszolidált mérleg egyes elemeire vonatkozóan – a derivatív pénzügyi eszközöket is ideértve – mutatja be a maximális hitelkockázati kitétséget. A maximális kitétség bruttó összegben jelenik meg, nettósítás és a biztosítéki megállapodások kockázatmentesítő hatása nélkül.

Adatok millió Ft-ban

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok*	688 307	643 129
Hitelek*	2 008 999	1 799 674
Származékos ügyletek*	56 718	51 190
Egyéb eszközök	<u>14 943</u>	<u>18 790</u>
Eszközök összesen	<u>2 768 967</u>	<u>2 512 783</u>
Hitelkeretek	529 556	373 190
Garanciák	167 334	148 037
Akkreditívek	<u>9 031</u>	<u>11 752</u>
Függő kötelezettségek összesen	<u>705 921</u>	<u>532 979</u>
Hitelkockázati kitétség összesen	<u><u>3 474 888</u></u>	<u><u>3 045 762</u></u>

*További információk a 16-os kiegészítő mellékletben.

A fenti összegek a jelenlegi hitelezési kockázatot mutatják, amely idővel változhat az egyes értékek (derivatív pénzügyi eszközök, befektetési célú értékpapírok stb.) és a devizaárfolyamok változása következtében (a külföldi pénznemben történő hitelezés miatt). A hitelbiztosítékok és egyéb kockázatcsökkentési módszerek hatása a 45.4-es fejezetben kerül bemutatásra.

K&H BANK ZRT.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

23 – PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK – PORTFOLIÓ ÉS MINŐSÍTÉS SZERINTI BONTÁS
(folytatás)

Maximális hitelkockázati kitettség koncentrációja

A Csoport a kockázat koncentrációját ügyfelek/ügyfélcsoportok, valamint iparágak szerint kezeli. Az egyes ügyfelekre vonatkozó maximális hitelkockázati kitettség 2016. december 31-én 29 941 millió Ft (2015. december 31-én 25 180 millió Ft) volt a hitelbiztosítékok és egyéb hitelminőség javítások nélkül.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
24 – ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK – HÁTRALÉVŐ LEJÁRAT SZERINTI BONTÁS

A következő táblázat a pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket várható hátralévő futamidő szerinti bontásban tartalmazza, a 2016. december 31-i állapot szerint:

Adatok millió Ft-ban

	<u><=1 év</u>	<u>1-5 év</u>	<u>>5 év</u>	<u>Lejárat nélkül</u>	<u>Összesen</u>
Pénzügyi eszközök					
Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	28 251	62 966	3 498	559	95 274
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	-	-	-	-	-
Értékesíthető pénzügyi instrumentumok	3 188	77 106	111 258	1 558	193 110
Hitelek és követelések	935 541	496 971	370 534	-	1 803 046
Lejáratig tartott eszközök	50 120	167 532	208 585	-	426 237
Fedezeti célú származékos ügyletek	663	13 413	2 377	-	16 453
Pénzügyi eszközök összesen	<u>1 017 763</u>	<u>817 988</u>	<u>696 252</u>	<u>2 117</u>	<u>2 534 120</u>

Adatok millió Ft-ban

	<u><=1 év</u>	<u>1-5 év</u>	<u>>5 év</u>	<u>Lejárat nélkül</u>	<u>Összesen</u>
Pénzügyi kötelezettségek					
Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	15 328	15 978	500	-	31 806
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	92 855	106 989	287	-	200 131
Fedezeti célú származékos ügyletek	-	255	2 865	-	3 120
Amortizált bekerülési értéken tartott instrumentumok	1 992 434	199 156	86 325	-	2 277 915
Fedezett instrumentum valós érték változása a kamatkockázat portfólió fedezetéhez kapcsolódóan	6 185	-	-	-	6 185
Pénzügyi kötelezettségek összesen	<u>2 106 802</u>	<u>322 378</u>	<u>89 977</u>	<u>-</u>	<u>2 519 157</u>
Függő és jövőbeni kötelezettségek	<u>708 156</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>708 156</u>
Pénzügyi kötelezettségek, függő és jövőbeni kötelezettségek összesen	<u>2 814 958</u>	<u>322 378</u>	<u>89 977</u>	<u>-</u>	<u>3 227 313</u>

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
24 – ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK – HÁTRALÉVŐ LEJÁRAT SZERINTI BONTÁS (folytatás)

A következő táblázat a pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket várható hátralévő futamidő szerinti bontásban tartalmazza, a 2015. december 31-i állapot szerint:

Adatok millió Ft-ban

	<u><=1 év</u>	<u>1-5 év</u>	<u>>5 év</u>	<u>Lejárat nélkül</u>	<u>Összesen</u>
Pénzügyi eszközök					
Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	14 626	47 898	18 198	1 013	81 735
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	-	-	-	-	-
Értékesíthető pénzügyi instrumentumok	2 880	69 664	85 706	4 995	163 245
Hitelek és követelések	938 844	437 980	370 088	-	1 746 912
Lejáratig tartott eszközök	88 113	207 374	132 884	-	428 371
Fedezeti célú származékos ügyletek	60	5 678	5 285	-	11 023
Pénzügyi eszközök összesen	1 044 523	768 594	612 161	6 008	2 431 286

Adatok millió Ft-ban

	<u><=1 év</u>	<u>1-5 év</u>	<u>>5 év</u>	<u>Lejárat nélkül</u>	<u>Összesen</u>
Pénzügyi kötelezettségek					
Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	17 770	8 138	9 951	-	35 859
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	79 812	132 186	4 317	-	216 315
Fedezeti célú származékos ügyletek	-	7	4	-	11
Amortizált bekerülési értéken tartott instrumentumok	1 703 785	241 003	89 881	-	2 034 669
Fedezett instrumentum valós érték változása a kamatkockázat portfólió fedezetéhez kapcsolódóan	3 164	-	-	-	3 164
Pénzügyi kötelezettségek összesen	1 804 531	381 334	104 153	-	2 290 018
Függő és jövőbeni kötelezettségek	539 191	-	-	-	539 191
Pénzügyi kötelezettségek, függő és jövőbeni kötelezettségek összesen	2 343 722	381 334	104 153	-	2 829 209

A látraszóló pénzügyi eszközök és kötelezettségek a <=1 év kategóriába kerültek.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
24 – ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK – HÁTRALÉVŐ LEJÁRAT SZERINTI BONTÁS (folytatás)

A nem pénzügyi eszközök és kötelezettségek hátralévő lejáratát 2016. december 31-re vonatkozóan az alábbi tábla tartalmazza.

A tárgyi eszközök és immateriális javak, valamint a halasztott adó eszközök 2017-ben várhatóan elszámolásra kerülő értékcsökkenése az éven belüli kategóriában került kimutatásra a táblázatban.

	<u>< 1 év</u>	<u>> 1 év</u>	Adatok millió Ft-ban <u>Összesen</u>
Adójellegű követelések	2 750	-	2 750
Befektetések társult vállalkozásokban	-	542	542
Befektetési célú ingatlanok	1 010	-	1 010
Tárgyi eszközök	7 240	31 012	38 252
Immateriális javak	2 819	9 241	12 060
Egyéb eszközök	14 943	-	14 943
Eszközök összesen	28 762	40 795	69 557
Adójellegű kötelezettségek	36	-	36
Céltartalék jövőbeli kötelezettségekre	2 330	107	2 437
Egyéb kötelezettségek	43 020	-	43 020
Kötelezettségek összesen	45 386	107	45 493

A nem pénzügyi eszközök és kötelezettségek hátralévő lejáratát 2015. december 31-re vonatkozóan az alábbi tábla tartalmazza.

	<u>< 1 év</u>	<u>> 1 év</u>	Adatok millió Ft-ban <u>Összesen</u>
Adójellegű követelések	13 603	100	13 703
Befektetések társult vállalkozásokban	-	542	542
Befektetési célú ingatlanok	740	-	740
Tárgyi eszközök	4 926	32 531	37 457
Immateriális javak	2 676	9 047	11 723
Egyéb eszközök	18 790	-	18 790
Eszközök összesen	40 735	42 220	82 955
Adójellegű kötelezettségek	15	-	15
Céltartalék jövőbeli kötelezettségekre	7 292	473	7 765
Egyéb kötelezettségek	63 771	-	63 771
Kötelezettségek összesen	71 078	473	71 551

A fenti táblázatokban bemutatott várható hátralévő lejárat bontás egyben a nem pénzügyi eszközök és kötelezettségek forgó / befektetett besorolását is tükrözi, kivéve a halasztott adót, a tárgyi eszközöket és az immateriális javakat, mivel ezek teljes egészében a befektetett kategóriába tartoznak a sztenderdnek megfelelően.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

25 – ÉRTÉKESÍTHETŐ PÉNZÜGYI ESZKÖZÖKRE KÉPZETT ÉRTÉKVESZTÉS

A Csoport nem képzett értékvesztést értékesítésre tartott eszközökre 2016-ban és 2015-ben.

26 – HITELEKRE ÉS FÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGRE KÉPZETT ÉRTÉKVESZTÉS

	Adatok millió Ft-ban	
	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Értékvesztés típusa		
Hitelekre képzett specifikus értékvesztés	39 317	46 666
Függő kötelezettségekre képzett specifikus céltartalék	1 978	5 960
Portfólió alapú értékvesztés és céltartalék	<u>3 745</u>	<u>3 813</u>
Hitelekre és függő kötelezettségekre képzett értékvesztés és céltartalék összesen	<u><u>45 040</u></u>	<u><u>56 439</u></u>
		Adatok millió Ft-ban
	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Ügyfél szerinti bontás		
Ügyfelekkel szemben fennálló hitelekre képzett értékvesztés (bankok nélkül)	42 802	50 227
Önkormányzati kötvényekre képzett értékvesztés	3	-
Függő kötelezettségekre képzett specifikus és portfólió alapú céltartalék	<u>2 235</u>	<u>6 212</u>
Hitelekre és függő kötelezettségekre képzett értékvesztés és céltartalék összesen	<u><u>45 040</u></u>	<u><u>56 439</u></u>

A specifikus és a portfólió alapú értékvesztések és céltartalékok definíciója a 45.4-es kiegészítő mellékletben az értékvesztés meghatározása fejezetben található.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
26 – HITELEKRE ÉS FÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGRE KÉPZETT ÉRTÉKVESZTÉS (folytatás)

Adatok millió Ft-ban

	Hitelekre képzett értékvesztés	Függő kötelezettségekre képzett céltartalék	Portfólió alapú értékvesztés és céltartalék	Összesen
Nyitó egyenleg 2016. január 1-én	46 666	5 960	3 813	56 439
Eredményt érintő változások				
Képzés	21 225	479	7 613	29 317
Felszabadítás	(11 208)	(1 214)	(7 761)	(20 183)
Diszkont hatás	(183)	14	-	(169)
Eredményt nem érintő változások				
Felhasználás	(17 248)	(3 212)	-	(20 460)
Egyéb	65	(49)	80	96
Záró egyenleg 2016. december 31-én	39 317	1 978	3 745	45 040

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
26 – HITELEKRE ÉS FÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGRE KÉPZETT ÉRTÉKVESZTÉS (folytatás)

Adatok millió Ft-ban

	Hitelekre képzett értékvesztés	Függő kötelezettségekre képzett céltartalék	Portfólió alapú értékvesztés és céltartalék	Összesen
Nyitó egyenleg 2015. január 1-én	115 438	4 465	5 385	125 288
Eredményt érintő változások				
Képzés	36 183	2 702	9 841	48 726
Felszabadítás	(23 619)	(1 186)	(11 633)	(36 438)
Diszkont hatás	(376)	7	-	(369)
Eredményt nem érintő változások				
Felhasználás	(18 874)	-	-	(18 874)
Egyéb	(62 086)	(28)	220	(61 894)
Záró egyenleg 2015. december 31-én	46 666	5 960	3 813	56 439

A 62 086 millió Ft egyéb változást a hitelekre képzett értékvesztésen a Kúria törvényhez kapcsolódó forintosítás okozta, ami lényegében egy átmozgás volt a hitelek bruttó könyv szerinti értéke és az értékvesztése között.

A Csoport 12 533 millió Ft veszteséget és 4 777 nyereséget realizált hitelek és hiteljellegű követelések értékesítésén (19 829 millió Ft veszteséget és 12 631 nyereséget 2015-ben). A nettó veszteség Felhasználás címen került bemutatásra a fenti táblázatokban.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
27 – SZÁRMAZÉKOS ÜGYLETEK

	2016. december 31.				2015. december 31.			
	Névérték Eszközök	Névérték Források	Pozitív	Negatív	Névérték Eszközök	Névérték Források	Pozitív	Negatív
			valós érték Eszközök	valós érték Források			valós érték Eszközök	valós érték Források
Adatok millió Ft-ban								
Kereskedési célú származékos ügyletek								
Származékos devizaügyletek								
Deviza határidős ügyletek	66 014	67 142	145	(1 095)	91 803	93 077	299	(1 079)
Deviza future ügyletek	29 355	29 361	96	(107)	21 229	21 223	16	(11)
Deviza betétcsere ügyletek	280 544	280 633	1 441	(1 553)	448 177	448 455	1 538	(1 977)
Deviza opciók	284 900	284 900	3 974	(3 934)	194 555	194 555	3 036	(3 110)
Származékos devizaügyletek összesen	660 813	662 036	5 656	(6 689)	755 764	757 310	4 889	(6 177)
Származékos kamatügyletek								
Kamatcsere ügyletek	687 075	687 074	33 586	(14 659)	525 241	525 241	32 016	(15 962)
Keresztdevizás kamatcsere ügyletek	266 602	267 426	795	(2 715)	268 360	268 068	1 917	(2 456)
Opciók kamatügyletek	8 228	8 228	36	(36)	51 730	51 730	299	(299)
Határidős kamatláb megállapodások	-	-	-	-	51 312	-	-	(29)
Származékos kamatügyletek összesen	961 905	962 728	34 417	(17 410)	896 643	845 039	34 232	(18 792)
Részvényindex opciók	-	228	-	-	-	448	-	(2)
Árucseré ügyletek	2 924	2 924	120	(124)	7 802	7 802	833	(833)
Árucseré opciók	1 109	1 109	72	(72)	3 780	3 780	213	(213)
Kereskedési célú származékos ügyletek összesen	<u>1 626 751</u>	<u>1 629 025</u>	<u>40 265</u>	<u>(24 295)</u>	<u>1 663 989</u>	<u>1 614 379</u>	<u>40 167</u>	<u>(25 971)</u>
Cash flow fedezeti ügyletek								
Kamatcsere ügyletek	110 606	110 606	7 838	(133)	86 878	86 878	6 482	-
Valós érték portfólió fedezeti ügyletek								
Kamatcsere ügyletek	495 589	495 589	8 615	(2 987)	158 100	158 100	4 541	(11)
Fedezeti célú származékos ügyletek összesen	<u>606 195</u>	<u>606 195</u>	<u>16 453</u>	<u>(3 120)</u>	<u>244 978</u>	<u>244 978</u>	<u>11 023</u>	<u>(11)</u>
Származékos ügyletek összesen	<u>2 232 946</u>	<u>2 235 220</u>	<u>56 718</u>	<u>(27 415)</u>	<u>1 908 967</u>	<u>1 859 357</u>	<u>51 190</u>	<u>(25 982)</u>

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
27 – SZÁRMAZÉKOS ÜGYLETEK (folytatás)
Opciók

A Csoport működési szabályzatának megfelelően a vásárolt és az eladott opciók megbízható hitelképességű partnerekkel kötött ellenirányú ügyletekkel párban állnak. Azok kockázata fedezi egymást, bár a Csoport nem alkalmaz rájuk fedezeti elszámolást.

A Csoport fedezeti elszámolást indított néhány Eszköz – Forrás Menedzsment alatt kötött származékos ügyletére.

Kamatkockázat cash flow fedezete

A cash flow fedezet felállításának célja bizonyos eszköz és forrás csoportok cash flow-inak fedezése a kamatban és devizaárfolyamokban bekövetkező változások miatt. A fedezeti instrumentumok euró és forint kamatcsere ügyletek voltak.

A fedezeti kapcsolatokra előremutató és visszatekintő hatékonyságvizsgálatok készülnek. A fedezeti instrumentum valós érték változásából a hatékony rész az Egyéb átfogó jövedelemkimutatásban kerül elszámolásra és a cash flow fedezeti tartalékban halmozódik fel. Mivel a fedezett eszközök és források deviza átértékelése Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredménye és deviza átértékelésként kerül elszámolásra, a fedezeti keresztdevizás kamatcsere ügyletek Egyéb átfogó jövedelemként elszámolt deviza átértékelése is azonnal átvezetésre került a Konszolidált eredménykimutatásba.

A Csoport 100 millió Ft nyereséget vezetett át 2016-ban az egyéb átfogó jövedelemből az adózott eredménybe a nem hatékony rész nélkül (536 millió Ft nyereséget 2015-ben). 2016-ban a Csoport 272 millió Ft veszteséget vezetett az adózott eredménybe nem hatékony rész címén (313 millió Ft veszteséget vezetett át 2015-ben). Az átvezetések Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredménye és deviza átértékelésként kerültek be a konszolidált beszámolóba.

Az opciókból származó cash flow-k a következő időszakokban várhatók:

Adatok millió Ft-ban

	2016		2015	
	Várható cash flow		Várható cash flow	
	Bejövő	Kimenő	Bejövő	Kimenő
< 3 hónap	226	(150)	208	(213)
3-6 hónap	258	-	206	(83)
6 hónap - 1 év	1 435	(32)	1 191	(276)
1-2 év	1 920	(228)	1 697	(557)
2-5 év	4 681	(1 890)	4 605	(2 324)
> 5 év	164	(157)	971	(572)
Összesen	8 684	(2 457)	8 878	(4 025)

A Csoport 2016. december 31-én úgy prognosztizálta, hogy a jövőbeli cash flow-k közül 8 millió Ft értékű tranzakció várhatóan nem realizálódik, habár ezekre korábban fedezeti elszámolást alkalmazott (2015. december 31-én nem volt ilyen tranzakció).

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.****KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET****27 – SZÁRMAZÉKOS ÜGYLETEK (folytatás)****Kamatkockázat portfólió valós érték fedezete**

A fedezett kockázat kamatkockázat, mely a lejárat nélküli betétek portfóliójának valós érték változásából származik. A fedezeti ügyletek forint kamatcsere ügyletek.

Fedezett instrumentum valós érték változása a kamatkockázat portfólió fedezetéhez kapcsolódóan elkülönítve kerül kimutatásra a konszolidált mérlegben, ami 6 185 millió Ft veszteség 2016-ban (3 164 millió veszteség 2015-ben). A fedezett instrumentumon keletkező veszteséget kompenzálja a fedezeti ügyleten elért nyereség. A fedezett instrumentum és a fedezeti ügylet valós érték változása eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredménye és deviza átértékelésként kerül elszámolásra a konszolidált eredménykimutatásban.

Értékesíthető fix kamatozású kötvények egyedi valós érték fedezete

A Csoport a szükséges likvid eszközök szintjét általában értékesíthető államkötvények vásárlásával biztosítja. A Csoport fedezendő kamatkockázatként az értékesíthető kötvények valós értéke és a kockázat nélküli (kamatswap) hozamgörbe változása közti eltérést azonosította. A fedezeti ügyletek fix kamatot fizető és változó kamatot (BUBOR 3M-6M) beszedő kamatswapok.

Az értékesíthető államkötvények és a kamatswapok valós értékének a kamatkockázatból eredő változásai a konszolidált eredménykimutatásban kiütik egymást. A kötvények fedezetlen hitelfelára továbbra is a konszolidált egyéb átfogó jövedelem soron került kimutatásra. A fedezett instrumentum valós értékének változása 1 961 millió Ft nyereség volt 2016-ban (110 millió Ft veszteség 2015-ben).

28 – EGYÉB ESZKÖZÖK

	Adatok millió Ft-ban	
	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Előlegek	174	3 141
Vevők	656	649
Munkavállalókkal szembeni követelések	4	15
Bankkártya tevékenységgel kapcsolatos elszámolások	7 140	4 521
Számlavezetéssel kapcsolatos elszámolások	1 013	550
Kompenzáció miatti követelések	59	30
Értékpapírokkal kapcsolatos elszámolások	50	53
Egyéb bevételek és ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	4 553	4 365
Készletek	695	4 916
Egyéb	599	550
	<u>14 943</u>	<u>18 790</u>

A vevők és a bankkártya tevékenységgel kapcsolatos elszámolások között teljesítő, rövid lejáratú követelések vannak, melyek nem késettek. Az egyéb sor tartalmaz 307 millió Ft nemteljesítő lakossági követelést (2015-ben 303 millió Ft) amire 254 millió Ft értékvesztés került elszámolásra a konszolidált beszámolóban (254 millió Ft 2015-ben).

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
29 – HALASZTOTT ADÓ ESZKÖZ ÉS KÖTELEZETTSÉG

Halasztott adó

A konszolidált mérlegben kimutatott halasztott adó állománya és annak változása a következőképpen alakult:

2016. december 31.

	Eszköz	Kötelezettségek	Adatok millió Ft-ban	
			Eredmény- kimutatás	Saját tőke
Munkavállalói juttatások	46	-	(153)	-
Elhatárolt veszteség	1	-	(25)	-
Tárgyi eszközök és immateriális javak	634	-	(834)	-
Céltartalék a Kúria törvényhez kapcsolódóan várható veszteségre és a hitelek és követelések könyv szerinti értékének módosítása a jövőbeli cash flow-k újrabecslése miatt	-	-	(5 128)	-
Egyéb céltartalék jövőbeli és függő kötelezettségekre	59	-	(92)	-
Hitelekre képzett értékvesztés	91	-	(113)	-
Valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	1 849	-	(1 041)	-
Értékesíthető instrumentumok	(1 458)	-	-	1 714
Cash flow hedge ügyletek	(603)	-	-	506
Egyéb*	(269)	-	(583)	-
Összesen	350	-	(7 969)	2 220

2015. december 31.

	Eszköz	Kötelezettségek	Adatok millió Ft-ban	
			Újra megállapított Eredmény- kimutatás	Saját tőke
Munkavállalói juttatások	199	-	9	-
Elhatárolt veszteség	26	-	(75)	-
Tárgyi eszközök és immateriális javak	1 468	-	(113)	-
Céltartalék a Kúria törvényhez kapcsolódóan várható veszteségre és a hitelek és követelések könyv szerinti értékének módosítása a jövőbeli cash flow-k újrabecslése miatt	5 128	-	(4 246)	-
Egyéb céltartalék jövőbeli és függő kötelezettségekre	151	-	2 546	-
Hitelekre képzett értékvesztés	204	-	37	-
Valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	2 890	-	344	-
Értékesíthető instrumentumok	(3 172)	-	-	(922)
Cash flow hedge ügyletek	(1 109)	-	-	(68)
Egyéb*	314	-	(3 377)	-
Összesen	6 099	-	(4 875)	(990)

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.****KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET****29 – HALASZTOTT ADÓ ESZKÖZ ÉS KÖTELEZETTSÉG (folytatás)**

*Az Egyéb sor a magyar és nemzetközi számviteli sztenderdek eltéréseiből adódó átmeneti különbszetekre beállított halasztott adó eszközt és kötelezettséget tartalmazza, melyek a hitelnyújtásból eredő díjbevételek amortizációjához, az értékvesztett eszközök kamatbevételének függővé tételéhez, a pénzügyi lízingekhez és az értékpapírok eltérő könyv szerinti értékéhez kapcsolódnak.

2016-ban a halasztott adó számításának alapját a magyar és nemzetközi számviteli előírások szerint összeállított konszolidált mérlegben szereplő eszközök és források közötti átmeneti különbszetek képezték. Az alkalmazott adókulcs 9% vagy 10,82% (9% társasági adó és 1,82% helyi adó) (2015-ben 20,62% ami 19% társasági adót és 1,62% helyi adót tartalmaz).

A Csoport abban az esetben számol halasztott adót az elhatárolt veszteségre, ha valószínűsíthető, hogy azt az adott leányvállalat adózási szempontból fel tudja használni. A 2015. január 1-je előtt felmerült veszteségekre képzett adót a felmerülés évétől számított 10 éven belül lehet felhasználni. A 2015. január 1-jén vagy az után induló üzleti években elhatárolt veszteségeket 5 évig lehet felhasználni.

A Csoport a 2016. december 31-én fennálló 706 millió Ft elhatárolt veszteségéből (1 308 millió Ft 2015. december 31-én) 701 millió Ft-ra (1 171 millió Ft 2015. december 31-én) nem képzett halasztott adó eszközt, mivel ez az elhatárolt veszteség nagy valószínűséggel nem kerül felhasználásra adóalap módosító tételként a jövőben. A fennmaradó 5 millió Ft részét képezi a halasztott adó számításnak 2016-ban (137 millió Ft 2015. december 31-én).

A csoporttagok üzleti tervei alapján a vezetőség úgy gondolja, hogy az elhatárolt veszteség, melyre halasztott adó lett elszámolva a konszolidált beszámolóban, a jövőben felhasználható lesz, mint adóalap csökkentő tétel.

30 – BEFEKTETÉSEK TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOKBAN

Adatok millió Ft-ban

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
HAGE Zrt.	542	542
Összesen	<u>542</u>	<u>542</u>

Adatok millió Ft-ban

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Nyitó egyenleg	542	542
- Befektetések értékesítése	-	-
- Könyv szerinti érték, kivezetés, végelszámolás	-	-
- Tárgyévben elszámolt eredmény	-	-
Záró egyenleg	<u>542</u>	<u>542</u>

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

30 – BEFEKTETÉSEK TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOKBAN (folytatás)

A Csoport társult vállalkozásainak nincs olyan függő kötelezettsége 2016. december 31-én, melyért a Csoport és a társult vállalkozás többi tulajdonosa közösen felelne.

Az alábbi táblázat a társult vállalkozások pénzügyi adatait tartalmazza 2016. december 31-re vonatkozóan.

Adatok millió Ft-ban

	<u>Összes eszköz</u>	<u>Értékesítés nettó árbevétele</u>	<u>Adózott eredmény</u>
HAGE Zrt.	10 935	7 518	604

A táblázat előzetes adatokat tartalmaz.

Az alábbi táblázat a társult vállalkozások pénzügyi adatait tartalmazza 2015. december 31-re vonatkozóan.

Adatok millió Ft-ban

	<u>Összes eszköz</u>	<u>Értékesítés nettó árbevétele</u>	<u>Adózott eredmény</u>
HAGE Zrt.	10 852	7 437	169

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

31 – BEFEKTETÉSI CÉLÚ INGATLANOK

Adatok millió Ft-ban

	Befektetési célu ingatlanok
2014. december 31	
Bruttó érték	900
Felhalmozott értékcsökkenés	(50)
Nettó könyv szerinti érték	<u>850</u>
Változások 2015. év során	
Beszerzés	156
Értékesítés - nettó	(242)
Értékvesztés	(11)
Értékcsökkenés	<u>(13)</u>
2015. december 31	
Bruttó érték	798
Felhalmozott értékcsökkenés	(58)
Nettó könyv szerinti érték	<u><u>740</u></u>
Változások 2016. év során	
Beszerzés	501
Értékesítés - nettó	(208)
Értékvesztés	(7)
Értékcsökkenés	(16)
2016. december 31	
Bruttó érték	1 087
Felhalmozott értékcsökkenés	(77)
Nettó könyv szerinti érték	<u><u>1 010</u></u>

A befektetési célú ingatlanok a követelések fejében átvett ingatlanokat tartalmazza. A Csoport szándéka belátható időn belül értékesíteni az ingatlanokat.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
31 – BEFEKTETÉSI CÉLÚ INGATLANOK (folytatás)

2016. december 31-én és 2015. december 31-én az eszközök valós értéke és könyv szerinti értéke közötti különbség immateriális volt.

A Csoport úgy ítéli meg, hogy a befektetési célú ingatlanok könyv szerinti értéke megközelíti a valós értéküket (mely 3-as szintbe sorolandó a valós érték hierarchiában).

32 – TÁRGYI ESZKÖZÖK

	Adatok millió Ft-ban				
	<u>Ingatlanok</u>	<u>IT felszerelések</u>	<u>Irodai felszerelések</u>	<u>Egyéb</u>	<u>Összesen</u>
2015. január 1.					
Bruttó érték	49 109	14 797	9 793	2 685	76 384
Halmazott értékcsökkenés	<u>(16 523)</u>	<u>(11 402)</u>	<u>(7 764)</u>	<u>(1 371)</u>	<u>(37 060)</u>
Nettó könyv szerinti érték	32 586	3 395	2 029	1 314	39 324
Változások 2015. év során					
Beszerzés (külső)	1 923	404	558	566	3 451
Értékesítés - nettó	(17)	(1)	-	(330)	(348)
Értékvesztés	(690)	(3)	(13)	(71)	(777)
Értékcsökkenés	(2 278)	(981)	(648)	(284)	(4 191)
Egyéb	<u>-</u>	<u>(2)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(2)</u>
2015. december 31.					
Bruttó érték	47 895	11 424	9 824	2 616	71 759
Halmazott értékcsökkenés	<u>(16 371)</u>	<u>(8 612)</u>	<u>(7 898)</u>	<u>(1 421)</u>	<u>(34 302)</u>
Nettó könyv szerinti érték	31 524	2 812	1 926	1 195	37 457
Változások 2016. év során					
Beszerzés (külső)	1 537	3 071	850	925	6 383
Értékesítés - nettó	-	(2)	-	(226)	(228)
Értékvesztés	(623)	(25)	(76)	(5)	(729)
Értékcsökkenés	<u>(2 437)</u>	<u>(1 221)</u>	<u>(628)</u>	<u>(345)</u>	<u>(4 631)</u>
2016. december 31.					
Bruttó érték	47 439	12 485	9 266	2 581	71 771
Halmazott értékcsökkenés	<u>(17 438)</u>	<u>(7 850)</u>	<u>(7 194)</u>	<u>(1 037)</u>	<u>(33 519)</u>
Nettó könyv szerinti érték	<u>30 001</u>	<u>4 635</u>	<u>2 072</u>	<u>1 544</u>	<u>38 252</u>

A beruházások értéke 2016. december 31-én 4 858 millió Ft volt (4 259 millió Ft 2015. december 31-én).

Azoknak a tárgyi eszközöknek a bruttó könyv szerinti értéke, melyek teljesen leírásra kerültek, de továbbra is használatban maradtak 12 894 millió Ft volt 2016. december 31-én (15 278 millió Ft 2015. december 31-én).

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
33 – IMMATERIÁLIS JAVAK

	Adatok millió Ft-ban		
	<u>Szoftverek</u>	<u>Egyéb immateriális javak</u>	<u>Összesen</u>
2015. január 1.			
Bruttó érték	37 179	6	37 185
Halmazott értékcsökkenés	<u>(27 133)</u>	<u>(4)</u>	<u>(27 137)</u>
Nettó könyv szerinti érték	10 046	2	10 048
Változások 2015. év során			
Beszerezés (külső)	4 368	-	4 368
Értékvesztés	(8)	-	(8)
Értékcsökkenés	(2 685)	-	(2 685)
2015. december 31.			
Bruttó érték	41 453	6	41 459
Halmazott értékcsökkenés	<u>(29 732)</u>	<u>(4)</u>	<u>(29 736)</u>
Nettó könyv szerinti érték	11 721	2	11 723
Változások 2016. év során			
Beszerezés (külső)	3 798	-	3 798
Értékvesztés	(149)	-	(149)
Értékcsökkenés	(3 362)	-	(3 362)
Egyéb	50	-	50
2016. december 31.			
Bruttó érték	41 359	6	41 365
Halmazott értékcsökkenés	<u>(29 301)</u>	<u>(4)</u>	<u>(29 305)</u>
Nettó könyv szerinti érték	<u>12 058</u>	<u>2</u>	<u>12 060</u>

Azoknak az immateriális javaknak a bruttó könyv szerinti értéke, melyek teljesen leírásra kerültek, de továbbra is használatban maradtak 21 359 millió Ft volt 2016. december 31-én (23 459 millió Ft 2015. december 31-én).

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
34 – CÉLTARTALÉK JÖVŐBENI KÖTELEZETTSÉGEKRE

Adatok millió Ft-ban

	Átszervezésre képzett céltartalék	Céltartalék adó és jogi ügyekre	Egyéb céltartalék	Összesen
Egyenleg 2015. január 1-én	55	32 585	15 950	48 590
Képzés	-	1 002	713	1 715
Felhasználás	(31)	(21 933)	(16 065)	(38 029)
Visszaírás	-	(10 820)	(3)	(10 823)
Diszkont hatás	-	100	-	100
Egyéb (deviza átértékelés)	-	-	(1)	(1)
Egyenleg 2015. december 31-én	24	934	594	1 552
Képzés	-	93	1	94
Felhasználás	(14)	(874)	(459)	(1 347)
Visszaírás	-	(37)	(53)	(90)
Egyéb (deviza átértékelés)	-	-	(7)	(7)
Egyenleg 2016. december 31-én	10	116	76	202

2015. december 31-én az adó és jogi ügyekre képzett céltartalék tartalmazott 31 795 millió Ft céltartalékot a K&H Equities-nél 2003-ban és azelőtt történt visszaélésekből fakadó ügyfélkövetelésekre.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.****KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET****34 – CÉLTARTALÉK JÖVŐBENI KÖTELEZETTSÉGEKRE (folytatás)**

A Csoport által realizált veszteség 21 802 millió Ft volt 2015-ben, ami a fenti táblázat Felhasználás során jelenik meg. A további 10 094 millió Ft céltartalékot és az előzőleg várt 7 076 millió Ft kompenzáció összegét az Egyéb bevételek / (Ráfordítások) soron a Csoport 2015-ben visszairta.

A Csoport érintett a szokásos üzleti tevékenysége során felmerülő jogi ügyekben, illetve követelésekben is. Az adó és jogi ügyekre képzett céltartalékból 116 millió Ft 2016. december 31-én ezekre a jogi ügyekre lett megképezve (2015. december 31-én 934 millió Ft a kereskedelmi jellegű jogi ügyekkel kapcsolatban felmerülő esetleges veszteségekre került megképezésre, amelyek az ügyfeleknek a múltban értékesített befektetési termékekhez kapcsolódtak). A vezetőség úgy ítéli meg, hogy a jelenleg ismert jogi ügyekre megképzett céltartalék megfelelő mértékű a még fennmaradt lehetséges veszteségek fedezésére.

Az egyéb céltartalékok 2015. január 1-ei egyenlegének nagyobb része a Kúria törvénynek megfelelően, a 2014. december 31. előtt lejárt hitelek miatt az ügyfelek felé történő kifizetésből várt veszteségre lett megképezve. A Kúria törvény kapcsán realizált veszteség 2015-ben 15 639 millió Ft volt, ami felhasználásként került bemutatásra a fenti táblázatban.

A Kúria 2016. december 16-i döntése alapján a Gazdasági Versenyhivatal a korábban kiszabott büntetéssel kapcsolatban befizetett 983 millió Ft-ot átutalta a Csoport számlájára 2017-ben (ennek az eseménynek nem volt hatása a konszolidált beszámolóra 2016-ban).

A függő kötelezettségekre 2016. december 31-re vonatkozóan megképzett 2 235 millió Ft (6 213 millió Ft 2015. december 31-re) céltartalék a kiegészítő melléklet 26-os fejezetében kerül bemutatásra. A 202 millió Ft jövőbeni kötelezettségre képzett céltartalék és a 2 235 millió Ft függő kötelezettségre képzett céltartalék összege 2 437 millió Ft (7 765 millió Ft 2015-ben).

35 – EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK

Adatok millió Ft-ban

	<u>2016</u>	<u>Újra megállapított 2015</u>
Szállítók	6 897	11 522
Lízing kötelezettségek	504	510
Számlavezetéssel kapcsolatos elszámolások	14 280	33 876
Hitelezéssel kapcsolatos elszámolások	1 436	675
Bankkártya tevékenységgel kapcsolatos elszámolások	3 377	2 500
Egyéb	16 526	15 735
Egyéb kötelezettségek összesen	<u>43 020</u>	<u>64 818</u>

Az egyéb kötelezettségek többsége rövid lejáratú kötelezettség.

Az Egyéb sor forgalmi adó kötelezettségeket, szociális hozzájárulásokat, tranzakciós adóból származó még be nem fizetett kötelezettséget, munkavállalókkal szembeni kötelezettségeket (lásd 40-es kiegészítő melléklet) és egyéb aktív költség és halasztott bevétel elhatárolásokat tartalmaz, melyek a normál üzletmenet során merülnek fel és általános adminisztratív költségként kerülnek elszámolásra a Konszolidált eredménykimutatásban.

K&H BANK ZRT.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ 2016. DECEMBER 31.

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

36 – JEGYZETT TŐKE

Adatok millió Ft-ban

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Kibocsátott és forgalomban lévő törzsrészesvények	<u>140 978</u>	<u>140 978</u>

A kibocsátott és 2016. december 31-én forgalomban lévő törzsrészesvények névértéke részvényenként 1 Ft (2015. december 31-én szintén 1 Ft volt a névérték).

A Bank részesvényesei:

	<u>2016 Tulajdoni hányad %</u>	<u>2015 Tulajdoni hányad %</u>
KBC Bank N. V.	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>

37 – FÜGGŐ KÖVETELÉSEK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK

A Csoport szokásos üzletmenete során üzletet köt hitelekhez kapcsolódó olyan pénzügyi instrumentumokra, amelyek mérlegén kívüli kockázatot hordoznak. Idetartoznak a hitelkeretek, a pénzügyi garanciák, és az akkreditívek. Ezek az instrumentumok a konszolidált mérlegben megjelenő összegeket meghaladó hitelkockázati elemeket tartalmaznak.

A mérlegén kívüli pénzügyi instrumentumok hitelkockázata a pénzügyi instrumentumban érintett bármely másik fél nem szerződészerű teljesítése miatt keletkező veszteség lehetőségét jelenti. A függő kötelezettségek tekintetében a Csoport ugyanazt a hitelezési politikát követi, mint a mérlegbeli pénzügyi instrumentumok esetében, a jóváhagyási eljárásoktól kezdve a kockázatkezelési limiteken keresztül egészen a nyomon követési folyamatokig.

A hitelkeretek hitelnyújtásra vonatkozó szerződéses megállapodások, rendszerint rögzített, vagy más módon meghatározott lejáráttal, illetve díjfizetési kötelezettséggel. A lehetséges hitelezési veszteség kisebb, mint a fel nem használt keretek összege, mivel a legtöbb hitelkeret esetében a hitelnyújtás attól függ, hogy az ügyfél megfelel-e a teljesítendő feltételeknek. Mivel számos hitelkeret várhatóan a hitel tényleges lehívása nélkül jár le, a kötelezettségvállalások összege nem szükségszerűen tükrözi a jövőbeni készpénzszükségletet.

A kibocsátott pénzügyi garanciák olyan függő kötelezettségvállalások, amelyekkel a Csoport valamely ügyfele teljesítését garantálja egy harmadik fél felé. A garancia kibocsátásában rejlő hitelezési kockázat lényegében ugyanaz, mint az egyéb ügyfelek részére történő hitelnyújtásé. A garanciából eredő esetleges veszteség valószínűségének meghatározása során a Csoport ugyanazon elveket alkalmazza, mint az egyéb hitelkeretek esetleges veszteségére képzendő céltartalék megállapításánál.

Az akkreditívek olyan finanszírozási ügyletek a Csoport és ügyfele között, ahol az ügyfél általában az áru vevője/importőre, a kedvezményezett pedig jellemzően az eladó/exportőr. A hitelezési kockázat korlátozott, hiszen a leszállított áru a tranzakció biztosítékaként szolgál.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

37 – FÜGGŐ KÖVETELÉSEK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK (folytatás)

A Csoport hitelezéshez kapcsolódó függő követelései és függő kötelezettségvállalásai a következők:

Adatok millió Ft-ban

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Hitelkeretek – le nem hívott összeg		
Kapott	9 546	25 069
Adott		
Visszavonhatatlan	259 056	213 433
Visszavonható	270 939	160 091
Adott hitelkeretek összesen	<u>529 995</u>	<u>373 524</u>
Biztosítékok		
Adott	169 082	153 748
Kapott		
Értékvesztett vagy esedékes eszközök mögött álló		
Nem pénzügyi eszköz	200 697	228 334
Pénzügyi eszköz	8 843	2 204
Nem értékvesztett és nem esedékes eszközök mögött álló		
Nem pénzügyi eszköz	1 313 418	1 180 957
Pénzügyi eszköz	681 171	298 018
Kapott garanciák és biztosítékok összesen	<u>2 204 129</u>	<u>1 709 513</u>
Egyéb adott mérlegen kívüli kötelezettségek	<u>9 079</u>	<u>11 920</u>

A fedezeteken az indexált, illetve a felülvizsgált fedezeti érték szerepel.

2016. december 31-én a maximális hitel kitétség csökkentésére kapott biztosítékok összege (amibe az alábbiakban leírt fedezetérték kerül be a kapcsolódó követelés erejéig) 1 217 398 millió Ft volt (2015. december 31-én 829 696 millió Ft). Pénzügyi instrumentumok esetén ez a valós értéket jelenti, lakossági jelzálogok esetén pedig a hitel indexált hitelfedezeti értékét, mely a folyósításkor érvényes hitelfedezeti érték, korrigálva az ingatlan árindexével. A vállalati nem pénzügyi fedezetek a rendszeresen felülvizsgált hitelfedezeti értékükön szerepelnek a számokban.

Az adott biztosítékok tartalmaznak 121 631 millió Ft nem-pénzügyi garanciát 2016-ban (111 971 millió Ft-ot 2015-ben).

Jogi, peres ügyek

Üzleti jellegéből adódóan a hitelintézeti tevékenység velejárói a peres eljárások. A Csoportnak kialakított eljárásrendje van az ilyen ügyek kezelésére. A szakértői vélemény birtokában és a várható veszteség alátámasztott becslése után, a Csoport elvégzi azokkal a követelésekkel kapcsolatos módosításokat, melyek a pénzügyi helyzetére negatív hatást gyakorolhatnak. Év végén a Csoportnak 1 231 millió Ft értékben (5 192 millió Ft 2015. december 31-én) voltak olyan megoldatlan jogi ügyei, melyek esetében a Csoport jogi tanácsadóinak állásfoglalása szerint lehetséges, de nem valószínű, hogy a perek a Csoport számára negatív kimenettel zárulnak, ennek megfelelően a Csoport ezekre a követelésekre nem képzett céltartalékot.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
38 – PÉNZÜGYI ÉS OPERATÍV LÍZING ÜGYLETEK
Csoport mint lízingbe adó

A Csoport a hazai lízingpiacon működik, pénzügyi és operatív lízing termékeket is kínál. A magyar számviteli szabályok szerint operatív lízingnek minősülő szerződések bizonyos esetekben az IFRS terminológia alapján pénzügyi lízingnek tekintendők.

A Csoport elsősorban személyautókat és tehergépjárműveket ad lízingbe. Pénzügyi lízing esetén a lízingbe vevő kiválasztja a lízingelt eszközt, melyet a Csoport megvásárol és a lízingbe vevőnek adja. A Csoport így megfinanszírozza a lízingbe vett eszközt. A lízingbe vevő a lízing futamideje alatt használja az eszközt, fizeti a javítási és karbantartási költségeket, valamint az eszköz biztosítását. A lízing időtartama alatt az eszköz tulajdonosa jogilag a Csoport, aki kamatot kap a lízingbe vevőtől, továbbá a felmerülő költségek nagy részét továbbterheli a lízingbe vevőre. A tulajdonjogból származó kockázatok és előnyök egy része a lízingbe vevőt terheli, illetve illeti meg. A lízingbe vevőnek opciós joga van a tulajdonjog megvásárlására a névleges áron, ami a visszavásárlási ár.

Az alábbi táblázatok e tevékenység főbb számadatait mutatják be.

Pénzügyi lízing

Adatok millió Ft-ban

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Bruttó lízingbefektetés összesen:		
1 évnél rövidebb	16 517	15 968
1 és 5 év közötti	29 210	26 317
5 évnél hosszabb	2 745	5 709
	<u>48 472</u>	<u>47 994</u>
Minimális lízingdíj követelések jelenértéke*:		
1 évnél rövidebb	14 098	12 244
1 és 5 év közötti	27 504	22 739
5 évnél hosszabb	2 471	1 998
	<u>44 073</u>	<u>36 981</u>
Meg nem szolgáltat bevétel	4 399	11 013
Bevételként elszámolt eseti díjak - bruttó	1 033	1 143
Nem garantált maradványérték	6 127	11 896

*Értékvesztéssel csökkentett.

A pénzügyi lízing követelésekre elszámolt értékvesztés 1 335 millió Ft volt 2016. december 31-én (2 926 millió Ft 2015. december 31-én).

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

38 – PÉNZÜGYI ÉS OPERATÍV LÍZING ÜGYLETEK (folytatás)

A Csoport külső ügyfelekkel kötött autó-bérelti szerződésai, melyek IFRS szerint nem felelnek meg a pénzügyi lízing definíciójának, a konszolidált beszámolóban operatív lízingként szerepelnek:

	Adatok millió Ft-ban	
	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Minimális lízingdíj követelések: 1 évnél rövidebb	-	31
	<u>-</u>	<u>31</u>
Bevételeként elszámolt eseti díjak - bruttó	-	32

Az operatív lízing céljára tartott tárgyi eszközök nettó könyv szerinti értéke az alábbiakban kerül bemutatásra:

	Adatok millió Ft-ban	
	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Egyéb berendezések	467	1 668
Halmazott értékcsökkenés	-	59

Csoport mint lízingbe vevő

A Csoport ingatlan lízing-megállapodásokat is kötött, amelyek elszámolása operatív lízingként történik. A Csoportot a szerződések hátralévő futamideje alatt a következő kötelezettségvállalások terhelik:

	Adatok millió Ft-ban	
	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Fel nem mondható operatív lízingek keretében fizetendő minimális jövőbeni lízingdíjak összesen:		
1 évnél rövidebb	1 066	1 002
1 és 5 év közötti	8 063	7 595
5 évnél hosszabb	595	1 323
	<u>9 724</u>	<u>9 920</u>

	Adatok millió Ft-ban	
	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Ráfordításként elszámolt minimum bérelti díj	3 407	3 732

A Csoport nem vár a jövőben haszonbérelti díjbevételt.

A jövőbeni lízingdíjak fele a Csoport új székházának a Csoport által nem tulajdonolt részéhez kapcsolódó, meghosszabbítható szerződésből adódik.

39 – ÜGYLETEK KAPCSOLT FELEKKEL

Ebben a beszámolóban a kapcsolt fél fogalma magába foglal minden olyan vállalkozást, mely közvetlenül vagy közvetett módon a Bank befolyása alatt áll, befolyással rendelkezik a Bank felett, vagy akikkel a Bank közös irányítás alatt áll (azaz az anyavállalatot és azok leányvállalatait és a Bank saját leányvállalatait), valamint a társult vállalkozásokat és a Csoport vezetőségét.

Anyavállalat:

A KBC Bank N.V. tulajdonában van a Bank törzsrészesvényeinek 100,00%-a (2015-ben 100,00%-a). A Csoport végső tulajdonosa a KBC Group N.V.

Leányvállalatok:

A leányvállalatok a kiegészítő melléklet 42-es fejezetében kerülnek bemutatásra.

Társult vállalkozások:

A társult vállalkozások a kiegészítő melléklet 42-es fejezetében kerülnek bemutatásra.

A KBC Csoport tagjai és egyéb kapcsolt felek:

CBC Banque SA
Československa Obchodni Banka a.s.
Československa Obchodna Banka a.s.
KBC Bank Ireland Plc.
KBC Asset Management SA
KBC Asset Management N.V.
KBC Fund Management Limited
KBC Groep N.V.
KBC Securities N.V.
K&H Biztosító Zrt.
Omnia N.V.

Egyéb – a vezetőségen keresztül – kapcsolt felek

Amennyiben a Csoport vezetőségének közvetlenül vagy közvetetten felhatalmazása vagy felelőssége van más, a KBC Csoporton kívüli cégek tevékenységének tervezésében, irányításában vagy ellenőrzésében, abban az esetben az adott cég egyéb – a vezetőségen keresztül – kapcsolt félként kerül bemutatásra.

A hitelintézeti tevékenységből eredő ügyletek kapcsolt felekkel normál piaci kondíciókkal kötött hitelek és betétek, melyekre a Csoport nem képzett értékvesztést, illetve céltartalékot.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
39 – ÜGYLETEK KAPCSOLT FELEKKEL (folytatás)

A kapcsolt felekkel kötött ügyletek állománya év végén és az azokból származó bevételek és ráfordítások a következőképpen alakultak:

	Adatok millió Ft-ban				
	Anyavállalat	Társult vállalkozás	Egyéb vállalatok (KBC Csoport)	Egyéb – a vezetésén keresztül – kapcsolt felek	Összesen
2016. December 31-én					
Eszközök					
Hitelek	442 090	181	46 758	2 517	491 546
Folyószámla	9 914	-	105	8	10 027
Meghatározott időre szóló hitel	432 176	181	46 653	2 509	481 519
Pénzügyi lízing	-	-	-	-	-
Egyéb követelés	-	-	492	-	492
Eszközök összesen	442 090	181	47 250	2 517	492 038
Kötelezettségek					
Betétek	23 512	65	29 710	1 070	54 357
Látraszóló	22 744	65	29 674	1 053	53 536
Meghatározott időre lekötött	768	-	36	17	821
Alárendelt kölcsöntőke	27 957	-	-	-	27 957
Egyéb kötelezettség	328	-	936	-	1 264
Kötelezettség összesen	51 797	65	30 646	1 070	83 578
Eredmény					
Nettó kamat bevétel	(918)	9	(106)	113	(902)
Kamatbevétel	628	9	7	115	759
Kamatráfordítás	(1 546)	-	(113)	(2)	(1 661)
Nettó díjbevétel	(95)	4	926	39	874
Díjbevétel	368	4	2 294	45	2 711
Díjráfordítás	(463)	-	(1 368)	(6)	(1 837)
Egyéb nettó eredmény	32	-	(2 742)	-	(2 710)
Egyéb bevétel	17	-	434	-	451
Egyéb ráfordítás	15	-	(3 176)	-	(3 161)
Eredmény összesen	(981)	13	(1 922)	152	(2 738)
Mérlegen kívüli tételek					
Függő kötelezettségek	58 951	-	5 754	10	64 715
Kapott garanciák	24 441	-	-	-	24 441
Származékos ügyletek névértéken	1 212 633	-	3 156	-	1 215 789

A táblában nem szerepel a derivatívák valós értéke.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
39 – ÜGYLETEK KAPCSOLT FELEKKEL (folytatás)

Adatok millió Ft-ban

	Anyavállalat	Társult vállalkozás	Egyéb vállalatok (KBC Csoport)	Egyéb – a vezetőségen keresztül – kapcsolatos felek	Összesen
2015. December 31-én					
Eszközök					
Hitelek	47 406	271	2 372	6 814	56 863
Folyószámla	774	-	2 372	8	3 154
Meghatározott időre szóló hitel	46 632	271	-	6 806	53 709
Pénzügyi lízing	-	-	-	-	-
Egyéb követelés	13	-	627	-	640
Eszközök összesen	47 419	271	2 999	6 814	57 503
Kötelezettségek					
Betétek	47 001	46	20 562	1 905	69 514
Látraszóló	14 951	46	18 681	1 390	35 068
Meghatározott időre lekötött	32 050	-	1 881	515	34 446
Alárendelt kölcsöntőke	28 141	-	-	-	28 141
Egyéb kötelezettség	354	-	947	-	1 301
Kötelezettség összesen	75 496	46	21 509	1 905	98 956
Eredmény					
Nettó kamat bevétel	(380)	14	(129)	189	(306)
Kamatbevétel	151	14	3	192	360
Kamatráfordítás	(531)	-	(132)	(3)	(666)
Nettó díjbevétel	(472)	4	628	303	463
Díjbevétel	365	4	2 300	359	3 028
Díjrátfordítás	(837)	-	(1 672)	(56)	(2 565)
Egyéb nettó eredmény	(96)	-	(3 198)	-	(3 294)
Egyéb bevétel	41	-	936	-	977
Egyéb ráfordítás	(137)	-	(4 134)	-	(4 271)
Eredmény összesen	(948)	18	(2 699)	492	(3 137)
Mérlegen kívüli tételek					
Függő kötelezettségek	30 977	-	5 227	154	36 358
Kapott garanciák	23 126	-	-	252	23 378
Származékos ügyletek névértéken	970 134	-	6 900	-	977 034

A táblában nem szerepel a derivatívák valós értéke.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.****KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET****39 – ÜGYLETEK KAPCSOLT FELEKKEL (folytatás)****A Csoport vezetőségének tagjaival kötött ügyletek**

A Csoport vezetősége az Igazgatóság tagjait, a szenior ügyvezető igazgatókat és az ügyvezető igazgatókat foglalja magába.

Hitelek

A Csoport belső szabályzata lehetővé teszi a munkavállalók és a vezetőség számára nem kamatozó vagy kedvező kondíciójú hitelek felvételét. Nem kamatozó hitel csak az idevonatkozó törvényi előírásoknak megfelelően adható, meghatározott célra (lakásvásárlásra, amennyiben a hitelfelvevő és az ingatlan is megfelel az előírt követelményeknek). A kedvező kondíciók alatt a kezelési díj alóli mentesülés és a piacinál alacsonyabb kamatláb értendő.

A vezetőség fennálló hosszú lejáratú (15-20 év) lakásvásárlási célú hitelállománya 2016. december 31-én 377 millió Ft (2015. december 31-én 410 millió Ft) volt.

Betétek

A Csoport belső szabályzata szerint a Csoport minden munkavállalója – így a vezetőség tagjai is – jogosult a legalább 4000 alkalmazottal rendelkező vállalkozásoknak ajánlott K&H 4000+ számlavezetési csomag kondíciói szerint folyó- illetve értékpapír számlát nyitni a Banknál. A csomag feltételei alapján a számlák után fizetett kamat az MNB alapkamata -3,25%, de ha az így kapott kamatláb negatív, akkor a K&H látraszóló betét kamata.

A 2016. december 31-én fennálló betétállomány 606 millió Ft (2015. december 31-én 659 millió Ft) volt, melyre a Bank 2 millió Ft kamatot fizetett (2015-ben 4 millió Ft-ot).

2016-ban és 2015-ben a vezetőség a következő juttatásokban részesült:

Juttatás fajtája	Adatok millió Ft-ban	
	2016	2015
Rövid lejáratú juttatások	2 174	2 012
Hosszú lejáratú juttatások	32	57
Részvény alapú kifizetések (pénzeszközben kiegyenlített)	113	91
Juttatások összesen	<u>2 319</u>	<u>2 160</u>

A részvény alapú kifizetésekből származó 242 millió Ft (336 millió Ft 2015-ben) kötelezettség egyéb kötelezettségként került rögzítésre a konszolidált mérlegben.

Részvény alapú kifizetések

A Csoport specifikus szabályokat alkalmaz a Kulcsfontosságú pozíciót betöltő munkavállalók esetében. A Kulcsfontosságú pozíciót betöltő munkavállalók teljesítmény-alapú javadalmazása olyan módon kerül kifizetésre, ami figyelembe vesz kockázatkezelési szempontokat is és nem ösztönöz a túlzott kockázatvállalásra. Ezt az alábbi specifikus szabályok biztosítják a Kulcsfontosságú pozíciót betöltő munkavállalók változó javadalmazása esetében:

- A Kulcsfontosságú pozíciót betöltő munkavállalónak ítélt változó javadalmazás minimum 40%-a nem fizethető ki azonnal, hanem a kifizetés egy három éves időszakra kerül elosztásra;

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

39 – ÜGYLETEK KAPCSOLT FELEKKEL (folytatás)

- A Kulcsfontosságú pozíciót betöltő munkavállalónak ítélt változó javadalmazás fele nem készpénz eszköz (fantom részvény) formájában kerül kifizetésre egy egyéves visszatartási időszakot követően;
- Nincs lehetőség a változó javadalmazás gyorsított kifizetésére és visszafizetés/visszatartás kerülhet alkalmazásra (az alábbi esetekben: bizonyítható az adott munkavállaló helytelen magatartása vagy jelentős hibája; a Csoport eredményének lényeges visszaesése; elégtelen kockázatkezelés; a Csoport gazdasági vagy szabályozott tőkehelyzetének jelentős megváltozása).

Azon Kulcsfontosságú pozíciót betöltő munkavállalók, ahol a változó javadalmazás kevesebb, mint a Javadalmazási politikában meghatározott összeg, mentesített Kulcsfontosságú pozíciót betöltő munkavállalónak minősülnek. (Ebben az esetben a változó javadalmazásra nem alkalmazandó a három éves halasztás és a nem pénzügyi eszközben történő kifizetés, hanem a változó javadalmazás 100%-a azonnal, készpénzben kerül kiegyenlítésre.) Azon munkavállalók, akik esetében a változó javadalmazásra alkalmazandó a halasztás és a nem pénzügyi eszközben történő kifizetés, materiális Kulcsfontosságú pozíciót betöltő munkavállalónak minősülnek.

A materiális Szenior Ügyvezető Igazgatók és a Kulcsfontosságú pozíciót betöltő munkavállalók 2016 évi változó javadalmazási struktúrája

A 2016-os teljesítményév után megítélt változó javadalmazása

	Azonnali kifizetés		Halasztott kifizetés	
Olyan Szenior Ügyvezető Igazgató esetében, akinek a változó bére a Javadalmazási politikában előírt limitet nem haladja meg	(a jutalom 50%-a)		(a jutalom 50%-a)	
Olyan Szenior Ügyvezető Igazgató esetében, akinek a változó bére a Javadalmazási politikában előírt limitet eléri vagy meghaladja	(a jutalom 40%-a)		(a jutalom 60%-a)	
Olyan Kulcsfontosságú pozíciót betöltő munkavállalók esetében, akinek a változó bére a Javadalmazási politikában előírt limitet nem haladja meg	(a jutalom 60%-a)		(a jutalom 40%-a)	
Olyan Kulcsfontosságú pozíciót betöltő munkavállalók esetében, akinek a változó bére a Javadalmazási politikában előírt limitet eléri vagy meghaladja	(a jutalom 40%-a)		(a jutalom 60%-a)	
	Készpénz (az Azonnali rész 50%-a)	Nem készpénzbeli eszköz (az Azonnali rész 50%-a)	Készpénz (a Halasztott rész 50%-a)	Nem készpénzbeli eszköz (a Halasztott rész 50%-a)
Birtokba vétel időzítése	birtokba kerül az odaítéléskor	birtokba kerül az odaítéléskor	3/5 megegyező birtokba kerülési részlet	3/5 megegyező birtokba kerülési részlet
Visszatartási időszak		a visszatartási időszak véget ér 2018/2020 áprilisában		a visszatartási időszak a birtokba kerülést követő egy év múlva ér véget

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

39 – ÜGYLETEK KAPCSOLT FELEKKEL (folytatás)

A készpénz a birtokba vételt követően kerül kifizetésre. A nem készpénz eszköz a visszatartási időszakot követően kerül kifizetésre.

A Csoport a KBC részvényeknek a jutalomszámítás alapját képező évet követő év első három hónapja alapján kalkulált átlagos árfolyamát használja arra, hogy megállapítsa a részvények darabszámát az összes kulcsfontosságú személynek járó jutalomra vonatkozóan. A fantom részvények a kifizetés évének első három havi átlagos KBC részvény árfolyama alapján kerülnek kifizetésre.

	2016		2015	
	Részvény darabszám	Súlyozott átlagos részvény árfolyam* Ft/részvény	Részvény darabszám	Súlyozott átlagos részvény árfolyam* Ft/részvény
Állomány az időszak elején	15 052	11 748	19 553	10 069
Új részvények kiosztása	4 075	15 501	4 037	15 936
Lehívott részvények	(7 895)	10 121	(8 360)	10 043
Transzferált részvények**	-	-	(178)	10 043
Állomány az időszak végén	<u>11 232</u>	<u>13 924</u>	<u>15 052</u>	<u>11 748</u>

*A kiosztás napján érvényes részvény árfolyam súlyozva az átruházás napján meglévő részvények darabszámával.

**A KBC csoporttagok között év közben mozgó munkavállalóknak kiosztott részvények növelhetik/csökkenthetik a Csoport által lehívható illetve kifizethető részvények számát. Ezek a változások a transzferált részvények soron jelennek meg.

2016. december 31-én a fantom részvények árfolyama a KBC részvények záró árfolyama alapján 17 459 Ft/részvény volt (17 385 Ft/részvény 2015. december 31-én).

2016. december 31-én és 2015. december 31-én a meglévő részvényállományban nem voltak lehívható részvények.

A kifizetett részvények súlyozott átlagos árfolyama az átváltás napján 15 501 Ft/részvény volt 2016-ban (15 936 Ft/részvény 2015-ben).

A 2016. december 31-én meglévő fantom részvények súlyozott átlagos hátralévő futamideje 12 hónap (13 hónap 2015. december 31-én).

A Csoport folytatja a részvény alapú kifizetések alkalmazását a 2016-os teljesítmények kompenzálására is.

2016. december 31-én a 2016-os teljesítmény után járó fantom részvények darabszáma nem ismert, mivel az első átruházás 2017 áprilisában történik meg.

A kiosztás napjától kezdve a Csoport a fantom részvényeket a KBC részvények jegyzett piaci árfolyama alapján értékeli. Belső érték nem kerül könyvelésre.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.****KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET****40 – MEGHATÁROZOTT JUTTATÁSI PROGRAMOK**

A Bank munkavállalóinak egy része jogosult a Bank által indított meghatározott juttatási programokban való részvételre. A juttatás összege függ a munkavállaló által a Bankban eltöltött idő hosszúságától egy meghatározott periódusban és a referencia kamatláb mértékétől. A programból származó cash flow-k nincsenek jelentős hatással a Bank jövőbeli cash-flow-jára.

Az alábbi táblázat a meghatározott juttatási kötelezettségek alakulását mutatja 2016-ban és 2015-ben.

Adatok millió Ft-ban

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Meghatározott juttatási kötelezettségek a periódus elején	1 047	998
Aktuális szolgáltatási költségek	(562)	-
Kamatráfordítás	<u>31</u>	<u>49</u>
Meghatározott juttatási kötelezettségek a periódus végén	<u><u>516</u></u>	<u><u>1 047</u></u>

A meghatározott juttatási programok kamatráfordítása kamat és kamatjellegű ráfordításként jelenik meg a konszolidált beszámolóban (3-as kiegészítő melléklet). Az aktuális szolgáltatási költségek a meghatározott juttatási programok átstrukturálásából adódó változásokat tartalmazza. Az aktuális szolgáltatási költségek a személyi jellegű ráfordítások között kerülnek elszámolásra a konszolidált beszámolóban (11-es kiegészítő melléklet).

41 – KÖNYVVIZSGÁLÓ JAVADALMAZÁSA

2016-ban a Csoport 180 millió Ft ráfordítást számolt el az Ernst & Young Audit Kft.-vel és a PricewaterhouseCoopers Könyvv. Kft. szemben éves audit szolgáltatás címén (2015-ben 209 millió Ft-ot az Ernst & Young Audit Kft.-vel szemben). 2016-ban további 3 millió Ft került kifizetésre vagy elhatárolásra az Ernst & Young Audit Kft.-vel szemben egyéb szolgáltatások címén, mint megállapodás szerinti vizsgálat a vezetőség belső kontrol hatékonyságáról tett állításáról (2015-ben 5 millió Ft).

K&H BANK ZRT.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ 2016. DECEMBER 31.

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

42 – LEÁNYVÁLLALATOK ÉS TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOK

Teljeskörűen konszolidált leányvállalatok	Főtevékenység	Tulajdoni hányad	Tulajdoni hányad
		2016	2015
		%	%
K&H Jelzálogbank Zrt.	Hitelintézet	100	-
K&H Autópark Kft.	Operatív lízing	100	100
K&H Eszközlízing Kft.	Operatív lízing	100	100
K&H Alkusz Kft. „v.a.”	Biztosítási alkusz	-	100
K&H Lízing Zrt. „v.a.”	Pénzügyi lízing	-	100
K&H Ingatlanlízing Zrt.	Pénzügyi lízing	100	100
K&H Befektetési Alapkezelő Zrt.	Alapkezelő	100	100
K&H Csoportszolgáltató Kft.	Csoportszolgáltató központ	100	100
K&H Equities Zrt.	Befektetési szolgáltatás	100	100
K&H Faktor Zrt.	Egyéb pénzügyi szolgáltatás	100	100
Kontrol alatt álló, de nem konszolidált befektetések			
K&H csúcstámadás zártkörű alap	Befektetési alap	91	91
Equity módszerrel konszolidált társult vállalkozások			
HAGE Zrt.	Húsfeldolgozás	25	25

A Csoport a K&H csúcstámadás zártkörű alap 91%-át tulajdonolja. Mivel az alapot a Bank egyik leányvállalata, a K&H Befektetési Alapkezelő Zrt. kezeli, ezért a Csoport kontrollt gyakorol az alap felett. Az alap a kerekedési célú tőkeinstrumentumként szerepel a konszolidált beszámolóban és valós értéken értékelődik. A Csoport nem konszolidálja az alapot tekintettel arra, hogy az értékelés megváltoztatásának (konszolidációba való bevonás valós értékre értékelés helyett) immateriális hatása lenne a Konszolidált éves beszámolóban szereplő számokra.

A táblázatban felsorolt vállalatok üzleti tevékenységüket Magyarországon folytatják.

A K&H Alkusz Kft. és a K&H Lízing Zrt. végelszámolásra került 2016-ban. A végelszámolásnak nem volt materiális hatása a Csoport eredményére.

2016-ban a Bank jelzálogbankot alapított. A K&H Jelzálogbank Zrt. 2016. május 12-én került bejegyzésre.

43 – MÉRLEGFORDULÓNAP UTÁNI ESEMÉNYEK

A konszolidált beszámoló jóváhagyásáig nem történt mérlegfordulónap utáni esemény.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
44 – A MAGYAR SZÁMVITELI TÖRVÉNY ÉS AZ IFRS SZERINTI BESZÁMOLÓK ÖSSZEHOSONLÍTÁSA

	Tárgyévi nyereség	Saját tőke ¹	Eszközök	Adatok millió Ft-ban Alárendelt kölsöntőke és kötelezettségek
A Bank magyar számviteli törvény szerint összeállított egyedi beszámolója	47 134	212 295	2 863 253	2 603 824
<u>IFRS beszámoló összeállításához szükséges módosítások</u>				
ÁFA és a pénzügyi lízingek aktiválása, az ingatlanok átértékelése	128	(3 193)	(2 559)	506
Portfólió alapon képzett értékvesztés	169	(1 671)	(1 195)	307
Specifikus értékvesztés	(193)	1 122	775	(154)
Értékpapírok könyv szerinti értéke ²	4 147	(2 599)	(8 046)	(9 594)
Pénzügyi instrumentumok valós értékre értékelése (az értékesíthető értékpapírok és a cash flow fedezeti ügyletek kivételével)	(2 921)	(8 402)	1 902	13 225
Értékesíthető értékpapírok átértékelése	(1 869)	13 239	11 371	1
Cash flow fedezeti ügyletek	(1 320)	1 320	-	-
Növekedési Hitelprogram	-	-	(10 164)	(10 164)
Hitelekhez kapcsolódó díjak amortizációja	333	844	1 136	(41)
A hitelek és követelések könyv szerinti értékének módosítása a jövőbeli cash flow-k újrabecslése miatt	36	-	(14)	(50)
Meghatározott juttatási program	1 405	(1 047)	-	(358)
Társasági adó	(7 683)	7 986	221	(82)
Bank egyedi beszámolója IFRS módosítások után	39 366	219 894	2 856 680	2 597 420
Leányvállalatok magyar számviteli törvény szerinti egyedi beszámoló	2 423	5 143	59 594	52 028
<u>IFRS beszámoló összeállításához szükséges módosítások</u>				
Portfólió alapon képzett értékvesztés	5	(9)	(4)	-
Pénzügyi lízing	(60)	(202)	(230)	32
Halasztott adó	(57)	64	7	-
Leányvállalatok egyedi beszámoló	2 311	4 996	59 367	52 060
Konszolidáció	(2 800)	(2 720)	(90 350)	(84 830)
Konszolidált IFRS beszámoló	38 877	222 170	2 825 697	2 564 650

¹ A tárgyévi nyereség nélkül.

² Az értékpapírok könyv szerinti értéke eltér a magyar és a nemzetközi számviteli szabványok szerint. Az eltérés a szállítós repo ügyletek múltbeli eltérő számviteli kezeléséből adódik.

45 – KOCKÁZATKEZELÉS

45.1 Általános tudnivalók

A Csoport nem csupán univerzális kereskedelmi bank és a magyar piac meghatározó szereplője, hanem a KBC nemzetközi banki és biztosítási csoport tagja is. Ennek megfelelően a Csoport tevékenységei széleskörűek, a lakossági, vállalati és szakértői pénzügyi szegmensekre egyaránt kiterjednek. Pénzügyi közvetítői szerepében a Csoport különböző bizonytalansági tényezőkkel néz szembe, amelyek egyszerre jelentenek kockázatot és lehetőséget. A vezetés számára a kihívást annak meghatározása jelenti, hogy milyen mértékű bizonytalanságot fogadhat el, miközben a Csoport részvényesi értéke növelésére törekszik.

A kockázatkezelés teszi lehetővé a felső vezetés számára, az említett bizonytalanság és a hozzá kapcsolódó kockázatok és lehetőségek hatékony kezelését, egyúttal emelve a Csoport értéktermelő képességét. Ennek megfelelően mind a KBC Csoportnál, mind K&H Csoportnál az érték- és a kockázatkezelés a következő alapelvekre épül:

- Az érték-, kockázat- és tőkekezelés elválaszthatatlanul összekapcsolódik.
- A kockázatkezelés kérdését átfogó, vállalkozás-szintű szemszögből kell megközelíteni figyelembe véve valamennyi kockázatot, amelynek egy társaság ki van téve és az általa végzett valamennyi tevékenységet.
- Az érték- és kockázatkezeléshez kapcsolódó felelősség elsődlegesen az üzletági vezetőségé, azonban a Tőke és Kockázat Felügyeleti Szolgáltatás területen belül külön – az üzletági vezetéstől független – Érték és Kockázatkezelési Osztály lát el tanácsadói, támogatói és felügyeleti szerepet.
- Minden jelentős leányvállalat köteles az anyavállalat kockázatirányítási modelljét követni.

A Csoport kockázatkezelési tevékenysége elsősorban a nemzetközi sztenderdekkel és a KBC Csoport alapelveivel összhangban álló tőke megfelelés belső értékelésének folyamatán alapszik, amely tárgyát képezi a felügyeleti felülvizsgálat és értékelési folyamatnak (SREP), melyet az anyavállalat országának felügyelete és a helyi felügyelet irányít az Egységes Tőke Döntés keretében.

A Csoport a helyi felügyelet irányelvei alapján Helyreállítási Tervet készített.

Kockázatkezelési irányítási modell

Az érték- és kockázatkezelési irányítási modell az egyes szervezeteken belül határozza meg a különböző testületek és személyek felelősségi köreit és feladatait azzal a céllal, hogy biztosítsa az értékteremtés megbízható irányítását, és a kapcsolódó, a banki és biztosítási tevékenységet érintő kockázatok kezelését. A Csoport kockázatirányítási modellje három vonalra épül:

- Az átfogó társasági és kockázati bizottságok az Igazgatóság, az Audit Bizottság, a Kockázat és Compliance Bizottság, a Vezetői Bizottság, az Ország Csapat és a Tőke és Kockázati Felügyelő Bizottság. E bizottságok átfogó kockázatkezeléssel és az értéktermelés nyomon követésével foglalkoznak.
- A speciális kockázati tanácsok (a Hitelkockázati Tanács, a Kereskedési Kockázati Tanács, a Működési Kockázati Tanácsok) feladata, hogy konkrét kockázattípusokra vonatkozóan vezessenek be csoportszintű kereteket és felügyeljék a kapcsolódó kockázatkezelési folyamatot. A kockázati tanácsok tagjai az üzletágak vezetésének és az illetékes Érték és Kockázatkezelés osztályok a képviselői.
- Az üzletági vezetés és az egyes tevékenységek bizottságai felelnek elsődlegesen az érték- és kockázatkezelésért operatív szinten. Az Érték és Kockázatkezelési osztály méri a kockázatokat, a gazdasági tőkét és az értékteremtést valamennyi érintett üzleti vállalkozásra vonatkozóan és az eredményekről közvetlenül az üzletág-vezetésnek és az egyes tevékenységekért felelős bizottságoknak számol be.
- A Tőke és Kockázat Felügyeleti Szolgáltatás területen belül az Integrált Érték- és Kockázatkezelés Igazgatóság feladata a három meglévő kompetenciaközpont eredményeinek átfogása, a munkamegosztás koordinálása és jelentés a kockázatokról, tőkéről és az értékteremtésről a felső vezetés felé.

Az Igazgatóság és a Kockázat és Compliance Bizottság fontos szerepet játszanak az értékteremtésben és a kockázatirányításban. A Kockázat és Compliance Bizottságnak történő rendszeres beszámolókat biztosítják, hogy mindenre kiterjedő információ jusson el az Igazgatóság megfelelő tagjaihoz az év folyamán. Emellett a teljes Igazgatóságnak az éves kockázati limitek jóváhagyásába történő bevonása révén az Igazgatóság képes teljes körű információkon alapuló döntéseket hozni arról, hogy milyen mértékű kockázatot tekint a Csoport számára elfogadhatónak, és megfelelőnek tartja-e a kockázatkezelés szerkezetét.

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

Kockázatmérés és monitoring

A kockázatmérés és a monitoring általában a következő folyamatokat foglalja magában:

- Kockázatok azonosítása: lényeges kockázatok feltérképezésének és meghatározásának folyamata, amelyek pozitív vagy negatív hatással lehetnek a Csoport pénzügyi helyzetére. A kockázatok azonosítását az egyes üzleti területeken Új és Aktív Termékek Folyamata (New and Active Products Process, NAPP) is biztosítja.
- Kockázatmérés: a kockázatoknak való kitettség minőségi és mennyiségi felmérése. A Csoport az itt felsorolt lényeges kockázattípusokra többek között az alábbi kockázati mérőszámokat alkalmazza:
 - Hitelbedőlés és migrációs kockázat: nominális pozíciók (kintlévőség/kitettség), PD (hitelbedőlés valószínűsége), LGD/EL (nem-teljesítéskori veszteségráta/várható veszteség), hitelkoncentrációs ráták, hitel nem-fizetési ráták, átstrukturált hitel ráták, hitel veszteség ráták, kockázattal súlyozott eszközérték, stressz teszt eredmények.
 - Kereskedési kockázat: BPV (bázispont érték), historikus kockázatotott érték (hVaR), stressz teszt eredmények.
 - ALM (eszköz-forrás kezelési) kockázat: BPV, kamatjövedelmi nyomástereszt eredmények, paraméteres VaR
 - Működési kockázat: KRI (kulcsfontosságú kockázati) mutatók, kockázati önértékelés eredményei, a Csoportszabályzatoknak való megfelelés szintje, krízis kezelő tervek elérhetősége.
 - Likviditási kockázat: likviditási rés, hitel/betét arány, likviditás fedezettség mutató, nettó stabil forrás arány, likviditási koncentráció ráták, stressz teszt eredmények.
- Limitek meghatározása: a kockázatvállalás egyes formái jóváhagyásának egyik módja. A limit jelzi, hogy milyen mértékű kockázatot tekint a Csoport maximálisan elfogadhatónak egy portfólióra vagy portfólió-szegmensre vonatkozóan. A limitek tükrözik az általános kockázati hajlandóságot is, amelyet az Igazgatóság határoz meg. Ez az általános kockázati hajlandóság bomlik konkrét kockázati limitekre vagy toleranciákra, amelyek tükrözik, a célkitűzésektől való elfogadható eltérések mértékét. A kockázati limiteket az Igazgatóság fogadja el.
- Jelentés: a kockázatmérések eredményeire és a limitek betartására (a kockázati kitettségek a kockázati limitekkel történő összevetésére) vonatkozó, strukturált formában történő beszámolás a döntéshozóknak (a megfelelő kockázati bizottságok) részére. A Csoportban alkalmazott legfontosabb jelentések a következők:
 - a legfontosabb kockázattípusoknak való kitettség
 - kulcs kockázati mutatók
 - limit túllépések
 - veszteségek
 - a Kockázatkezelési igazgatóság javaslatai a kockázati lépésekre.

A helyi érték- és kockázatkezelési osztályok kettős jelentési rendszert alkalmaznak: hierarchikus jelentést a helyi kockázati bizottságokon keresztül a helyi Vezetői Bizottság felé és funkcionális jelentést a KBC Csoportszintű érték- és kockázatkezelésen keresztül a csoportszintű kockázati bizottságok és a KBC Csoportszintű Vezetői Bizottsága részére.

- Monitoring és a hiányosságokra való reagálás: a kockázatokra történő reagálás célja az, hogy korlátozzuk a fenyegetettséget és kihasználjuk a lehetőségeket. A vezetőségnek (vagy a megfelelő döntéshozóknak) a kockázatokra megfelelő választ kell kidolgozniuk, és kontroll-eszközöket kell meghatározniuk, bevezetniük és alkalmazniuk a Csoport kockázati limitjeinek megfelelő maradvány kockázati szint elérése érdekében.

A következőkben az egyes lényeges kockázati típusokról lesz szó részletesebben.

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

45.2 A likviditási kockázat és a finanszírozás kezelése

A likviditás a Csoport azon képessége, hogy az eszközökben történő növekedést finanszírozza és kötelezettségeit azok esedékességekor teljesítse anélkül, hogy elfogadhatatlan veszteségek merülnének fel. A Bank azon alapvető szerepe, hogy a rövid-távú betétek és a hosszú-távú hitelek közt lejáratát átalakítást hajt végre maga után vonja a Bank likviditási kockázatnak való kitettséget mind intézmény-specifikus, mind a piac egészét érintő jelleggel. A likviditási kockázatkezelés fontossága rendkívül jelentős, mivel egyetlen intézmény likviditáshiánya az egész rendszerre kihathat. Az elmúlt évtized pénzügyi piaci fejleményei tovább fokozták a likviditási kockázat és e kockázat kezelésének komplexitását.

A likviditási kockázatkezelési rendszer célja a likviditási kockázatok korlátozása a megfelelő finanszírozási szint, a Bank potenciális növekedése, valamint a likviditási sokkok figyelembe vételével a Csoport pénzügyi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges cash flow rendelkezésre állásának biztosítása:

- normál üzleti körülmények között
- extrém körülmények között (esetleges sokk esetén)
- és különböző időtávokra vonatkozóan (rövid-, közép- és hosszú távon).

A Csoport a következő likviditási kockázati tényezőket vizsgálja:

- A rövid-távú likviditási kockázat annak kockázatát jelenti, hogy a Bank nem képes fizetési kötelezettségei egészének teljesítésére vagy nem képes fizetési kötelezettségeit időben teljesíteni. A rövid-távú likviditási kockázat maximum 30-90 munkanapos időtávra vonatkozik.
- A hosszú-távú likviditási kockázat annak kockázata, hogy további refinanszírozási források csak magasabb piaci kamatláb mellett lesznek hozzáférhetők. A hosszú-távú likviditási kockázat legalább 1 éves időtávra vonatkozik.
- Koncentrációs likviditási kockázat akkor jelentkezik, ha a Bank egy betétesnek, egy betéti instrumentumnak, egy piaci szegmensnek vagy egy devizának rendkívüli mértékben van kitéve elsősorban a források oldalán. Koncentrációs likviditási kockázatot okozhat azonban egy a mérlegben szereplő vagy mérlegben kívüli instrumentum koncentrációja is, amely a várható cash flow mértékét jelentős módon megváltoztathatja.
- A piacképes eszköz kockázat azt a kockázatot jelenti, hogy a Bank bizonyos eszközöket csak piaci ár alatt lesz képes eladni.

A likviditási tartalék a Csoport likviditási forrása. A Csoport folyamatosan megfelelő mértékű likviditási forrást tart fenn összeg, lejárat és minőség szempontjából egyaránt annak érdekében, hogy továbbra is elegendő tudjon tenni kötelezettségeinek azok esedékességekor normál körülmények között ugyanúgy, mint rendkívüli helyzetekben.

A likviditási tartalék szerkezete tükrözi a Csoport piaci helyzetét, a tulajdonosi szerkezetből eredő előnyöket, valamint a különböző belső és külső prudenciális elvárásokat, mint például:

- jelentős források bevonása (mind vállalati, mind lakossági) ügyfelektől;
- a nemzetközi tőkepiacokhoz való (közvetett) hozzáférés, KBC csoport (anyavállalat) által nyújtott források;
- a finanszírozási költségek minimális szinten tartása a versenyképesség fenntartása mellett (az áraknak összhangban kell állniuk a piac többi fontos szereplője által alkalmazott árakkal);
- az agresszív árazással bevonható instabil betétekre való támaszkodás elkerülése, amennyire ez lehetséges;
- teljes körű szolgáltatások nyújtása az ügyfeleknek, a pénzügyi termékek lehető legszélesebb körével.

A Csoportnak a Magyar Nemzeti Banknál és külföldi levelező bankjainál vezetett számlákon lévő egyenlege lehetővé teszi kötelezettségeinek folyamatos teljesítését.

Az eszközök és kötelezettségek várható hátralévő futamidő szerinti bontása a 24-es kiegészítő mellékletben található.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

Az alábbi táblák a pénzügyi kötelezettségek, valamint a függő és jövőbeli kötelezettségek jövőbeli nem diszkontált pénzáramát mutatják be a szerződéses hátralévő lejárat alapján 2016. december 31-re vonatkozóan. A kereskedési célú származékos ügyletek esetén a táblázatok a valós értéket tartalmazzák.

Adatok millió Ft-ban

	Kereskedési célú származékos ügyletek	Kereskedési célú rövid kötvény pozíciók	Eredménnyel szemben valós értéken értékelte kötelezettségek	Fedezeti célú származékos ügyletek	Amortizált bekerülési értéken tartott kötelezettségek	Összesen
Pénzügyi kötelezettségek						
Látra szóló	-	-	-	-	1 743 472	1 743 472
3 hónapon belüli	2 676	4 602	14 054	76	158 497	179 905
3 hónapon túli és 1 éven belüli	5 141	2 885	79 202	1 662	101 805	190 695
1 éven túli és 5 éven belüli	15 978	-	109 261	4 483	204 973	334 695
5 éven túli	500	-	309	7	92 826	93 642
Összesen	24 295	7 487	202 826	6 228	2 301 573	2 542 409

Adatok millió Ft-ban

	Hitelkeretek	Garanciák	Akkreditívek	Összesen
Függő és jövőbeli kötelezettségek				
Látra szóló	529 995	169 082	9 079	708 156
3 hónapon belüli	-	-	-	-
3 hónapon túli és 1 éven belüli	-	-	-	-
1 éven túli és 5 éven belüli	-	-	-	-
5 éven túli	-	-	-	-
Összesen	529 995	169 082	9 079	708 156

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

Az alábbi táblák a pénzügyi kötelezettségek, valamint a függő és jövőbeni kötelezettségek jövőbeli nem diszkontált pénzáramát mutatják be a szerződéses hátralévő lejárat alapján 2015. december 31-re vonatkozóan. A kereskedési célú származékos ügyletek esetén a táblázatok a valós értéket tartalmazzák.

Adatok millió Ft-ban

	Kereskedési célú származékos ügyletek	Kereskedési célú rövid kötvény pozíciók	Eredményel szemben valós értéken értékeit kötelezettségek	Fedezeti célú származékos ügyletek	Amortizált bekerülési értéken tartott kötelezettségek	Összesen
Pénzügyi kötelezettségek						
Látra szóló	-	-	41	-	1 364 741	1 364 782
3 hónapon belüli	2 851	9 824	24 761	-	244 494	281 930
3 hónapon túli és 1 éven belüli	5 031	-	55 864	1 038	109 548	171 481
1 éven túli és 5 éven belüli	8 138	-	138 219	3 416	247 748	397 521
5 éven túli	9 951	-	3 568	399	99 164	113 082
Összesen	25 971	9 824	222 453	4 853	2 065 695	2 328 796

Adatok millió Ft-ban

	Hitelkeretek	Garanciák	Akkreditívek	Összesen
Függő és jövőbeli kötelezettségek				
Látra szóló	373 524	153 748	11 752	539 024
3 hónapon belüli	-	-	-	-
3 hónapon túli és 1 éven belüli	-	-	-	-
1 éven túli és 5 éven belüli	-	-	-	-
5 éven túli	-	-	-	-
Összesen	373 524	153 748	11 752	539 024

A Csoport esetén immateriális az a kockázat, hogy a pénzeszközök vagy egyéb pénzügyi eszközök kiáramlása sokkal korábban, vagy jelentősen más összegben történik meg, mint ahogy az a fenti táblázatok adatai alapján várható.

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

A Csoport különböző mutatókat használ a pénzügyi közvetítésből eredő likviditási kockázat mérésére és korlátozására. Az operatív likviditás monitoringja a fedezetlen likviditási résekre, stressz tesztre és a „Basel III” és hazai felügyeleti likviditási mutatókra vonatkozó limiten alapul. A strukturális likviditás szempontjából a Bank az egész Csoportra vonatkozó stabil finanszírozási mutatót használja. A Csoport ezen felül likviditási stressz teszt eredményeket is elemez.

Az operatív likviditást a fedezetlen likviditási résekre vonatkozó limit méri. Az operatív likviditási rés egy meghatározott időtávban (5 és 30 nap) várható készpénz be- és kiáramlások különbsége. A Csoport belső limiteket határoz meg annak érdekében, hogy ezen réseket a Magyar Nemzeti Banknál elfogadható biztosítékok fedezzék. A Csoportnál 2016-ban és 2015-ben az operatív likviditási rés megfelelően fedezett volt annak következményeként, hogy a Bank a 2016-os év során növekvő mértékben támaszkodott a folyószámla termékekre.

Likviditási stressz teszt

A Csoport a vészhelyzeti likviditási kockázatot különböző likviditási stressz eshetőségek (szcenáriók) alapján méri. A stressz teszt célja annak mérése, hogy a Csoport likviditási tartaléka miként alakul stressz-helyzetekben. A likviditási tartalék – az egyes időtávokra vonatkozó likviditási többlet – alakulását minden eshetőségre kiszámítják. A likviditási többlet a rendelkezésre álló készpénz azon összege, amelyet a Csoportnak nem kell rövidtávon lejáró kötelezettségek teljesítésére felhasználnia. A szimulált likviditási tartaléknak két összetevője van: a készpénzállomány várható alakulása az egyes stressz-helyzetekben, valamint az ilyen helyzetben várható likviditásnövelő intézkedések. Lényegében, négy különböző típusú stressz teszt van: K&H specifikus empirikus, 2013-as ciprusi banki krízis által inspirált empirikus scenárió, kombinált közép-európai és globális scenárió és fordított stressz scenárió. A Csoport mind a négy vonatkozásban képes a belsőleg meghatározott 1 hónapos túlélési időszak teljesítésére, és minden esetben a „time to wall” időszak is számszerűsítésre került, ami kellően távoli értéket mutat.

Basel III és Felügyeleti mutatók

A Basel III-as szabályozásból eredő nettó stabil forrásarány (NSFR) és likviditás fedezeti mutatókat (LCR) a Csoport rendszeresen kiszámítja és jelenti a likviditási kockázat kitüntetett mutatókat. Az LCR minimum elvárt szintje 2015. október 1.-től 100%, a Csoport LCR mutatója 2016. december 31-én 176%-on állt (2015. december 31-én 127%-on) - az elvárt minimum szint felett a futamidő teljes hossza alatt. Az NSFR 2018-tól alkalmazandó 100% küszöbértékkel. A Csoport mutatója 2016 végén 148%-on állt, míg 2015 végén 158%-on.

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

45.3 Piaci kockázat

A piaci kockázat annak a kockázata, hogy a pénzügyi instrumentumok valós értéke vagy az azokból származó jövőbeni cash flow olyan piaci változók eredményeként ingadozik, mint a kamatlábak illetve devizaárfolyamok. A Csoport a piaci kockázatnak való kitettséget kereskedési és nem-kereskedési célú állományok szerint osztályozza.

Piaci kockázat – kereskedés

A Csoport a Bank dealing room-jának kereskedési könyvein és a leányvállalatok devizakockázatán keresztül van kitéve piaci kockázatnak. A Csoport limiteket határoz meg a piaci kockázatok elfogadható mértékére. A Csoport a VaR módszert alkalmazza a piaci kockázati pozíciók értékelésére, valamint a potenciális gazdasági veszteség becslésére különböző paraméterek és a piaci feltételek változásaira vonatkozó feltételezések alapján. A VaR a definíció szerint annak az összegnek a becsült mértéke, amelyet egy adott portfólión a piaci kockázat miatt egy meghatározott időszak alatt és adott megbízhatósági szinten el lehet veszíteni. Ez a mérés csak az aktuális portfólióval kapcsolatos piaci kockázatot veszi figyelembe; nem célja, hogy rámutasson a további kereskedésből, fedezeti ügyletekből, a partnerek nem-teljesítéséből vagy működési veszteségekből eredő lehetséges veszteségekre.

A gyakorlatban a tényleges kereskedési eredmények gyakran eltérnek a VaR számítások értékétől és nem ad megfelelő képet a módszer a nyomott piaci körülmények esetén esetlegesen felmerülő nyereségre vagy veszteségre vonatkozóan. A VaR modellek megbízhatóságának megállapítása érdekében, a tényleges eredményeket rendszeresen vizsgálják a feltételezések helytállóságát ellenőrizendő. A piaci kockázati pozíciókat rendszeres stressz teszteknek is alávetjük annak felmérésére, hogy a Bank ellen tud-e állni a piaci sokkoknak.

A bankszektoron belül számos megközelítés létezik a VaR érték kiszámítására, melyek mindegyike különböző mértékben alkalmazható a különböző méretű és típusú portfóliókra. A Csoport a historikus VaR (hVaR) módszer alkalmazását választotta a kereskedési könyvben megjelenő piaci kockázatok mérésére és kezelésére.

A hVaR módszer a tényleges múltbeli piaci teljesítmény segítségével szimulálja a lehetséges jövőbeni piaci eseményeket. A módszer nem támaszkodik az áringadozásokra vagy korrelációkra vonatkozó feltételezésekre, hanem az előző két év tapasztalatain alapuló sémákra épül (500 db scenárió dátum). A Csoport által alkalmazott hVaR egy becslés – 99%-os megbízhatóság szint és tíznapos tartási időszak mellett. A 99%-os megbízhatósági szint azt jelenti, hogy egynapos időtávon belül a VaR értéket meghaladó mértékű veszteség száznaponta egyszer jelentkezhet. A módszer azonban nem adja meg, hogy ezen a napon mekkora veszteség jelentkezik, csak azt, hogy az várhatóan egy meghatározott összeg feletti lesz. A hVaR módszer gyorsan vált a nagy, nemzetközi tevékenységet folytató bankok általános VaR módszerévé, annál is inkább, mivel a hVaR sokkal jobban illeszkedik az egyre nagyobb hangsúlyt kapó scenárió alapú kockázatkezelés kereteibe, amely stressz tesztek is alkalmaz.

A historikus VaR számítások és a stressz tesztek mellett a kockázati koncentrációt másodlagos limitek segítségével is figyeli a Csoport: az FX koncentráció limitek a konkrét devizapozíciókból eredő devizakockázatot, míg a BPV (bázis pont érték) limitek a kamatkockázatot korlátozzák. A BPV limiteket devizanemenként és időtávonként határozzuk meg.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

A VaR táblázat értékei a következőképpen alakultak:

Adatok millió Ft-ban

	<u>Deviza VAR</u>	<u>Kamatláb VAR</u>	<u>Teljes VAR</u>
2016 – december 31.	39	150	153
2016 – napi átlag	97	372	387
2016 – legmagasabb	369	627	659
2016 – legalacsonyabb	16	148	151
2015 – december 31.	69	260	263
2015 – napi átlag	157	285	361
2015 – legmagasabb	696	507	767
2015 – legalacsonyabb	28	136	150

A Csoport historikus VaR kitettsége jóval a hVaR limit alatt volt.

A Csoportnak nincs közvetlen részvénytársasági kitettsége. A K&H alapok hozamvédett zárt és nyílt végű jegyeinek visszavásárolt része a Kereskedési könyv részeként biztosít másodpiacot ezen befektetési jegyek számára. Minden hozamvédett alap mögött egy betéti ügylet és valamilyen opciós struktúra van. A kereskedési könyvben a befektetési jegyeket alaptermékekre bontják és az opciós pozíciókat tökéletesen fedezik a limitek betartásával. 5 millió euró nettó névleges limit van megszabva a kereskedési könyvben tartható befektetési jegyekre vonatkozóan, és 1 év fölött minden kockázat teljes mértékben fedezve van.

Piaci kockázat – nem kereskedési

Az értéktérmetést, a lejárat transzformációt és a banki könyv piaci kockázatát a Tőke és Kockázati Felügyeleti Bizottság ellenőrzi. A kockázati tolerancia szinteket a KBC Csoport határozza meg, és a K&H Igazgatósága hagyja jóvá.

A Csoport eszköz-forrás gazdálkodási kockázatának túlnyomó része kamatkockázat, így a tolerancia szintet bázispont érték (10 bázispontos, felfelé történő párhuzamos hozamgörbe eltolás hatása a nettó jelenértékre) szerint korlátozzuk. A kamatkockázatot szcenárió-elemzésekkel is mérjük (stressz tesztek is alkalmazva). A csoport ALM ICM modellje szolgál a banki könyvi pillér 2 tőkekövetelmény meghatározására. A modell a pillér 1 alatt rendelkezésre álló tőke változását méri extrém események esetén. Kizárólag a tőkére ható kockázatok képezik a részét, pl.: kockázatok, amelyek csökkenést okoznak a szavatoló tőkében. A banki könyvben megjelenő kockázatok a kamat-, inflációs- és részvénykockázat, melyek mindegyikét a Csoport egységes módszertana szerint mérjük és nyomon követjük. A deviza-, vagy ingatlan kockázat nem jelenik meg a banki könyvben.

Az alábbi BPV táblázat a valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok valós értékét befolyásoló tényezők lehetséges változásának az eredményre és a tőkére gyakorolt hatását mutatja 2016. és 2015. december 31-re vonatkozóan. A változtatások a következők: 10, 100 és 200 bázispontnak megfelelő hozamgörbe eltolódás. A banki könyvre bázis pont értékben meghatározott belső limite van a Csoportnak. Az eredmények a származtatott termékek hatását is tartalmazzák.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

Adatok millió Ft-ban

Hozamgörbe emelkedés, 2016. December 31	Denomináció	Tőke érzékenysége	Eredmény érzékenysége	
			Eredmény érzékenysége	Érzékenység összesen
+10 bázispont	CHF	-	-	-
	EUR	(293)	102	(191)
	HUF	(643)	-	(643)
	USD	-	(10)	(10)
+10 bázispont összesen		(936)	92	(844)
+100 bázispont	CHF	-	-	-
	EUR	(2 856)	997	(1 859)
	HUF	(6 287)	36	(6 251)
	USD	-	(101)	(101)
+100 bázispont összesen		(9 143)	932	(8 211)
+200 bázispont	CHF	-	-	-
	EUR	(5 555)	1 938	(3 616)
	HUF	(12 272)	144	(12 129)
	USD	-	(196)	(196)
+200 bázispont összesen		(17 827)	1 886	(15 941)
Hozamgörbe csökkenés, 2016. December 31	Denomináció	Tőke érzékenysége	Eredmény érzékenysége	Érzékenység összesen
-10 bázispont	CHF	-	-	-
	EUR	295	(103)	192
	HUF	646	1	647
	USD	-	10	10
-10 bázispont összesen		941	(92)	849
-100 bázispont	CHF	-	-	-
	EUR	3 023	(1 060)	1 963
	HUF	6 615	44	6 659
	USD	-	106	106
-100 bázispont összesen		9 639	(910)	8 728
-200 bázispont	CHF	-	-	-
	EUR	6 227	(2 192)	4 035
	HUF	13 587	177	13 764
	USD	-	217	217
-200 bázispont összesen		19 814	(1 798)	18 016

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

Adatok millió Ft-ban

Hozamgörbe emelkedés, 2015. December 31	Denomináció	Tőke érzékenysége	Eredmény érzékenysége	Érzékenység összesen
+10 bázispont	CHF	-	-	-
	EUR	(168)	(56)	(224)
	HUF	(800)	(35)	(834)
	USD	-	(2)	(2)
+10 bázispont összesen		(968)	(93)	(1 060)
+100 bázispont	CHF	-	-	-
	EUR	(1 637)	(548)	(2 184)
	HUF	(7 740)	(337)	(8 077)
	USD	-	(22)	(22)
+100 bázispont összesen		(9 377)	(907)	(10 283)
+200 bázispont	CHF	-	-	-
	EUR	(3 183)	(1 066)	(4 250)
	HUF	(14 943)	(653)	(15 597)
	USD	-	(44)	(44)
+200 bázispont összesen		(18 126)	(1 763)	(19 891)
Hozamgörbe csökkenés, 2015. December 31	Denomináció	Tőke érzékenysége	Eredmény érzékenysége	Érzékenység összesen
-10 bázispont	CHF	-	-	-
	EUR	169	56	225
	HUF	805	35	840
	USD	-	2	2
-10 bázispont összesen		974	93	1 067
-100 bázispont	CHF	-	-	-
	EUR	1 374	578	2 312
	HUF	8 327	359	8 686
	USD	-	22	22
-100 bázispont összesen		9 701	959	11 020
-200 bázispont	CHF	-	-	-
	EUR	3 573	1 189	4 762
	HUF	17 295	742	18 037
	USD	-	44	44
-200 bázispont összesen		20 868	1 975	22 843

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

Devizakockázat

A devizakockázat alapvetően a Csoport eszközeinek és forrásainak eltérő deviza-szerkezetéből adódik. A pozíciókat napi rendszerességgel ellenőrzik, és a Csoport fedezeti stratégiája a banki könyvben lévő összes lényeges FX pozíció zárásán alapul, ennek következtében a devizakockázatot kizárólag a kereskedési könyvben kezeli. A kereskedési devizakockázat kezelése a kereskedési limiten, vagyis a Csoport globális hVaR limitjén keresztül történik. Részletesebb információ a „Piaci kockázat – kereskedési” fejezetben található.

Valós értékelés

A megfelelő piaci kockázatkezelés egyik alkotóeleme a valós értéken szerepeltetett pozíciók körültekintő értékelése. Ez vonatkozik a *kereskedési célú pénzügyi instrumentumokra* (átértékelésük hatással van az eredményre), a *valós érték opciós pénzügyi instrumentumokra* (átértékelésük hatással van az eredményre) és az *értékesíthető pénzügyi instrumentumokra* (átértékelésük hatással van a tőkére).

A Csoport általános értékelési rendje előírja, hogy – amennyiben lehetséges – a valós érték meghatározásához elismert, aktív piacokról származó közzétett, független árak alkalmazandók. Az inaktív piacok esetén más értékelési módszerhez (a modellel történő „mark-to-model”) értékelés) módszeréhez kell folyamodni a reális valós érték becslés érdekében.

A leírtaknak megfelelően a Treasury Middle Office napi szinten végzi el a front-office pozíciók független értékelését. Az értékelés során alkalmazott, piacon megfigyelt árakat a Piaci és likviditási kockázatok főosztály rendszeresen ellenőrzi egy formális paraméter-felülvizsgálati eljárás keretében. A piaci paraméterek mellett az értékelési technikák/modellek szintén a Piaci és likviditási kockázatok főosztály általi független felülvizsgálaton esnek át.

45.4 Hitelezési kockázat

A hitelezési kockázat arra vonatkozik, hogy valamely kötelezett (hitelfelvevő, kezes, professzionális üzleti partner vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapír kibocsátója) nem fizet vagy nem teljesít, és ebből eredően a várt összegnél kevesebb érkezik be. Ennek oka lehet az, hogy a partner vagy kötelezett nem képes vagy hajlandó fizetni, vagy az, hogy valamely ország politikai és monetáris hatóságai a teljesítést/fizetést megakadályozó intézkedést hoztak. Ez az utóbbi kockázat az ún. országkockázat.

A derivatív (származékos) pénzügyi eszközökből eredő, egy adott időpontban fennálló hitelkockázat csak a mérlegadatok szerinti pozitív valós értékű eszközök esetében merülhet fel. A Csoport garanciákat nyújt ügyfeleinek, amelyek alapján fizetési kötelezettsége keletkezhet az ügyfelek miatt. Ezeket az összegeket az ügyfelektől hitelszerződésük feltételei alapján szedjük be. A garanciák kockázata, amelyet a Csoport visel, hasonló a hitelekéhez, és ezt a kockázatot ugyanazok az ellenőrzési és szabályozási eljárások csökkentik.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ 2016. DECEMBER 31.

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

A hitelkockázatot mind az adott ügylet, mind pedig a portfólió szintjén kezeljük. Az ügylet szintű hitelkockázat-kezelés azt jelenti, hogy megfelelő eljárási rendek, folyamatok és alkalmazások segítségével becsüljük fel a kockázatot, az egyes hitelkötettségek elfogadása előtt és utána is. A portfóliószintű kockázatkezelés során rendszeres jelentések készülnek a konszolidált hitelportfólióról (vagy annak egyes részeiről), valamint figyelemmel kísérjük a limitek betartását és a specifikus portfóliókezelési funkciót.

Hitelminőség pénzügyi instrumentumonként

A pénzügyi eszközök hitelminőségét a Csoport belső (ügyletekre és követelésekre alkalmazott) hitelminősítési kategóriák segítségével határozza meg. A Csoport politikája értelmében pontos és következetes kockázati minősítéseket kell alkalmazni a teljes hitelportfólióra vonatkozóan. A belső kockázati minősítések különböző kategóriákhoz igazítottak, és azok a Csoport minősítési szabályzatának megfelelően kerülnek kiszámításra. A Csoport irányadó ügyfélminősítésnek az úgynevezett bedőléssel korrigált PD (bedőlési valószínűség) minősítést tekinti. A bedőléssel korrigált PD számítás az alább felsorolt nem-teljesítési fogalom egyes szempontjainak a belső banki rendszerekben elérhető adatok alapján történő automatikus kalkulációja. Ezáltal valósul meg a részlegesen automatizált default felismerés az aktív kötelezettségvállalással rendelkező ügyfelek körében. A Csoport eszközeit az alábbi vállalati és kis- és középvállalati ügyfelekre (KKV) vonatkozó Basel III PD minősítései szerint, a lízing és a lakossági ügyfelekre a táblázatban szereplő követelésminősítések alapján sorolja be.

(PD) adósminősítési kategória	IFRS7 eszköz-osztály kategória	Követelésminősítési kategória
1	Magas minősítés	Problémamentes, alacsony kockázatú
2		
3	Átlagos minősítés	Problémamentes, közepes kockázatú
4		
5	Átlag alatti minősítés	Problémamentes, magas kockázatú
6		
7		Figyelendő
8		
9		
10	Nem teljesítő	Figyelendő
		Átlag alatti
11		Kétes
12		Rossz

Hitelkockázat-kezelés ügylet szinten

Befogadás: A hitel-előterjesztéseket az üzleti egységek nyújtják be írásban. Az anyagokat hiteltanácsadó vizsgálja meg és véleményezi (kivéve, ha kis összegről vagy alacsony kockázatról van szó). Az alapelv az, hogy a jelentős hiteldöntéseket két vagy több vezető hozza meg. A döntések szintjét több paramétert tartalmazó mátrixok határozzák meg; ilyen paraméter pl. a teljes csoportkockázat, a kockázati kategória, az ügyfél jellege (magánszemély, cég stb.), a nemteljesítés-kori veszteségráta stb. A teljes csoportkockázat azoknak a hiteleknek és limiteknek az összege, amelyek a KBC Csoport valamennyi tagjától a hitelfelvevő vagy partner összes csoporttagja rendelkezésére állnak, vagy amelyeket a csoporttagok kérelmeztek. A kockázati kategória a kockázat megítélését jelzi, és főleg saját fejlesztésű minősítési modelleken alapul.

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

Felügyelet és monitoring: Egy adott hitel monitoringjának módját elsősorban a kockázati kategória határozza meg, amely pedig az ügyfél bedőlési valószínűségén (Probability of Default, PD) alapul. A normál hitelportfóliót 1 (legalacsonyabb kockázat) és 9 (teljesítő ügyfélhez kapcsolódó legmagasabb kockázat) közti belső PD-minősítési kategóriákra osztjuk. Az ebben a portfólióban szereplő, kis- és középvállalkozásoknak valamint nagyvállalatoknak nyújtott hitelek rendszeresen, vagyis legalább évente egyszer felülvizsgáljuk. Kockázatra utaló jelek (pl. a kockázati kategória jelentős változása) esetén viszont gyakrabban is kezdeményezünk ún. ad-hoc monitoring-eljárást. Az ügynevezett ex-post monitoring folyamat keretében nem csak magát a hitelt kísérik figyelemmel, hanem a hiteldöntéseket is, vagyis egy hitelbizottsági tag felügyeli az eggyel alacsonyabb szinten hozott döntéseket, ellenőrizve azt, hogy a döntés összhangban van-e a hitelpolitikával. A PD8-9 minősítésű ügyfelekhez kapcsolódó kitétségre a szokásosnál szigorúbb monitoring előírások vonatkoznak.

A nem-teljesítő kötelezetteket a PD 10., 11. vagy 12. osztályba soroljuk. A PD 10. osztály esetében a „nem-teljesítés” alábbi definíciójának legalább egy feltétele teljesül, ugyanakkor a PD 11. és 12. osztályokra vonatkozó feltételek nem teljesülnek:

- Specifikus céltartalékot képeztünk az ügyfélre (legalább egy kitétségi elem vonatkozásában), vagy az ügyfél kitétségének egy része egy éven belül leírására került.
- A hitelintézet hozzájárul a hiteltartozás kényszer-újrátárgyalásához, amelynek eredményeként a pénzügyi kötelezettség mértéke csökken a tőke, kamatok vagy – adott esetben – díjak jelentős mértékű elengedése vagy halasztása következtében.
- az Európai Bankhatóság szabályainak megfelelő átstrukturált kitétség.
- A K&H Csoport vagy a KBC Csoport egy másik banki tagja felfüggesztette az ügyfél egy vagy több hitelkeretét, vagy egy adott hitelkeret folyamatos lehívását, vagy a K&H Bank hivatalos értesítést kap arról, hogy bármely másik, az ügyféllel kapcsolatban álló pénzügyi intézmény felfüggesztette az ügyfél egy vagy több hitelkeretét, vagy egy adott hitelkeret folyamatos lehívását.

A 11. osztályba soroljuk azokat a hitelfelvevőket, amelyeknél jelentős összegű, a KBC Csoport bármely tagjával szembeni több mint 90 napja lejárt tartozás áll fenn. Folyószámlahitelek esetén nem-teljesítés akkor merül fel, ha az ügyfél egy előírt korlátozást nem tart be vagy engedély nélkül hív le hitelt a keretből, és az érintett összeg jelentős. Hitelkártya-tartozás esetén a késedelem első napjának a minimális törlesztési kötelezettség esedékességét kell tekinteni.

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

A 12. osztályba soroljuk a hitelfelvevőket, amennyiben:

- a KBC Csoport bármely tagja részben vagy egészében felmondta az ügyfélhez kapcsolódó bármely kitétséget;
- az ügyfél ellen felszámolási eljárás indult, vagy a Csoport kezdeményezte az ügyfél felszámolását.

Hitelkockázat-kezelés portfólió szinten

A portfólió alapján is végzünk monitoringot, többek közt a konszolidált hitelportfólióra vonatkozó rendszeres jelentések segítségével. Emellett a legnagyobb kockázati koncentrációkat rendszeres jelentések útján kísérik figyelemmel. Az egyes hitelfelvevők és partnerek szintjén, és bizonyos tevékenységekre vonatkozóan is limitek vannak érvényben. Egyes limitek alapja a névleges összeg, de egyre szélesebb körben alkalmazunk más, fejlettebb koncepciókat (pl. a súlyozott eszközön, a várható veszteségen (EL) vagy nemteljesítéskori veszteségrátán (LGD) alapuló módszert) is.

A banki ügyletek országkockázata

Az országkockázatot az egyes országokra és lejáratokra felállított limitek segítségével kezeljük. A kockázat szintjét minden ország esetében egyedileg, konzervatív módon számítjuk ki. Az országlimitek felállítására vagy módosításra vonatkozó javaslatokat a KBC központilag bírálja el, miután azokat független hiteltanácsadó véleményezte, és a megfelelő döntéshozatali szintre előterjesztették. Új ügyletek megkötése előtt ellenőrizzük, hogy az ügylet túllépi-e az országlimitet (és az esetleges rá vonatkozó al-limitet).

A következő kockázatokat vesszük figyelembe:

- hitelkockázat (beleértve az ún. közép- és hosszúlejáratú exporthiteleket, az IFC „B” hiteleket, valamint a teljesítési kockázatokat);
- a befektetési portfólióban szereplő kötvények és részvények kockázata;
- a kihelyezések és más, szakmai ügyfelek közti ügyletek – pl. devizaügyletek és swapok – (súlyozott) kockázata;
- az éven belüli kereskedelmi ügyletek (pl. okmányos meghitelezés és export előfinanszírozás) kockázata.

Az alapelv az, hogy az egyes ügyleteket a következő szabályok szerint soroljuk be az országlimitek alá:

- a teljes értékű kezességek esetében az országkockázatra a kezes országlimitje vonatkozik;
- ha az ügyletet olyan vállalat kirendeltségével vagy fióktelepével végezzük, amely központja más országban van, akkor a kockázat annak az országnak a limitét terheli, ahol az adott kirendeltség/fióktelep működik, kivéve ha a központ országának minősítése alacsonyabb. Ez utóbbi esetben a kockázatot a központ országának kockázata határozza meg;
- az országkockázat szempontjából nem vesszük figyelembe a partner országa pénznemében denominált kitétségeket, valamint az euro-övezet országaihoz kapcsolódó kockázatokat; ezekről külön jelentés készül.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

Az ügyleteknek nyújtott hitelek iparág szerinti bontását az alábbi táblázat mutatja be:

	<u>2016</u>	<u>Adatok millió Ft-ban</u> <u>2015</u>
<u>Iparág</u>		
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás és halászat	74 026	81 008
Bányászat, kőfejtés	7 185	1 106
Feldolgozóipar	200 903	188 088
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	10 982	12 876
Vízellátás	9 553	10 331
Építőipar	25 582	16 877
Kereskedelem, gépjárműjavítás	117 993	112 213
Szállítás, raktározás	60 738	53 540
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	19 462	23 936
Információ, kommunikáció	3 302	4 595
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	5 104	40 989
Ingtatlanügyletek	55 250	49 904
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	35 295	33 529
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	6 219	6 355
Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	32 212	1
Oktatás	800	741
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	3 488	2 915
Művészet, szórakoztatás, szabad idő	445	467
Magyar Nemzeti Bank	272 781	523 338
Lakosság	539 199	512 123
Központi költségvetés	3 128	16 166
Önkormányzatok	8 337	9 803
Hitelintézetek	521 256	73 636
Egyéb szolgáltatás	3 115	6 649
	<u>2 016 355</u>	<u>1 781 186</u>
Hitelek és követelések bruttó értéke		
Portfólió alapú értékvesztés	(3 500)	(3 561)
Specifikus értékvesztés	(39 317)	(46 666)
	<u>(42 817)</u>	<u>(50 227)</u>
Hitelek és követelésekre képzett értékvesztések összesen (lásd 26-os kiegészítő melléklet)		
Hitelek és követelések összesen	<u><u>1 973 538</u></u>	<u><u>1 730 959</u></u>

Biztosítékok és egyéb hitelminőség javítók

Az üzleti politikának megfelelően a Csoport rendszerint nem nyújt biztosíték-alapú hitelt (vagyis olyan hitelt, amely nem az ügyfél hitel-visszafizetési képességén alapul), ez alól a szabály alól egyetlen speciális terméktípus esetén van kivétel, ebben az esetben készpénz óvadék áll a követelés mögött. A Csoport számára a hitel-visszafizetés elsődleges – közvetlen – forrását a hitelfelvevő cash flow-ja jelenti.

Bármilyen jellegű fedezet bevonásához az ügyfél/hitelfelvevő solvenciájának vizsgálata szükséges, melynek során a felajánlott eszközöket a vonatkozó belső szabályzatoknak megfelelően kell értékelni.

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

A legfontosabb biztosíték típusok a következők:

- lakossági hitelek esetében lakóingatlant terhelő jelzálog;
- vállalati hitelek esetén, ingatlant (kereskedelmi- és lakóingatlant egyaránt) terhelő jelzálog, készleteket terhelő zálogjog, állami és intézményi garanciák vagy követelések átruházása;
- értékpapírkölcsönök esetén készpénz vagy értékpapír óvadékok.

A Csoport emellett figyelembe veszi anyavállalatok leányvállalataik hiteleiért várt kezességét is.

A biztosítékok valós értékének monitoringja az ügyfél-kapcsolattartó feladata, amelyhez az érintett biztosítékok rendszeres felülvizsgálatát, és – amennyiben szükséges – további biztosítékok bevonását kéri az ügylet mögé. A nem teljesítő ügyfelek esetén a biztosítékokat alapos vizsgálatnak vetik alá a várható megtérülés becslése érdekében az értékvesztés szükséges mértékének megállapításához.

A Csoport a követelései mögött álló fedezetekből befektetési célú ingatlanokat és egyéb eszközöket vett át 2016-ban 589 millió Ft értékben (261 millió Ft 2015-ben).

A Csoport a követelések fejében átvett fedezeteket értékesíti, és nem használja fel saját tevékenységéhez.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)
Nem értékvesztett és nem késedelmes eszközök minősítés szerint

A nem értékvesztett és nem késedelmes eszközök minősítés szerinti megbontását 2016. december 31-re vonatkozóan az alábbi táblázat tartalmazza:

Adatok millió Ft-ban

	Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett betétek	Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	Eredményel szemben valós értéken értékelte pénzügyi instrumentumok	Értékesíthető pénzügyi instrumentumok	Hitelek és követelések	Lejáratig tartott eszközök	Fedezeti célú származékos ügyletek	Összesen
Magas	222 020	83 374	-	191 552	619 619	426 237	16 344	1 559 146
Átlagos	-	1 733	-	1 558	553 164	-	-	556 455
Átlag alatti	-	10 152	-	-	542 293	-	109	552 554
Nem teljesítő	-	15	-	-	1 223	-	-	1 238
Könyv szerinti érték összesen	<u>222 020</u>	<u>95 274</u>	<u>-</u>	<u>193 110</u>	<u>1 716 299</u>	<u>426 237</u>	<u>16 453</u>	<u>2 669 393</u>

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

A nem értékvesztett és nem késedelmes eszközök minősítés szerinti megbontását 2015. december 31-re vonatkozóan az alábbi táblázat tartalmazza:

Adatok millió Ft-ban

	Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett betétek	Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok	Eredménnyel szemben való értékén értékelte pénzügyi instrumentumok	Értékesíthető pénzügyi instrumentumok	Hitelek és követelések	Lejáratig tartott eszközök	Fedezeti célú származékos ügyletek	Összesen
Magas	68 715	65 795	-	158 250	179 021	428 371	10 870	911 022
Átlagos	-	2 938	-	4 995	1 053 477	-	-	1 061 410
Átlag alatti	-	12 901	-	-	437 388	-	153	450 442
Nem teljesítő	-	101	-	-	10 174	-	-	10 275
Könyv szerinti érték összesen	<u>68 715</u>	<u>81 735</u>	<u>-</u>	<u>163 245</u>	<u>1 680 060</u>	<u>428 371</u>	<u>11 023</u>	<u>2 433 149</u>

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)
A belső kockázati minősítéseknek megfelelő hitelkockázati kitettség

Az alábbi táblázat az ügyfeleknek és más bankoknak nyújtott hitelek (a pénzügyi pozíciók nélkül), valamint az ezekhez tartozó függő és jövőbeli kötelezettségeket tartalmazza. Az esedékes és nem értékvesztett eszközök felosztásra kerültek a megfelelő hitelminőségi kategóriák között.

Adatok millió Ft-ban

	Múltbeli bedőlési arány* 2016 %	Átlagos fedezetlen kockázati arány 2016 %	Összesen 2016	Múltbeli bedőlési arány* 2015 %	Átlagos fedezetlen kockázati arány 2015 %	Összesen 2015
Magas minősítés	0,00	60,97	191 516	0,00	65,18	299 428
Átlagos minősítés	0,14	53,53	625 902	0,20	55,19	567 105
Átlag alatti minősítés	3,23	38,28	590 813	2,39	38,28	617 247
Értékvesztett	100,00	23,14	134 193	100,00	23,88	177 070
Összesen			<u>1 542 424</u>			<u>1 660 851</u>

* Értékvesztett portfólió minősítési kategóriák szerint összehasonlítva az előző év teljes nem értékvesztett portfóliójával.

Értékvesztés meghatározása

A hitelek értékvesztés-meghatározásának fő szempontjai, hogy van-e késedelmes tőke- vagy kamattörlesztés, van-e tudomásunk cash flow problémákról az ügyfélnél, romlott-e az ügyfél hitelminősítése vagy került-e sor a szerződés eredeti feltételeinek megsértésére. A Csoport az értékvesztés meghatározásával két ponton foglalkozik:

- egyedileg képzett értékvesztés
- csoportosan képzett értékvesztés

Csoportosan képzett értékvesztés
Portfólió alapú értékvesztés

A Csoport a hitelek, előlegek és hitelezési kötelezettségek veszteségeire összevontan, portfólió alapon határozza meg az értékvesztés mértékét, ha nincs arra vonatkozó objektív bizonyíték, hogy az ügyleteknél egyedi értékvesztésre került sor (PD1-9 teljesítő). E hitelek esetében portfólió alapon számolunk el értékvesztést, az „IRB fejlett modellben” meghatározott képlet szerint. A módszertan rendszeresen felülvizsgálatra és finomításra kerül.

Statisztikai módszerrel képzett értékvesztés

A Csoport a hitelek és előlegek statisztikai módszerrel, portfólió alapon határozza meg az értékvesztés mértékét, ha objektív bizonyíték van arra vonatkozóan, hogy értékvesztés következett be (PD10-12 nem teljesítő), de a hitelek és előlegek önállóan nem jelentős mértékűek (ideértve a hitelkártyákat, a lakóingatlant terhelő jelzálogot és a fedezetlen lakossági hiteleket)

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

Egyedileg képzett értékvesztés

A Csoport az egyénileg is jelentős mértékű hitelekre (> EUR 1,25 millió), előlegekre és hitelezési kötelezettségekre egyénileg képez értékvesztést, ha objektív bizonyíték van arra vonatkozóan, hogy értékvesztés következett be (PD10-12).

A Csoport az értékvesztés összegének meghatározásakor figyelembe veszi az ügyfél üzleti terveinek fenntarthatóságát, az ügyfél azon képességét, hogy pénzügyi nehézségek esetén növelni tudja a teljesítményét, a tervezett fizetéseket, az egyéb pénzügyi támogatás elérhetőségét, a biztosítékok realizálható értékét és a pénzbefolyások várható időpontjait. Az értékvesztés minden beszámolási időszak végén felülvizsgálatra kerül, hacsak előre nem látható körülmények miatt szükségessé nem válik a fokozottabb elővigyázatosság. A Csoport a behajtható összeg nettó jelenértékének becslése alapján számol el értékvesztést.

A függő és a jövőbeni kötelezettségekre képzett céltartalék képzése, valamint a konszolidált mérlegben szereplő (ügyfelekkel szembeni) követelésekre történő értékvesztés elszámolása a helyzet reális értékelésén alapul, biztosítva, hogy a céltartalék és az értékvesztés értéke nem haladja meg a várható jövőbeli veszteség mértékét.

A konszolidált éves beszámolóban néhány esetben nem jelenik meg értékvesztés a nem teljesítő hitelekre és követelésekre. Az IAS 39 előírásai alapján a Kúria törvény miatt forintosított hitelek és követelések kivezetésre, majd újból felvételre kerültek a nyilvántartásokba. A hitel minőség romlásból eredő, konverzió előtti értékvesztés a hitel értékvesztést nem tartalmazó könyv szerinti értékének módosításaként került könyvelésre, értékvesztés könyvelése helyett.

A statisztikai módszerrel és az egyedileg képzett értékvesztésre együtt, mint specifikus értékvesztésre hivatkozunk a Csoport konszolidált beszámolójában.

Belső hitelkockázati modellek és a Bázeli III rendszer

A hitelkockázatok számszerűsítése érdekében a Csoport különböző minősítési modelleket dolgozott ki, egyrészt az ügyfelek hitelképességének felmérése, másrészt az egyes ügylettípusok várható veszteségének felbecslése céljából. E modellek a hitelkockázat-kezelést olyan területeken támogatják, mint az árképzés, a hitelezési folyamat (befogadás és monitoring), valamint a portfólióalapú értékvesztés meghatározása. Számos modellt csoportszinten egységesen alkalmazunk (például a kormányokra, bankokra, nemzetközi nagyvállalatokra és a projektfinanszírozásra vonatkozó modelleket). Más modelleket ezzel szemben az egyes szegmensekre szabottan alakítottunk ki (kis- és középvállalkozások, magánszemélyek stb.). Az egész KBC Csoportban ugyanazt a belső minősítési skálát alkalmazzuk.

2011-től a fenti modellek alapján, az ún. belső minősítés-alapú (IRB) módszer szerint számítjuk ki a hitelkockázatból eredő, a szabályozó szervek által előírt tőkekövetelményeket. 2015 harmadik negyedéig az IRB alap módszerét („Foundation Approach”) használtuk; amikor a felügyelet jóváhagyta a fejlett („Advanced”) modell használatát.

A minősítési modellek bevezetése a fiókhálózatban nem csak a kockázattudatosságra van ösztönző hatással, hanem azzal is jár, hogy magukat a modelleket állandóan összevetjük a piaci fejleményekkel. A minősítési modellek frissítése valójában ugyanolyan fontos, mint kidolgozásuk, ezért a kockázati modellek életciklusának irányítására megfelelő rendszerünk van, amelyen belül a modellek felelőse (a hitelezési funkció) elkülönül azok jóváhagyójától (az Érték- és kockázatkezelési igazgatóságtól). A KBC Csoport szintjén egy központi értékelési egység, helyi szinten pedig az Érték- és Kockázatkezelési Divízió vezetője felelős a modellek végleges jóváhagyásáért.

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

45.5 Hitelkockázat – átstrukturált hitelek (forbearance)

Az adósságkönnyítési politika (átstrukturált hitelek és lízing) az Európai Bankhatóság (EBA) által kiadott, az adósságkönnyítési politika és a problémás hitelek definícióját az EU-ban 2014/09/30-tól kezdődően egységesítő direktíván alapul.

Az adósságkönnyítés hasonlít a nehéz helyzetbe került adóssal történő újratárgyaláshoz, amikor a bank hajlandó a meglévő szerződések és kötelezettségek újratárgyalására a nehéz helyzetbe került hitelfelvevővel annak érdekében, hogy elkerülhető legyen a hitel bedőlése (pl. hogy elkerülje a késedelmi kamat, késedelmes bérleti díj-, tőke- és/vagy banki költségek fizetését).

Az adósságkönnyítés azt jelenti, hogy engedményeket teszünk az adósnak, akinek nehézséget okoz, vagy a közeljövőben nehézséget fog okozni fizetési kötelezettségeinek teljesítése.

Az engedmény a következők valamelyikét jelenti:

- a) a meglévő szerződés feltételeinek módosítása, minthogy az adós a megítélés szerint pénzügyi nehézségei miatt nem képes a szerződés feltételeinek teljesítésére, amennyiben a módosítást elvileg nem engedélyeztük volna, ha az adós nem került volna szorult pénzügyi helyzetbe;
- b) valamely problémás hitel teljes vagy részleges kiváltása új hitellel, kizárólag arra való tekintettel, hogy az adós a pénzügyi nehézségei miatt nem képes a problémás hitel feltételeinek teljesítésére.

A fentiek azt jelentik, hogy valamely kitettséget adósság-könnyítettnek kell tekinteni, ha két feltétel teljesül:

- a) a bank engedményt tett a hitelfelvevőnek, azért mert
- b) a hitelfelvevőnek pénzügyi nehézségei vannak.

Az átstrukturált megjelölés a továbbiakban nem alkalmazandó, amennyiben a lenti feltételek teljesülnek:

- a szerződés teljesítővé válik, abban az esetben is, ha korábban nem teljesítő volt, de az időközben elvégzett hitelminősítés alapján a továbbiakban nem tekinthető nem teljesítőnek;
- az átstrukturált hitel teljesítővé válása után eltelik egy legalább 2 éves próbaidőszak;
- legalább a próbaidő felében történtek rendszeres törlesztések a tőke és kamat egy meghatározott kumulált minimum összege felett;
- a próbaidő alatt egyszer sem rendelkezik 30 napnál nagyobb késedelemmel.

A nemteljesítő kitettségek az átstrukturálást követő legalább 1 éven keresztül nem kerülhetnek át teljesítő kategóriába.

Az ügyfél értékelési kategóriája nem javulhat az átstrukturálásnak köszönhetően. A Csoport az átstrukturált ügyleteket legfeljebb PD9-es kategóriába sorolja. A következő esetekben az átstrukturált hitelek nem teljesítő státuszt kapnak (Legalább PD10):

- a próbaidőszak alatt bekövetkezett második adósságkönnyítés esetén;
- a próbaidőszak alatt bekövetkezett 30 napnál hosszabb jelentős összegű (összkitettség 2%-át vagy 250 000 Ft-ot meghaladó) fizetési késedelem esetén;
- részleges és/vagy teljes adósság elengedés esetén.

Az átstrukturált besorolást a hitel (nem a teljes kitettség) és hitelfelvevő (nem a teljes csoport) szintjén szükséges jelenteni.

**KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.**

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

Az alábbi táblázat az átstrukturált és nem átstrukturált hitelek, hitelkeretek és garanciák állományát mutatja be.

Adatok millió Ft-ban

	2016		2015	
	Átstrukturált	Nem átstrukturált	Átstrukturált	Nem átstrukturált
Hitelek bruttó értéke	44 038	1 791 609	35 276	1 756 719
Specifikus értékvesztés	(10 681)	(28 636)	(9 129)	(37 537)
Portfólió alapú értékvesztés	(274)	(3 226)	(108)	(3 477)
Hitelek és követelések összesen	<u>33 083</u>	<u>1 759 747</u>	<u>26 039</u>	<u>1 715 705</u>

Összehasonlító információk a 26-os kiegészítő mellékletben.

Adatok millió Ft-ban

	2016		2015	
	Átstrukturált	Nem átstrukturált	Átstrukturált	Nem átstrukturált
Hitelkeretek és garanciák	272	707 884	187	539 004
Specifikus értékvesztés	(113)	(1 865)	(77)	(5 883)
Portfólió alapú értékvesztés	-	(257)	-	(252)
Hitelkeretek és garanciák összesen	<u>159</u>	<u>705 762</u>	<u>110</u>	<u>532 869</u>

A tábla a vállalati ügyfeleknek adott és átstrukturált hitelkereteket és garanciákat tartalmazza. Azoknak a hitelkereteknek és garanciáknak az állománya, melyekre specifikus értékvesztés lett képezve 272 millió Ft volt 2016. december 31-én (187 millió Ft 2015. december 31-én).

Az alábbi táblázatok az átstrukturált hitelek állományának változását mutatják be.

Adatok millió Ft-ban

	2016	2015
Állomány az időszak elején	26 039	41 793
Növekedés	17 717	5 187
Csökkenés	(5 458)	(561)
Diszkont hatás	(7 615)	(19 924)
Tárgyévben elszámolt értékvesztés	1 684	416
Deviza átértékelés	716	(872)
Állomány az időszak végén	<u>33 083</u>	<u>26 039</u>

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

Adatok millió Ft-ban

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Állomány az időszak elején	110	180
Csökkenés	-	(52)
Hitelkeretek és garanciák változása	-	7
Egyéb	49	(25)
Állomány az időszak végén	<u>159</u>	<u>110</u>

A Csoport 1 612 millió Ft kamatbevételt számolt el az átstrukturált hitelekre 2016-ban (1 406 millió Ft-ot 2015-ben).

Az alábbi táblában az átstrukturált hitelek hitelminőség szerinti bontása látható 2016. december 31-én.

Adatok millió Ft-ban

	<u>Értékvesztett</u>	<u>Esedékes, de nem értékvesztett</u>	<u>Nem esedékes és nem értékvesztett</u>	<u>Összesen</u>
Hitelek bruttó értéke	26 610	6 632	10 796	44 038
Specifikus értékvesztés	(10 681)	-	-	(10 681)
Portfólió alapú értékvesztés	-	(74)	(200)	(274)
Átstrukturált hitelek és követelések összesen	<u>15 929</u>	<u>6 558</u>	<u>10 596</u>	<u>33 083</u>

Az következő táblázatban az átstrukturált hitelek hitelminőség szerinti bontása látható 2015. december 31-én.

Adatok millió Ft-ban

	<u>Értékvesztett</u>	<u>Esedékes, de nem értékvesztett</u>	<u>Nem esedékes és nem értékvesztett</u>	<u>Összesen</u>
Hitelek bruttó értéke	17 653	5 762	11 861	35 276
Specifikus értékvesztés	(9 129)	-	-	(9 129)
Portfólió alapú értékvesztés	-	(11)	(97)	(108)
Átstrukturált hitelek és követelések összesen	<u>8 524</u>	<u>5 751</u>	<u>11 764</u>	<u>26 039</u>

A teljes hitelportfólióra vonatkozó összehasonlító adatok a 23-as kiegészítő mellékletben találhatók.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET
45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

Az átstrukturált hitelek szegmensek szerinti bontása (értékvesztéssel csökkentett érték) az alábbiakban kerül bemutatásra.

Adatok millió Ft-ban

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Lakosság	29 648	17 679
Vállalat	3 435	8 360
Átstrukturált hitelek és követelések összesen	<u>33 083</u>	<u>26 039</u>

Az átstrukturált hitelek iparágak szerinti bontása az alábbi táblázatban kerül bemutatásra.

Adatok millió Ft-ban

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
<u>Iparág</u>		
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás és halászat	751	805
Feldolgozóipar	412	102
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	539	6 088
Építőipar	1 471	2 068
Kereskedelem, kiskereskedelem	378	887
Szállítás, raktározás	21	20
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	1 992	2 230
Információ, kommunikáció	9	26
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	445	-
Ingatlanügyletek	3	3 225
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	4	-
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	-	1
Lakosság	38 013	19 824
Átstrukturált hitelek és követelések bruttó értéke	<u>44 038</u>	<u>35 276</u>
Portfólió alapú értékvesztés	(274)	(108)
Specifikus értékvesztés	(10 681)	(9 129)
Átstrukturált hitelekre és követelésekre képzett értékvesztések összesen	<u>(10 955)</u>	<u>(9 237)</u>
Átstrukturált hitelek és követelések összesen	<u>33 083</u>	<u>26 039</u>

A teljes hitelportfólióra vonatkozó összehasonlító adatok a 45-ös kiegészítő melléklet Hitelezési kockázat alpontjában található.

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

Az alábbi táblázat az átstrukturált hitelek földrajzi elhelyezkedés szerinti bontását mutatja be.

Adatok millió Ft-ban

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Magyarország	<u>44 038</u>	<u>35 276</u>
Átstrukturált hitelek és követelések összesen	<u>44 038</u>	<u>35 276</u>

A teljes hitelportfólióra vonatkozó összehasonlító adatok a 22-es kiegészítő mellékletben találhatóak.

45.6 Működési kockázat

A KBC Csoporttal összhangban, a „működési kockázatok” és a „működési kockázatkezelés” tekintetében a K&H Csoport is a Bazel hivatalos definícióját alkalmazza. Ennek megfelelően a működési kockázat az emberek, belső folyamatok és rendszerek nem megfelelő vagy hibás működése, illetve külső tényezők által előidézett veszteségek kockázatát jelenti. Ez magában foglalja a jogi és adó kockázatot, nem tartalmazza viszont a stratégiai és a szisztematikus kockázatot. A Csoport bizonyos mértékben figyelembe veszi a reputációs kockázatot is. Ha a kontrollok nem működnek megfelelően a működési kockázatok pénzügyi és reputációs veszteséghez vezethetnek, jogi és hatósági következményekkel járhatnak. A működési kockázatok nem szüntethetők meg teljesen, azonban átgondolt kontroll rendszer alkalmazásával elfogadható szintre csökkenthetők.

A jelentési feladatok teljesítése céljából általános/egységes folyamatokat és kockázati eseményeket alkalmazunk. A Csoport a folyamatok, kockázati esemény típusok, kockázatcsökkentő/mérő eljárások, és egy eszközrendszer egységes használatát vezette be a működési kockázatok kezelésére.

A működési kockázat kezelés eszközrendszerének első eleme a *csoport sztenderdek* használata. A sztenderdeket egy kompetencia-központ dolgozza ki a legfontosabb kockázatok kontrollja és csökkentése céljából. A csoport sztenderdek betartását egy felmérés – a csoport sztenderd-értékelés – segítségével ellenőrzik, amely során a csoport sztenderdek előírásai és a helyi gyakorlat közti eltéréseket mérik fel. A felmérés eredményeként kidolgozott intézkedési terveket folyamatosan ellenőrzik, és azokról jelentést tesznek a Tőke- és kockázati felügyeleti bizottság illetőleg a Működési kockázati tanács(ok) felé. A helyi üzletági vezetés felelős a csoport sztenderdek helyi folyamatokká történő alakításáért, és az intézkedési tervek időben történő és pontos megvalósításáért.

A *kockázati önértékelések* azt a célt szolgálják, hogy a helyi üzletági vezetés azonosítsa és felmérje a lényeges termékekben, tevékenységekben, folyamatokban és rendszerekben rejlő működési kockázatokat.

Az *esettanulmány értékelés* során a Csoport az egymásra épülő kontroll rétegek közti rések azonosításával teszteli a fennálló kontrollkörnyezet védelmi szintjét olyan súlyos működési kockázati eseményekkel szemben, amelyek a banki és a biztosítási iparágban ténylegesen felmerültek.

A KBC irányelveinek megfelelően a Csoport egy egységes és integrált adatbázisban gyűjti a *működési veszteséget okozó eseményeket*, amelyet a jelentési feladatok ellátására is használ.

A KRI (kulcsfontosságú kockázati mutatók) módszerét és kereteit 2009-ben vezette be a Csoport. Ezek olyan mérhető értékek vagy mutatók, amelyek segítik a szervezetet bizonyos kulcsfontosságú kockázatok önmagában rejlő, illetve maradvány kitétségének monitorolásában, és ötvözik a kockázat mérését annak kezelésével. A kockázati kitétség változását a Csoport kockázatviselési toleranciájával szemben az egyes KRI-okhoz beállított figyelmeztetési és hibálimitek mérik.

45 – KOCKÁZATKEZELÉS (folytatás)

A fő üzletágak, az Információ biztonság és az Információ Technológia területek a működési, üzleti és reputációs kockázatának elemzését úgynevezett „top-down”, tehát felülről lefelé haladó módszerrel végezte el, a legfontosabb nem pénzügyi kockázatok felmérésére.

A kritikus üzleti tevékenységek folytonosságának biztosítására a Csoport egy kiterjedt üzletfolytonossági keretszabályzatot hozott létre, mely tartalmaz üzletfolytonossági terveket a fő tevékenységekre és ezeknek a terveknek a tesztjét is előírja, hogy a Csoport felkészülhessen egy lehetséges krízishelyzetre.

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ
2016. DECEMBER 31.
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

46 – TŐKE ÉS TŐKEMEGFELELÉS

A hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvénynek és a bankokkal és befektetési vállalkozásokkal szembeni prudenciális követelményekről szóló 575/2013 EU rendeletnek (CRR) megfelelően a Csoportnak meghatározott szintű szavatoló tőkével kell rendelkeznie. A Csoport negyedévente jelenti a tőke megfelelési helyzetét a Magyar Nemzeti Banknak (MNB), valamint rendszeresen előrejelzések készülnek a tőke megfelelés várható alakulásával kapcsolatosan a Csoport Tőke- és kockázati felügyeleti bizottsága (CROC) számára. Amennyiben beavatkozásra van szükség (tőkeemelés, alárendelt kölcsöntőke felvétele, osztalékfizetés stb.), a Csoport vezetői bizottsága hoz döntést, és javasolja a szükséges lépéseket a tulajdonosnak.

	Adatok millió Ft-ban	
	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Alapvető tőke elemek	202 378	207 489
Prudenciális szűrők miatti kiigazítások	(6 390)	(4 299)
Egyéb átmeneti kiigazítások	-	(17 033)
Alapvető tőke összesen	<u>195 988</u>	<u>186 157</u>
Járulékos tőke elemek	27 992	28 181
Egyéb átmeneti kiigazítások	-	(643)
Járulékos tőke összesen	<u>27 992</u>	<u>27 538</u>
Szavatoló tőke	<u>223 980</u>	<u>213 695</u>

A magyar tőke megfelelési szabályok szerint a Csoport tőke megfelelési mutatója (tier 1 + tier 2; utóbbi tartalmazza az alárendelt kölcsöntőkét) 15,29% volt 2016. december 31-én (2015. december 31-ére vonatkozóan 13,90%). A Csoport a 2016-os és 2015-ös év folyamán, valamint 2016. december 31-én és 2015. december 31-én megfelelt az MNB tőke megfelelési követelményének.

A Bank a magyar számviteli szabványoknak megfelelően kiszámolt nyereségének 10%-át köteles későbbi veszteségekkel szemben általános tartalékként megképezni. 2016. december 31-én e tartalék egyenlege 13 463 millió Ft (2015. december 31-én 8 749 millió Ft) volt.

A magyar társasági és banki jogszabályok értelmében csak a Bank önálló, magyar számviteli alapelvek alapján elkészített pénzügyi beszámolójában szereplő mérleg szerinti eredmény és eredménytartalék osztható fel a részvényesek között. Erre is csak akkor kerülhet sor, ha a Csoport az adott évben már megképezte az előírt kötelező általános tartalékokat.

Ennek megfelelően a Bank 2016. december 31-én 81 808 millió Ft felosztható tartalékkal rendelkezett (2015. december 31-én ez az összeg 38 588 millió Ft volt).

A törzsrészesvényekre fizetendő osztalék, mely a tulajdonosok jóváhagyására vár 38 877 millió Ft (2016. december 31-én még nincs kötelezettségként felvéve a konszolidált mérlegben), ami részvényenként 0,275766 Ft-nak felel meg (2015-ben nem volt jóváhagyott osztalék).

Az Igazgatóság 2017. április 13-án hagyta jóvá a beszámolót.

 Hendrik Scheerlinck
 Vezérigazgató,
 az Igazgatóság tagja

 Gombás Attila
 Pénzügyi divízió vezetője
 az Igazgatóság tagja

K&H Bank Zrt.

Vezetőségi jelentés (konszolidált)

2016. december 31.

A K&H Bankcsoport (továbbiakban: Csoport) konszolidált mérlegfőösszege 2 826 milliárd Ft volt 2016. december 31-én. Banki és biztosítási termékeket egyaránt kínáló pénzügyintézetként a Csoport országszerte 207 fiókkal a pénzügyi szolgáltatások teljes választékát kínálja ügyfeleinek.

1. Gazdasági környezet

A 2015-ös év 3,1%-os GDP bővülését követően a magyar gazdaság növekedése 2%-ra lassult 2016-ban. A lakossági fogyasztás adta a gazdasági növekedés gerincét, míg a beruházások nagymértékben csökkentek elsősorban az európai uniós források átmeneti visszaesése miatt. Az egyes szektorok közül a mezőgazdaság, illetve a szolgáltatások húzták, míg az építőipar visszafogta a növekedést. A gazdaság belső és külső egyensúlyi pozíciója továbbra is kedvező maradt, tovább csökkent az ország külső eladósodottsága, valamint javult annak devizális összetétele is. 2016-ban Magyarország visszakapta a befektetésre ajánlott kategóriát mind a három nagy hitelminősítő intézettől.

	2015 tény	2016 előzetes
GDP növekedés	+3,1%	+2,0%
Infláció (átlag)	-0,1%	+0,4%
Háztartások tényleges fogyasztása	+3,1%	+4,2%
Beruházások növekedése	+1,9%	-14,7%
Munkanélküliségi ráta	6,2%	4,4%
Államháztartási egyenleg (ESA egyenleg) (GDP %-ban)	-1,6%	-1,7%
Adósság/GDP ráta	74,7%	73,5%
Folyó fizetési mérleg egyenlege (GDP %-ban)	+3,4%	+4,5%

Forrás: MNB, KSH, K&H

Az Európai Központi Bank folytatta az agresszív eszközvásárlási programját (fenntartva a laza monetáris környezetet 2016-ban is), miközben az amerikai jegybank szerepét betöltő FED a javuló gazdasági környezetnek köszönhetően tovább emelte az irányadó rátáját és közleményeiben további monetáris szigorításra tett utalást. A Magyar Nemzeti Bank márciusban ismét újraindította a kamatcsökkentési ciklust, amelynek során a jegybank 15 bázispontos csökkentésekkel 1,35%-ról 0,90%-ra mérsékelte az alapkamatot május végéig. Az év második felében az alapkamat már nem változott. Az Önfelfinanszírozási program folytatásaként az MNB a monetáris politikai eszköztárat érintő további változtatásokat vezetett be 2016-ban (kamattfolyosó szűkítése, három hónapos betételhelyezési lehetőség korlátozása), valamint elindította a Növekedéstámogató programot (ami a Növekedési Hitelprogram kivezető szakaszát és a Piaci Hitelprogram elindítását tartalmazza). Emellett devizacsere ügyleten keresztül extra forint likviditást is pumpált a piacra. Ezekkel az intézkedésekkel a bankközi kamatokat jóval a jegybanki irányadó ráta alá nyomta.

2. A Csoport stratégiai célkitűzései

A K&H Bankcsoport egy univerzális bankbiztosító, amely kereskedelmi banki, lízing-, alapkezelői és biztosítási szolgáltatásokat nyújt magánszemélyek és vállalati ügyfelek (elsősorban kis- és középvállalkozások) számára.

Annak érdekében, hogy tulajdonosaink és ügyfeleink elvárásainak megfeleljünk:

- a nemzetközi tudást és gyakorlatot helyi ismeretekkel ötvözzük;
- minden ügyfelünknek modern banki és biztosítási szolgáltatásokat nyújtunk, amelyek az ügyfelek igényeiből indulnak ki, és versenyképes áron biztosított szolgáltatásokat jelentenek.

Ügyfelekre vonatkozó stratégia:

Lakossági ügyfélkör: ügyfeleinket a különböző szegmensek speciális igényeihez igazodva szolgáljuk ki a legmegfelelőbb banki és biztosítási termékekkel, kiemelkedő ügyfélélményt nyújtva.

Vállalati ügyfelek: stabil és független tanácsadóként, a személyes kapcsolatra, valamint az átfogó ügyfélismeretekre építve kínálunk személyre szabott, kényelmes és az ügyfelek igényeihez legjobban illeszkedő pénzügyi megoldásokat.

Termékekre vonatkozó stratégia:

Magánszemélyek:

- Innovatív megtakarítási termékek és kiegészítő szolgáltatások, annak érdekében, hogy továbbra is megőrizhessük piacvezető szerepünket.
- Növekedés a hitelezésben, a valós ügyféligények és a hitelkockázatok körültekintő figyelembevételével.
- Erős fókuszban a kényelmes tranzakciós szolgáltatások és az elsődleges bankkapcsolatok.
- Egyszerű, gyors folyamatok.

Kis- és középvállalkozások (kkv):

- Megbízható és kényelmes tranzakciós banki szolgáltatások.
- Ügyféligényeknek megfelelő sztetend termékek, egyszerű, könnyen elérhető szolgáltatások.
- Egyszerű, gyors hitelezési folyamat a kkv-k finanszírozásának elősegítésére.

Vállalatok:

- Teljes körű szolgáltatásokat nyújtó terület, amely a hangsúlyt a tanácsadásra helyezi annak érdekében, hogy testre szabott megoldásokat nyújthassunk ügyfeleinknek.

Disztribúciós csatornákra vonatkozó stratégia:

Többszatornás disztribúciós megoldás az alábbiak hatékony kombinációjával:

- széleskörű fiókhálózat
- TeleCenter
- e-bank / mobilbank
- kizárólagos ügynökök és brókerek

Egyedi ügyfélélményt szeretnénk nyújtani a piacvezető csatornáink révén, melyek zökkenőmentesen összehangoltak és ezáltal egyszerű és könnyű utat biztosítanak az ügyfélnek az első érdeklődéstől a termék igénylésén és a szerződéskötésen át a használatáig. Ehhez kapcsolódóan a digitalizáció területén indított kezdeményezések megvalósítására 2014 óta évente 1,5 milliárd forintot fordítunk és elköteleztük magunkat a digitalizációhoz kapcsolódó beruházások folytatása mellett a folyamatosan növekvő ügyféligényeknek való megfelelés érdekében.

A Bankcsoport legfontosabb megkülönböztető jegyei:

- közel vagyunk az ügyfeleinkhez: könnyű hozzáférés mind fizikai (kiterjedt fiókhálózat), mind pedig virtuális (távcsatornák) értelemben;
- a K&H Csoport teljes körű szolgáltatásokat nyújt a banki és biztosítási ügyfeleinek (univerzális pénzügyi intézet);
- szakértelem és tanácsadás a pénzügyi szolgáltatások teljes spektrumán;
- az ügyfeleink nyelvén beszélünk (egyszerű és könnyen használható megoldások, ügyfélbarát kommunikáció).

3. A Csoport konszolidált tevékenységének jellemzői

A Csoport mérlegfőösszege 2016-ban 9,4%-kal növekedett.

Milliárd Ft	2015. december 31.	2016. december 31.	Változás
Mérlegfőösszeg	2 583,2	2 825,7	+9,4%
Hitelek és követelések	1 746,9	1 803,0	+3,2%

Ügyfélbetétek	1 865,6	2 131,5	+14,3%
Saját tőke	220,5	261,0	+18,4%

A konszolidált mérleg alakulásában a lényegesebb elemek a következők:

- A *hitelek és követelések* állományának növekedése mind vállalati, mind lakossági szegmensben meghaladta a bankszektor növekedési ütemét:
 - a kkv szegmens hitelállománya 2016-ban 5%-kal bővült, melyhez nagymértékben hozzájárult a Növekedési Hitelprogramon belül folyósított hitelek volumene;
 - a vállalati hitelállomány 4%-kal, a lakossági hitelállomány 3%-kal bővült, köszönhetően az erősödő hitelkeresletnek;
 - a központi bankkal szembeni követelés csökkenését (2016: 86 milliárd Ft, 2015: 523 milliárd Ft) ellensúlyozta a hitelintézetekkel szembeni követelésállomány növekedése (2016: 521 milliárd Ft, 2015: 74 milliárd Ft). Az Önfelfinanszírozási program keretében az MNB több lépésben jelentősen korlátozta a kereskedelmi bankok jegybanki betételhelyezési lehetőségeit, így a többlet forint likviditás jelentős részét a Bank rövid lejáratú bankközi kihelyezésekben tartotta az időszak végén, főként K&H Bank anyavállalatnál, a KBC Banknál.
- Az *ügyfélbetétek állománya* 14,3%-kal növekedett az év során, ezen belül minden üzleti szegmens (lakosság, kkv, vállalat) betétállománya növekedett.
- A *saját tőke* 40,5 milliárd Ft-os növekedésének komponensei: a 2016-os év adózás utáni eredménye (+38,9 milliárd Ft), cash-flow fedezeti tartalék (+1,8 milliárd Ft) és az értékesíthető pénzügyi instrumentumokhoz kapcsolódó átértékelési tartalék (-0,2 milliárd Ft). Tulajdonosi döntés alapján a teljes 2016-os eredmény osztalékként kifizetésre kerül.

Milliárd Ft	2015. december 31.	2016. december 31.
Adózás utáni eredmény	37,8	38,9

2016-ban a Csoport 38,9 milliárd Ft adózás utáni eredményt ért el, ami 3%-os növekedés az előző évi 37,8 milliárd Ft eredményhez képest.

A főbb eredménytétel alakulása:

- Az előző évhez képest a *nettó kamat és kamatjellelű eredmény* 5%-kal csökkent (2016: 70,0 milliárd Ft, 2015: 73,8 milliárd Ft), elsősorban az alacsony kamatkörnyezet bevételre gyakorolt negatív hatása miatt, amit a növekvő hitel és betétállomány némiképp ellensúlyozni tudott.
- A *nettó jutalék- és díjbevétel* közel 1%-kal növekedett az előző évhez képest (2016: 52,6 milliárd Ft, 2015: 52,3 milliárd Ft). A befektetési szolgáltatásokon elért alacsonyabb bevételt kompenzálta a tranzakciós ügyletek bevétel növekedése.
- Az *eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nettó eredményének* növekedése (2016: 20,9 milliárd Ft, 2015: 17,8 milliárd Ft) elsősorban a Treasury-hez kapcsolódó kedvezőbb kereskedési és értékesítési tevékenységhez kapcsolódik. Az MNB által indított Piaci Hitelprogramhoz kapcsolódóan a Csoport 0,9 milliárd Ft bevételt számolt el a hitelezési aktivitáshoz kötött kamatcsere ügyleteken (HIRS) 2016-ban.
- 2016-ban a Visa Inc. megvásárolta a Visa Europe-ot. Az eladásból származó nyereség (4,6 milliárd Ft) az *értékesíthető pénzügyi instrumentumok nettó realizált eredménye* soron kerül bemutatásra (2016: 5,3 milliárd Ft, 2015: 0,7 milliárd Ft).
- Az *egyéb bevétel* sor tartalmazza a fogyasztói kölcsönszerződésekre vonatkozó elszámolási kötelezettség egyszeri és folyamatos eredményhatását (a 2016-os érték 13,7 Mrd Ft nyereséget tartalmaz a forintosított hitelek kivezetésének és újbóli nyilvántartásba vételének IAS 39 szerinti valós érték különbözetéhez kapcsolódóan)¹.
- A Csoport 2016. évi *működési költsége* 98,3 milliárd Ft (2015: 102,1 milliárd Ft). A bankadó és a tranzakciós illeték nélküli működési költség 5%-kal nőtt az előző évhez képest elsősorban az informatikai költségek és szabályozói költségek növekedéséhez kapcsolódóan.

¹ A tételek a konszolidált beszámoló kiegészítői mellékletében részletesen bemutatásra kerülnek (2015: 9-es és 10-es pont; 2016: 8-as pont).

- 2016-ban 9,1 milliárd Ft hitelezéshez kapcsolódó értékvesztést számolt el a Csoport (ugyanakkor a forintosított hitelekre vonatkozó IAS39 szerint az „egyéb bevétel” soron elszámolt valós érték különbözetet is figyelembe véve 4,6 milliárd Ft pozitív eredményhatás látszik). A lakossági portfólió minőségére és a hitelezési költségekre pozitív hatást gyakoroltak a fizetési nehézségekkel küzdő adósok hiteleihez kapcsolódó banki saját és kormányzati adóskönnyítő intézkedések. A vállalati és a kkv portfólió minősége és a portfólióhoz kapcsolódó hitelkockázati költség a 2016-os év során további javulást mutat.

Nem teljesítő hitelek aránya	2015. december 31.	2016. december 31.
Lakosság	24,9%	18,5%
Vállalat	4,2%	3,1%
Lakossági gépjármű finanszírozás	51,9%	55,0%
Összesen	13,3%	9,8%

A pénzügyi instrumentumok értékelésével a konszolidált éves beszámoló részletesen foglalkozik (a kiegészítő melléklet következő pontjai: 16-23, 27), míg a kockázatkezelési témakörre vonatkozó kiegészítő információt a konszolidált éves beszámoló 45. pontja tartalmazza.

A Csoport üzleti tevékenységét az alábbi mutatók is szemléltetik:

millió Ft	2015.	2016.	változás
Költség / bevétel hányados	62,8%	60,1%	-2,7%
Költség / bevétel hányados *	58,5%	60,5%	+2,0%
Nem kamatjellegű bevétel / összes bevétel *	50,0%	62,4%	+12,4%
Jutalékeredmény / összes bevétel *	35,4%	35,1%	-0,3%
Működési bevétel* / átlagos létszám (millió Ft)	41,7	41,0	-1,8%
Működési költség */ átlagos létszám (millió Ft)	24,4	24,8	+1,6%
Működési eredmény * / átlagos létszám (millió Ft)	17,3	16,2	-6,6%
Hitelköltség mutató	0,12%	-0,32%	-0,44%
Nem teljesítő hitelek	13,3%	9,8%	-3,5%
Hitel / betét hányados	63,5%	57,4%	-6,1%
Tőke **/ összes forrás	9,6%	10,2%	+0,6%
Tőke megfelelési mutató (csoport)	13,9%	15,3%	+1,4%
ROE (átlagos saját tőkével számolva)	19,6%	16,0%	-3,6%
ROE (átlagos saját tőkével számolva)***	17,3%	16,0%	-1,3%
ROA (átlagos mérlegfőösszeggel számolva)	1,5%	1,4%	-0,1%
ROA (átlagos mérlegfőösszeggel számolva)***	1,3%	1,4%	+0,1%

* bankadó és a lakossági hitelekkel kapcsolatos elszámolás (Kúria döntés) hatása nélkül, de tartalmazza a pénzügyi tranzakciók illetékéhez kapcsolódó tételeket

** tartalmazza a saját tőke mellett az alárendelt kölcsöntőkét is

*** a lakossági hitelekkel kapcsolatos elszámolás (Kúria döntés) hatása nélkül

A Csoport jövedelmezőségét tekintve továbbra is a magyar bankszektor egyik legmegbízhatóbb teljesítményt nyújtó szereplője, stabil likviditási és tőke megfelelési pozícióval.

4. A stratégiailag fontos leányvállalatok bemutatása

Lízingcsoport

A Lízingcsoportot 2016. december 31-én 3 aktív gazdasági társaság alkotta a Bank által közvetlenül folytatott lízingtevékenység mellett (a korábbi években 3 társaság beolvadt a K&H Bank Zrt.-be).

Név	Fő tevékenység
K&H Autópark Kft.	Operatív lízing, flottakezelés (bérlet)
K&H Eszközlízing Kft.	Operatív lízing (bérlet)
K&H Ingatlanlízing Zrt.	Pénzügyi lízing

A K&H Lízingcsoport portfóliója 2016. december 31-én 47,6 milliárd Ft volt, amely 5%-os növekedést jelent az előző év végéhez képest. A lakossági személygépjármű finanszírozási portfólió tovább csökkent (5,2 milliárd Ft-tal, amely 63%-os csökkenés 2015 végéhez képest), míg a tehergépjármű, ingatlan, gép, berendezés és flotta finanszírozási portfólió összességében 7,5 milliárd Ft-tal (20%-kal) növekedett 2015. december végéhez képest.

K&H Alapkezelő Zrt.

A K&H Alapkezelő Zrt. a K&H Bank 100%-os tulajdonú leányvállalata. Az alapokban kezelt vagyon 1.012 milliárd forintról 808 milliárd forintra esett vissza az év során. Ennek legfőbb oka az, hogy az alacsony kamatkörnyezet és a tőkepiacok hullámzása elfordította a befektetőket mind a pénzügyi, mind a kockázatos részvény és vegyes befektetésektől. Adott kamatkörnyezetben a megtakarítók a nagyon kedvező kamatozású lakossági állampapírokat vásárolták a korábbinál nagyobb mértékben. Az alapokban kezelt vagyon mértéke a harmadik legnagyobb piaci részesedést jelenti a magyar alapkezelők között. Az intézményi portfóliókezelte vagyon 152 milliárd forintról 160 milliárd forintra történő növekedése mellett a teljes kezelt vagyon 1.164 milliárd forintról 968 milliárd forintra esett vissza 2016-ban.

2016-ban 15 új származtatott zártvégű alapunk indult.

K&H Csoportszolgáltató Kft.

A Csoport - a K&H Csoportszolgáltató Kft. (KHCSK) 100%-os tulajdonosának, a K&H Banknak a vezetésével - 2005-ben csoportszolgáltató központ megalakítása mellett döntött, amelynek célja az egyes, csoporton belüli, az alaptervekenységhez szorosan kötődő kiegészítő szolgáltatói tevékenységek központosítása és hatékony megszervezése volt. A Bankcsoport számára teljes körűen végzett szolgáltatói tevékenységek: ingatlangazdálkodás, logisztika- és bankbiztonsági feladatok, üzemgazdasági feladatok (vevő, szállító, tárgyi eszköz, könyvelés, adó, bérszámfejtés).

A Társaság szolgáltatási szintű megállapodásokat, ill. szerződéseket köt az egyes csoporttagokkal minden egyes szolgáltatásra vonatkozóan. 2007-től a KHCSK által nyújtott szolgáltatásokat a K&H Biztosító és a K&H Lízingcsoport vállalatai is igénybe veszik. Jelenleg 10 társaság – K&H Bankot is beleértve – csoportszolgáltató központja a KHCSK. 2008. május 1-jétől a KHCSK a KBC Group Hungarian Branch (KBC GHB) magyarországi fióktelepének pénzügyi-számviteli feladatait, valamint üzemeltetési szolgáltatásait is ellátja. 2009-től a K&H Bank 100%-os tulajdonában lévő K&H Faktor Zrt. pénzügyi-számviteli szolgáltatásainak ellátásával bővült a társaság tevékenysége. 2012. január elsejével kezdte meg működését a KHCSK SZÉP kártya üzletága, melynek a feladata a cafeteria kártyarendszer operatív működtetése.

A K&H csoport 2016-ban tovább bővült a K&H Jelzálogbank Zrt. létrehozásával, ezzel a KHCSK ügyfélköre is kiegészült egy új társasággal.

K&H Faktor Zrt.

A K&H Faktor Zrt. fő tevékenységként egyéb hitelnyújtási szolgáltatást végez (követelések megvásárlása, megelőlegezése, leszámítolása). A társaság üzleti tevékenységét 2010-ben kezdte meg, azóta az üzleti (faktorálási) forgalma folyamatosan növekszik (2015: 96,9 milliárd Ft, 2016: 113,6 milliárd Ft, ami 17% növekedést jelent az előző év forgalmához képest). A társaság ügyfelekkel szembeni követelése 13,7 milliárd Ft volt 2016. december 31-én. A társaság adózott eredménye 2016. évben elérte a 184 millió Ft-ot.

K&H Jelzálogbank Zrt.

A Magyar Nemzeti Bank 2017. április 1-jétől a kereskedelmi bankok részére előírja az újonnan bevezetendő Jelzáloglevél Megfelelési Mutató (JMM) teljesítését annak érdekében, hogy a hosszú lejáratú lakossági jelzáloghitelek lejáratú transzformációjához kapcsolódó rendszerszintű kockázat csökkentésre kerüljön. A szabályozás értelmében a lakossági forint alapú jelzáloghitel portfoliót legalább 15%-ban éven túli lejáratú jelzáloglevéllel vagy jelzálog-hitelintézetből felvett refinanszírozási jelzáloghitelből kell finanszíroznia a hitelintézeteknek. A kereskedelmi bankok dönthetnek, hogy önálló jelzálogbank alapításán, vagy egy már működő jelzálogbankon keresztül refinanszírozzák a jelzáloghitel állományuk egy részét. A K&H Bank alapos piaci elemzést követően egy önálló jelzálogbank alapítása mellett döntött.

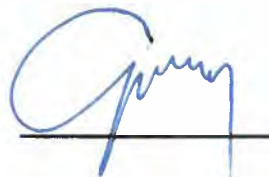
A K&H Jelzálogbank Zártkörűen működő részvénytársaságot (továbbiakban Jelzálogbank) a K&H Bank Zrt. mint 100%-os tulajdonos, 2016. januárban alapította meg 3 milliárd forintos alaptőkével (majd további 500 millió forintos tőkeemelését hajtott végre 2016. utolsó negyedévében).

A Jelzálogbank 2016. december 31.-re vonatkozó mérlegfőösszege 3 498 millió forint. A Jelzálogbank üzleti tevékenysége (K&H Bank jelzáloghiteleinek refinanszírozása, jelzáloglevél kibocsátás) 2017. első negyedévében indult.

Budapest, 2017. április 28.

Hendrik Scheerlinck
Vezérigazgató

Gombás Attila
Pénzügyi divízió vezetője